

Urząd Statystyczny w Zielonej Górze Statistical Office in Zielona Góra

**RAPORT O SYTUACJI
SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ
WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO
W 2012 R.**

**REPORT ON THE SOCIO-ECONOMIC
SITUATION
OF LUBUSKIE VOIVODSHIP IN 2012**

Maj 2013 May

URZĄD STATYSTYCZNY W ZIELONEJ GÓRZE
65-954 ZIELONA GÓRA, ul. Spokojna 1
Kontakt: Contact: tel. 68 322 31 12; fax 68 325 36 79
Adres w Internecie: Internet address: <http://stat.gov.pl/zg>

ZESPÓŁ REDAKCYJNY

Przewodniczący

Roman Fedak

Z-ca przewodniczącego

Krystyna Motyl

Członkowie

Wioletta Bielecka, Marlena Gajewska, Ola Gucia, Teresa Sokołowska

Bogusława Kołeczek, Anna Miśkiewicz, Robert Wróbel

Projekt okładki

Lidia Motrenko-Makuch

Liczby względne (wskaźniki) wyliczono na podstawie danych bezwzględnych, wyrażonych z większą dokładnością niż podane w tablicach.

Do opracowania „Raportu...” wykorzystano materiały Wojewódzkiego Urzędu Pracy oraz opracowania własne przygotowane przez zespół pracowników w składzie:

Elżbieta Adamska, Marek Bartoszewicz, Iwona Goździcka, Elżbieta Kaliszewska, Iwona Komorowska, Edyta Kuźnik, Edyta Leśniarek, Sławomira Raczyńska, Małgorzata Sadowska, Zuzanna Sikora

EDITORIAL BOARD

President

Vice-president

Members

Cover design

Relative numbers (indices) are calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in tables.

To compile the “Raport...” were used materials of the Voivodship Labour Office and own elaborations prepared by staff team consisting:

Druk: Urząd Statystyczny
we Wrocławiu

nakład 100 egz., A4

Cena 15,00 zł

*Printing: Statistical Office
in Wrocław*

*Establishment edition 100
duplicate, A4*

Price 15.00 zł

PRZEDMOWA

Urząd Statystyczny w Zielonej Górze przekazuje Państwu drugą edycję publikacji *Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej w województwie lubuskim w 2012 r.*

Publikacja zawiera bogaty zestaw informacji charakteryzujących sytuację społeczno-gospodarczą województwa m.in. z zakresu ludności, rynku pracy, wynagrodzeń, emerytur i rent, cen, budownictwa mieszkaniowego, produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa, wyników finansowych przedsiębiorstw oraz rolnictwa. Wszystkie prezentowane kategorie przedstawiono w ujęciu dynamicznym, a niektóre także w relacji do przeciętnych wielkości krajowych.

Opracowanie składa się z części analitycznej, wzbogaconej tabelami, ilustracją graficzną w postaci zestawu wykresów i kartogramów oraz części tabelarycznej.

Przy opracowywaniu poszczególnych działów korzystano z wyników badań statystycznych statystyki publicznej, jak również ze źródeł pozastatystycznych.

Oddając w ręce Państwa Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubuskiego w 2012 r. pragnę podziękować wszystkim osobom i instytucjom za współpracę oraz przekazane informacje i będę wdzięczny za wnioski oraz uwagi wspomagające kształtowanie i wzbogacanie jego treści.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego
w Zielonej Górze

Roman Fedak

Zielona Góra, maj 2013 r.

PREFACE

The Statistical Office in Zielona Góra presents the second edition of the publication *Report on the socio-economic situation in lubuskie voivodship in 2012*.

The publication contains a vast range of information characterizing the socio-economic situation of the voivodship among others on population, labour market, wages and salaries, retirement pay and pensions, prices, residential construction, sold production of industry and construction, financial results of enterprises as well as agriculture. All categories have been presented in terms of dynamics and some also in relation to the average national aggregates.

The elaboration consists of analytical part enriched with tables, charts and cartograms as well as tabular part.

The results of public statistical surveys and non-statistical sources have been used to prepare chapters of this publication.

Presenting this Report on the socio-economic situation of lubuskie voivodship in 2012 I would like to thank all people and institutions for cooperation and submitted information. I will be grateful for all suggestions and comments which can help to develop and enrich its content.

President
of the Statistical Office
in Zielona Góra

Roman Fedak

Zielona Góra, May 2013

SPIS TREŚCI

CONTENTS

		Nr No.	Str. Page
Przedmowa	<i>Preface</i>	x	3
Znaki umowne.....	<i>Symbols</i>	x	9
Ważniejsze skróty	<i>Abbreviations</i>	x	10
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	11
PODSTAWOWE TENDENCJE	<i>BASIC TRENDS</i>	x	15
PODZIAŁ I POWIERZCHNIA WOJEWÓDZTWA	<i>DIVISION AND AREA OF VOIVODSHIP</i>	x	19
WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU	<i>VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY</i>	x	20
WOJEWÓDZTWO NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW	<i>VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF OTHER VOIVODSHIPS</i>	x	21
LUDNOŚĆ	<i>POPULATION</i>	x	24
RYNEK PRACY	<i>LABOUR MARKET</i>	x	29
WYNAGRODZENIA	<i>WAGES AND SALARIES</i>	x	42
ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE	<i>SOCIAL BENEFITS</i>	x	45
CENY	<i>PRICES</i>	x	50
ROLNICTWO	<i>AGRICULTURE</i>	x	55
PRZEMYSŁ	<i>INDUSTRY</i>	x	64
BUDOWNICTWO	<i>CONSTRUCTION</i>	x	68
BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE	<i>RESIDENTIAL CONSTRUCTION</i>	x	71
RYNEK WEWNĘTRZNY	<i>INTERNAL MARKET</i>	x	77
WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘ- BIORSTW NIEFINANSOWYCH	<i>FINANCIAL RESULTS OF NON-FINANCIAL ENTERPRISES</i>	x	80
NAKŁADY INWESTYCYJNE	<i>INVESTMENT OUTLAYS</i>	x	84

SPIS TABLIC

LIST OF TABLES

Wybrane dane ogólnopolskie i wojewódzkie w 2012 r.	<i>Selected data for voivodship and Poland in 2012</i>	1	20
Ludność na podstawie bilansów.....	<i>Population based on balances</i>	2	25
Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności.....	<i>Vital statistics and net migration per 1000 population</i>	3	27
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw	<i>Average paid employment in the enterprise sector</i>	4	29
Przeciętne miesięczne zatrudnienie w sekto- rze przedsiębiorstw w województwie lubuskim	<i>Average paid employment in the enterprise sector in lubuskie voivodship</i>	5	30
Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia	<i>Registered unemployment and unemployment rate</i>	6	31
Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia w województwie lubuskim	<i>Registered unemployment and unemployment rate in lubuskie voivodship</i>	7	34
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale	<i>Economic activity of population aged 15 and more in the 4th quarter</i>	8	37
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw	<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector</i>	9	42

		Nr No.	Str. Page
Dynamika przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie lubuskim	<i>Indices of average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in lubuskie voivodship .....</i>	10	43
Świadczenia społeczne	<i>Social benefits .....</i>	11	46
Świadczenia społeczne w województwie lubuskim	<i>Social benefits in lubuskie voivodship .....</i>	12	47
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych	<i>Price indices of consumer goods and services .....</i>	13	50
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie lubuskim	<i>Price indices of consumer goods and services in lubuskie voivodship .....</i>	14	52
Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu	<i>Average retail prices of selected consumer goods and services in December .....</i>	15	53
Wybrane dane dotyczące rolnictwa	<i>Selected data on agriculture .....</i>	16	56
Przemysł	<i>Industry .....</i>	17	64
Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie lubuskim	<i>Indices of sold production of industry in lubuskie voivodship .....</i>	18	66
Budownictwo	<i>Construction .....</i>	19	68
Dynamika produkcji budowlano-montażowej w województwie lubuskim	<i>Indices of construction and assembly production in lubuskie voivodship .....</i>	20	69
Budownictwo mieszkaniowe	<i>Residential construction .....</i>	21	71
Mieszkania oddane do użytkowania w województwie lubuskim	<i>Dwellings completed in lubuskie voivodship .....</i>	22	74
Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia w województwie lubuskim	<i>Dwellings for which permits have been issued in lubuskie voivodship .....</i>	23	75
Dynamika sprzedaży detalicznej	<i>Indices of retail sale .....</i>	24	77
Dynamika sprzedaży detalicznej w województwie lubuskim	<i>Indices of retail sale in lubuskie voivodship .....</i>	25	78
Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych	<i>Selected economic and financial indicators in the surveyed non-financial enterprises ..</i>	26	82
Nakłady inwestycyjne	<i>Investment outlays .....</i>	27	84
SPIS WYKRESÓW	LIST OF GRAPHS		
Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2012 r.	<i>Natural increase per 1000 population in 2012 .....</i>	1	21
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2012 r. .	<i>Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population in 2012 .....</i>	2	21
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL w 2012 r.	<i>Employment rate by LFS in 2012 .....</i>	3	21
Stopa bezrobocia według BAEL w 2012 r.	<i>Unemployment rate by LFS in 2012 .....</i>	4	22
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2012 r.	<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in 2012 .....</i>	5	22
Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2012 r.	<i>Increase of prices of consumer goods and services in 2012 .....</i>	6	22
Wartość skupu produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych w 2012 r.	<i>Value of agricultural products procurement per 1 ha agricultural land in 2012 .....</i>	7	22
Mieszkania oddane do użytkowania w 2012 r.	<i>Dwellings completed in 2012 .....</i>	8	23
Wskaźnik rentowności obrotu netto w przedsiębiorstwach w 2011 r.	<i>Net turnover profitability rate in enterprises in 2011 .....</i>	9	23
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w 2012 r.	<i>Entities of the national economy in the REGON register in 2012 .....</i>	10	23

		Nr No.	Str. Page
Przyrost naturalny na 1000 ludności	<i>Vital statistics per 1000 population</i>	11	26
Przyrost naturalny na 1000 ludności w województwie lubuskim według podregionów i powiatów w 2012 r.	<i>Vital statistics per 1000 population in lubuskie voivodship by subregions and powiats in 2012</i>	12	26
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	<i>Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population</i>	13	28
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w województwie lubuskim według podregionów i powiatów w 2012 r.	<i>Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population in lubuskie voivodship by subregions and powiats in 2012</i>	14	28
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw	<i>Indices of average paid employment in the enterprise sector</i>	15	29
Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji PKD 2007	<i>Structure of average paid employment by PKD 2007 sections</i>	16	30
Struktura zarejestrowanych bezrobotnych według wieku	<i>Structure of registered unemployed persons by age</i>	17	33
Struktura zarejestrowanych bezrobotnych według poziomu wykształcenia	<i>Structure of registered unemployed persons by educational level</i>	18	33
Struktura zarejestrowanych bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy	<i>Structure of registered unemployed persons by duration of unemployment</i>	19	33
Stopa bezrobocia rejestrowanego	<i>Unemployment rate</i>	20	35
Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie lubuskim według podregionów i powiatów w 2012 r.	<i>Unemployment rate in lubuskie voivodship by subregions and powiats in 2012</i>	21	35
Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej według statusu na rynku pracy w IV kwartale	<i>Structure of population aged 15 and more by employment status in the 4th quarter</i>	22	37
Współczynnik aktywności zawodowej	<i>Activity rate in the 4th quarter</i>	23	38
Struktura pracujących według wieku w województwie lubuskim w IV kwartale	<i>Structure of employed persons by age in lubuskie voivodship in the 4th quarter</i>	24	39
Wskaźnik zatrudnienia	<i>Employment rate</i>	25	39
Struktura bezrobotnych według wieku w województwie lubuskim w IV kwartale	<i>Indices of unemployed persons in the 4th Structure of unemployed persons by age in lubuskie voivodship in the 4th quarter</i>	26	40
Struktura bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy w IV kwartale 2012 r.	<i>Structure of unemployed persons by duration of unemployment in in the 4th quarter of 2012</i>	27	40
Stopa bezrobocia	<i>Unemployment rate</i>	28	41
Liczba osób niepracujących na 1000 osób pracujących	<i>Number of unemployed persons per 1000 employed persons</i>	29	41
Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw	<i>Indices of average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector</i>	30	42
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2012 r.	<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in 2012</i>	31	44
Dynamika przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów	<i>Indices of average monthly number of retirees and pensioners</i>	32	48
Dynamika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto	<i>Indices of average monthly gross retirement pay and pension</i>	33	48

		Nr No.	Str. Page
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych	<i>Price indices of consumer goods and services</i>	34	51
Zmiany cen wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku w województwie lubuskim w 2012 r.	<i>Annual changes in prices of selected consumer goods and services in lubuskie voivodship in 2012 .....</i>	35	53
Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi z 1 ha	<i>Basic cereals and mixed cereals yields per 1 ha .....</i>	36	57
Plony ziemniaków z 1 ha	<i>Potatoes yields per 1 ha .....</i>	37	57
Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych	<i>Cattle density per 100 ha agricultural land ..</i>	38	58
Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych	<i>Pigs density per 100 ha agricultural land .....</i>	39	59
Dynamika skupu zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego)	<i>Indices of procurement of basic consumer and fodder cereals (including mixed cereals, excluding sowing seed) .....</i>	40	60
Dynamika skupu żywca rzeźnego ogółem (w przeliczeniu na mięso, łącznie z tłuszczami)	<i>Indices of procurement of total animals for slaughter (in terms of meat, including fats) .....</i>	41	60
Dynamika skupu mleka krowiego	<i>Indices of procurement of cows' milk .....</i>	42	60
Ceny produktów rolnych w skupie i na targowiskach	<i>Procurement and market place prices of agricultural products .....</i>	43	61
Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta i jęczmienia	<i>Procurement price of pigs for slaughter to marketplace price of rye and barley .....</i>	44	62
Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu ...	<i>Indices of sold production of industry .....</i>	45	65
Struktura produkcji sprzedanej przemysłu według sekcji PKD 2007 w 2012 r.	<i>Structure of sold production of industry by PKD 2007 sections in 2012 .....</i>	46	65
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w przemyśle	<i>Indices of average paid employment in industry .....</i>	47	67
Struktura przeciętnego zatrudnienia w przemyśle według sekcji PKD 2007 w 2012 r.	<i>Structure of average paid employment in industry by PKD 2007 sections in 2012</i>	48	67
Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa	<i>Indices of sold production of construction ....</i>	49	69
Dynamika produkcji budowlano-montażowej	<i>Indices of construction and assembly production</i>	50	69
Struktura produkcji budowlano-montażowej według działów	<i>Structure of construction and assembly production by divisions .....</i>	51	70
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w budownictwie	<i>Indices of average paid employment in construction .....</i>	52	70
Dynamika liczby mieszkań oddanych do użytkowania	<i>Indices of dwellings completed .....</i>	53	72
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	<i>Dwellings completed per 1000 population ....</i>	54	72
Struktura liczby mieszkań oddanych do użytkowania według form budownictwa ...	<i>Structure of number of dwellings completed by forms of construction .....</i>	55	73
Mieszkania oddane do użytkowania w województwie lubuskim według podregionów i powiatów w 2012 r.	<i>Dwellings completed in lubuskie voivodship by subregions and powiats in 2012 .....</i>	56	73

		Nr <i>No.</i>	Str. <i>Page</i>
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania	<i>Average usable floor space per dwelling completed .....</i>	57	74
Dynamika liczby wydanych pozwoleń na realizację mieszkań	<i>Indices of number of permits issued for dwellings .....</i>	58	75
Dynamika liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto	<i>Indices of number of dwellings started .....</i>	59	75
Dynamika sprzedaży detalicznej	<i>Indices of retail sale .....</i>	60	78
Udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych podmiotów	<i>Share of companies showing net profit in the total number of surveyed entities ....</i>	61	80
Udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w przychodach z całokształtu działalności	<i>Share of revenues of companies showing net profit in the revenues from total activity .....</i>	62	80
Wskaźnik poziomu kosztów	<i>Cost level indicator .....</i>	63	81
Wskaźnik rentowności obrotu netto	<i>Net turnover profitability rate .....</i>	64	81
Dynamika nakładów inwestycyjnych ogółem	<i>Indices of total investment outlays .....</i>	65	84
ANEKS	APPENDIX		
WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE LUBUSKIM	<i>SELECTED DATA ON LUBUSKIE VOIVODSHIP .....</i>	I	91
WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE LUBUSKIM WEDŁUG MIESIĘCY	<i>SELECTED DATA ON LUBUSKIE VOIVODSHIP IN MONTHS .....</i>	II	95

W wersji angielskiej: przedmowa, spis treści, podstawowe tendencje, tablice przeglądowe
English version: preface, contents, basic trends, review tables

ZNAKI UMOWNE

SYMBOLS

Kreska (–)	–	zjawisko nie wystąpiło. <i>magnitude zero.</i>
Zero (0)	–	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5; <i>magnitude not zero, but less than 0,5 of a unit;</i>
(0,0)	–	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. <i>magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit.</i>
Kropka (.)	–	zupelny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych. <i>data not available or not reliable.</i>
Znak (x)	–	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. <i>not applicable.</i>
Znak (*)	–	oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych. <i>data revised.</i>
Znak (Δ)	–	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji. <i>categories of applied classification are presented in abbreviated form.</i>
Znak (#)	–	oznacza, że dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej. <i>data may not be published due to the necessity of maintaining statistical confidentiality in accordance with the Law on Public Statistics.</i>
„W tym” „Of which”	–	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy ogólnej. <i>indicates that not all elements of the sum are given.</i>

WAŻNIEJSZE SKRÓTY ABBREVIATIONS

zł	–	złoty <i>zloty</i>	m ³	–	metr sześcienny <i>cubic metre</i>
tys	–	tysiąc <i>thousand</i>	dam ³	–	dekametr sześcienny <i>cubic dekametre</i>
mln	–	milion <i>million</i>	dt	–	decytona <i>deciton</i>
t	–	tona <i>tonne</i>	szt.	–	sztuka <i>piece, unit</i>
l	–	litr <i>litre</i>	pkt	–	punkt <i>point</i>
m	–	metr <i>metre</i>	PKD	–	Polska Klasyfikacja Działalności <i>NACE classification</i>
m ²	–	metr kwadratowy <i>square metre</i>			

Prosimy o podanie źródła przy publikowaniu danych US
Please indicate source when publishing data SO

URZĄD STATYSTYCZNY W ZIELONEJ GÓRZE
65-954 ZIELONA GÓRA, ul. Spokojna 1
Kontakt: *Contact:* tel. 68 322 31 12; fax 68 325 36 79
Adres w Internecie: *Internet address:* <http://stat.gov.pl/zg>

UWAGI OGÓLNE

1. Dane zamieszczone w publikacji – jeśli nie zaznaczono inaczej – podano w **każdorazowym podziale administracyjnym województwa**. Informacje o liczbie podregionów, powiatów, miast na prawach powiatu, miastach ogółem oraz gminach podano według stanu w dniu 31 XII 2012 r.

2. Od 2009 r. dane prezentuje się w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczych we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885), w miejsce stosowanej dotychczas klasyfikacji PKD 2004.

W niniejszym „Raportcie o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubuskiego w 2012 r.” publikuje się bieżące dane wg PKD 2007 oraz dane przeliczone wg tej klasyfikacji za okresy poprzednie.

3. Dane prezentowane w publikacji obejmują podmioty gospodarki narodowej bez względu na charakter własności.

4. Dane opracowano zgodnie z każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej.

5. Dane według sekcji PKD 2007 i województw opracowano **metodą przedsiębiorstw**.

6. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

7. Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą, tj. produkcyjną i usługową, na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

8. W publikacji dane w zakresie:

- 1) **przeciętnego zatrudnienia i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń** dotyczą podmiotów gospodarczych sektora przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;
- 2) **produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;
- 3) **wyników finansowych przedsiębiorstw niefinansowych oraz nakładów inwestycyjnych i inwestycji rozpoczętych** dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem podmiotów, których podstawowym rodzajem działalności jest działalność zaklasyfikowana według PKD 2007 do sekcji „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” oraz „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

GENERAL NOTES

1. Data in the publication are presented according to the **administrative division of the voivodship in a given period**, unless otherwise noted. Information regarding number of subregions, powiats, cities with powiat status, towns and gminas is given as the date of 31 Dec 2012.

2. From 2009 onwards data are presented in accordance with the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1 Jan 2008 by the decree of Council of Ministers dated 24 Dec 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) to replace the formerly applied PKD 2004.

In the publication “The Information on Socio-economic Situation of Lubuskie Voivodship in 2012”, the current data are published according to the NACE Rev. 2. Data for previous periods are also converted according to this classification.

3. Data presented in the publication cover entities of the national economy regardless of ownership.

4. Data are compiled according to the respective organizational status of units of the national economy.

5. Data according to NACE Rev. 2 sections and by voivodships are compiled following the **enterprise method**.

6. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

7. The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity, i.e. production and service activity, on their own account in order to earn a profit.

8. In the publication data in regard to:

- 1) **average paid employment and average monthly gross wages and salaries** cover the economic entities of the enterprise sector in which the number of employed persons exceeds 9 persons;
- 2) **sold production of industry and construction** concern economic entities, in which the number of employed persons exceeds 9 persons;
- 3) **financial results of non-financial enterprises as well as investment outlays and newly started investments** refer to economic entities keeping accounting ledgers (with the exception of entities in which the principal activity is classified as “Agriculture, forestry and fishing” and “Financial and insurance activities” according to the NACE Rev. 2), in which the number of employed persons exceeds 49 persons.

9. Informacje odnoszące się do sektora przedsiębiorstw prezentuje się w oparciu o definicję przedsiębiorstwa wprowadzoną w rozporządzeniu Rady (EWG) nr 696/93 z dnia 15 III 1993 r. w sprawie jednostek statystycznych do celów obserwacji i analizy systemu produkcyjnego we Wspólnocie. Zgodnie z ww. rozporządzeniem, przedsiębiorstwo jest traktowane jako jednostka organizacyjna produkująca wyroby lub świadcząca usługi, która osiąga korzyści z pewnego stopnia samodzielności w podejmowaniu decyzji, w szczególności w zakresie alokacji swoich bieżących zasobów. Przedsiębiorstwo prowadzi jedną lub kilka rodzajów działalności w jednym lub kilku miejscach i jest tworzone przez jednostkę prawną lub grupę jednostek prawnych. Sektor przedsiębiorstw obejmuje podmioty prowadzące działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej.

10. Ilekroć w publikacji jest mowa o **przemysle**, dotyczy to sekcji PKD 2007: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

11. Jako **ceny stałe** przyjęto w przypadku:

- 1) produkcji rolniczej – ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany, z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego;
- 2) produkcji sprzedanej przemysłu – ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.).

9. Information relating to the **enterprise sector** is presented based on the definition of “enterprise” – introduced by the regulation of the Council (EEC) No 696/93 of 15 Mar 1993 on the statistical units for the observation and analysis of the production system in the Community. In accordance with the above-mentioned Regulation the enterprise is the smallest combination of legal units that is an organizational unit producing goods or services, which benefits from a certain degree of autonomy in decision-making, especially for the allocation of its current resources. An enterprise carries out one or more activities at one or more locations and it may be a sole legal unit or a group of legal units. Enterprise sector includes those entities which carry out economic activities in the following areas: forestry and logging; marine fishing; mining and quarrying; manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities; construction; wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; accommodation and food service activities; information and communication; real estate activities; legal and accounting activities; activities of head offices; management consultancy activities; architectural and engineering activities; technical testing and analysis; advertising and market research; other professional, scientific and technical activities; administrative and support service activities; arts, entertainment and recreation; repair of computers and personal and household goods; other personal service activities.

10. When the category – **industry** – is used in the publication, it refers to the NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” as well as “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”.

11. Constant prices were adopted as follows:

- 1) agricultural output – current prices from the year preceding the reference year with the exception of potatoes, vegetables and fruit, in case of which the average prices from two consecutive years are adopted, i.e. from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year;
- 2) sold production of industry – 2005 constant prices (2005 average current prices).

12. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

13. Do przeliczeń na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku – jeśli nie zaznaczono inaczej – przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku – według stanu w dniu 30 VI.

14. Niektóre dane mają charakter tymczasowy i mogą ulec zmianie w następnych wydaniach publikacji.

15. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

16. W stosunku do obowiązującej PKD 2007 w publikacji zastosowano skróty; skrócone nazwy zostały oznaczone w tablicach i wykresach znakiem „Δ”. Zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

12. Relative numbers (indices, percentages) are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

13. In data calculations per capita (1000 population etc.) as of the end of the year, the number of population as of 31 Dec was used, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year – as of 30 Jun, unless otherwise noted.

14. Some data are provisional and may be change in subsequent editions of the publication.

15. Due to the rounding of data, in some cases sums of components can differ from the amount given in the item “total”.

16. In regard to the NACE Rev. 2, abbreviations are used in this publication which are marked in the tables and graphs with the sign “Δ”. The abbreviations and their complete names are given below:

skrót <i>abbreviation</i>	pełna nazwa <i>full name</i>
sekcje <i>sections</i>	
X	
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
X	
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
X	
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
<i>Trade; repair of motor vehicles</i>	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>
Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
<i>Accommodation and catering</i>	<i>Accommodation and food service activities</i>

skrót <i>abbreviation</i>	pełna nazwa <i>full name</i>
sekcje (dok.) <i>sections (cont.)</i>	
Obsługa rynku nieruchomości X	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości <i>Real estate activities</i>
Administrowanie i działalność wspierająca X	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca <i>Administrative and support service activities</i>
działy <i>divisions</i>	
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny <i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker</i>	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania <i>Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials</i>
Produkcja wyrobów z metali <i>Manufacture of metal products</i>	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń <i>Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment</i>
Produkcja maszyn i urządzeń X	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana <i>Manufacture of machinery and equipments n.e.c</i>
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep X	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>
Gospodarka odpadami; odzysk surowców X	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców <i>Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery</i>
Budowa budynków X	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków <i>Construction of buildings</i>
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej X	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej <i>Civil engineering</i>

17. Szersze informacje oraz szczegółowe wyjaśnienia metodyczne publikowane są w zeszytach metodycznych oraz opracowaniach branżowych GUS.

17. Broader information and detailed methodological description are Publisher in methodological volumes and branch statistical publications of Central Statistical Office.

PODSTAWOWE TENDENCJE

W latach 2008-2012 **liczba ludności** w województwie lubuskim systematycznie rosła, po niewielkim spadku notowanym w latach 2006-2007. W 2012 r. przyrost naturalny pozostał dodatni, przy czym nadwyżka liczby urodzeń nad liczbą zgonów była mniejsza niż w latach poprzednich. Saldo migracji ogólnej na pobyt stały nadal było ujemne, jednak nie ograniczyło przyrostu rzeczywistego ludności.

W 2012 r. pogorszyła się sytuacja na rynku pracy. W kolejnych kwartalnych okresach narastających ub. roku dynamika wzrostu **przeciętnego zatrudnienia** w sektorze przedsiębiorstw słabła. W rezultacie w 2012 r. przeciętne zatrudnienie pozostało na poziomie z roku poprzedniego, wobec wzrostu w latach 2010 i 2011. Po dwóch latach spadku, w 2012 r. wzrosła **liczba zarejestrowanych bezrobotnych**, przy głębszym spadku liczby skreśleń z ewidencji niż liczby osób rejestrujących się. Stopa bezrobocia była wyższa niż w poprzednich dwóch latach.

Wyniki **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności** w IV kwartale 2012 r., wskazują na spadek współczynnika aktywności zawodowej w odniesieniu do analogicznego okresu poprzedniego roku. Odnotowano wzrost liczby osób pracujących i spadek liczby osób bezrobotnych. Zmniejszyła się w skali roku stopa bezrobocia. Wzrosło natomiast obciążenie osób pracujących osobami niepracującymi.

W 2012 r. **przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto** w sektorze przedsiębiorstw wzrosło w ujęciu rocznym, przy czym tempo wzrostu było niższe niż w latach poprzednich.

Na przestrzeni roku zmniejszyła się przeciętna liczba emerytów i rencistów. Wyższe niż przed rokiem były **świadczenia społeczne** – emerytury i renty w systemie ubezpieczeń pracowniczych oraz rolników indywidualnych.

Średnioroczny wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych był niższy niż w poprzednim roku, przy czym wzrost cen notowano w większości grup towarów i usług konsumpcyjnych.

W 2012 r., pomimo spadku w ciągu roku **powierzchni uprawy zbóż podstawowych** z mieszankami zbożowymi, plony jak i zbiory osiągnęły wyższy poziom niż przed rokiem. Zwiększyły się również plony i zbiory rzepaku i rzepiku oraz ziemniaków. W analizowanym okresie wzrosło **pogłowie** bydła, natomiast spadła liczebność drobiu i trzody chlewnej, a pogłowie owiec pozostało na tym samym poziomie. Ponadto obserwowano wzrost skupu ziarna pszenicy, żyta, ziemniaków, żywca drobiowego oraz mleka. Zmniejszyła się ilość skupionego żywca wieprzowego i wołowego. Na rynku rolnym odnotowano wzrost cen skupu zbóż i żywca rzeźnego oraz spadek cen skupu ziemniaków i mleka. W obrocie targowiskowym więcej płacono za pszenicę, mniej za żyto i ziemniaki.

Podobnie jak w 2011 r., **produkcja sprzedana przemysłu** była niższa niż w roku poprzednim, przy czym notowany w 2012 r. spadek był głębszy niż przed rokiem. Dalszemu spadkowi wydajności pracy w przemyśle, towarzyszył niewielki wzrost przeciętnego zatrudnienia w tej sekcji. Poniżej poziomu z 2011 r. ukształtowała się także **produkcja sprzedana budownictwa**, w tym produkcja budowlano-montażowa, po wzroście notowanym w 2011 r. Wydajność pracy w budownictwie była niższa przed rokiem, przy wzroście przeciętnego zatrudnienia w grupie przedsiębiorstw budowlanych.

W 2012 r. odnotowano spadek liczby **mieszkań oddanych do użytkowania**, w relacji do poprzedniego roku (po niewielkim wzroście w 2011 r. i spadku w latach 2010 i 2009). Zmniejszyła się w skali roku liczba mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia oraz mieszkań, których budowę rozpoczęto.

W 2012 r. notowano spadek **sprzedaży detalicznej** w stosunku do zrealizowanej w poprzednim roku, wobec wzrostu notowanego w latach 2010 i 2011. Poniżej poziomu sprzed roku ukształtowała się także sprzedaż hurtowa w jednostkach handlowych.

Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych uległy poprawie w stosunku do notowanych w 2011 r., z wyjątkiem wyniku ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów oraz wyniku na pozostałej działalności operacyjnej. Wobec wolniejszego spadku przychodów z całokształtu działalności niż kosztów ich uzyskania, poprawił się wskaźnik poziomu kosztów. Większość pozostałych, analizowanych wskaźników ekonomiczno-finansowych kształtowała się bardziej korzystnie niż przed rokiem.

W 2012 r. odnotowano spadek **nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw** mających siedzibę na terenie województwa lubuskiego w relacji do poprzedniego roku, po znacznym wzroście w 2011 r. Liczba inwestycji nowo rozpoczętych była mniejsza niż w roku poprzednim, jednak ich wartość kosztorysowa wzrosła.

BASIC TRENDS

*In the years 2008-2012 **population** of lubuskie voivodship was systematically growing, after minor decrease in 2006-2007. In 2012 natural increase was still positive but the higher number of the number of births over the number of deaths was smaller than in a previous year. Total net migration for permanent residence was still negative however it did not limit the real population growth.*

*In 2012 the situation on the labour market worsened. Within the next quarters of last year the dynamics of the **average employment** in the enterprise sector decreased. Consequently in 2012 the average employment remained at the last year's level comparing to the increase in 2010 and 2011. After two years of decrease, 2012 saw the growing **number of registered unemployed**, with significant decrease of deletion from the register of the newly registered unemployed. Therefore the unemployment rate was higher than within the last two years.*

*The results of the **Labour Force Survey** in the 4th quarter of 2012 indicated the decline of activity rate in comparison to the similar period of last year. The growing number of employed and decrease of the unemployed was noted. The unemployment rate was lower in 2012 than in previous year. However there was an increase of the encumbrance of employed persons by the unemployed.*

*In 2012 **the average gross monthly salary** in the enterprise sector was higher than last year but the scale of increase was lower than in previous years.*

*The average number of retirees and pensioners declined. Higher than a year ago were **social benefits** – pensions and disability pensions in the employees insurance system and for farmers.*

***The average growth of prices of consumer goods and services** was lower than in previous year but the price increase was observed for most of consumer goods and services.*

*In 2012 despite the annual decline of the **area of the main cereals cultivation** including main cereals, the crops reached higher level than a year ago. Also the crops of rape and agrimonia as well as potatoes increased. In the analysed period **the number** of cattle grew, however the number of chickens and pigs decreased whereas the number of sheep remained the same. Moreover the procurement of wheat, rye, potatoes and livestock as well as milk was higher. The procurement of the number of pigs and cows was lower. The agricultural market saw an increase in prices for cereals and livestock for slaughter and a decline in purchase prices of potatoes and milk. The farmers' market paid more for wheat, but less for rye and potatoes.*

*Similarly to 2011, the **sold production of industry** was lower than in previous year however the scale of this drop was bigger than in 2011. Further decline in work efficiency in industry was accompanied by a slight increase in average employment in this section. Below the level of 2011 was also the **sold production of construction**, including construction and assembly production comparing to the increase in 2011. The work efficiency was lower than last year with an increase in average employment in construction companies.*

*In 2012 there was a decrease in the number of **dwelling completed** comparing to last year (after minor increase in 2011 and decrease in 2010 and 2009). The number of building permits for new dwellings decreased together with the number of dwellings which construction began.*

*In 2012 reported fall in **retail sale** comparing to the previous year after the rise in 2010 and 2011. Below the level of last year there was also a wholesale in commercial units.*

***Financial results of non-financial enterprises** improved in relation to those recorded in 2011, with the exception to the results from the sale of products, goods and materials and on other operating activities. Considering the slower decline in revenue from total activity than their costs, the cost level indicator improved. Most of the others analysed economic and financial indices developed better than last year.*

*2012 saw a decline of **investment outlays in enterprises** established in lubuskie voivodship referring to last year after significant increase in 2011. The number of newly started investments was lower than last year but their estimated value increased.*

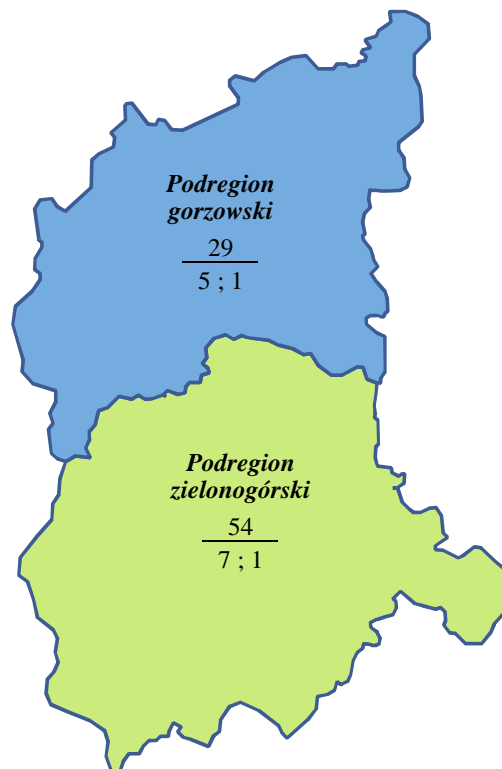
PODZIAŁ I POWIERZCHNIA WOJEWÓDZTWA

PODZIAŁ WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO WEDŁUG NOMENKLATURY JEDNOSTEK TERYTORIALNYCH DO CELÓW STATYSTYCZNYCH (NTS)¹ W 2012 R.

Stan w dniu 31 XII

liczba gmin
 $\frac{83}{12 ; 2}$
 liczba powiatów   liczba miast na prawach powiatu

	Powierzchnia w ha	Ludność (stan w dniu 31 XII)
LUBUSKIE	1398789	1023317
podregiony:		
Gorzowski	611251	387265
Zielonogórski	787537	636052

Podregion gorzowski	
Powiaty:	Miasto na prawach powiatu:
gorzowski	Gorzów Wlkp.
międzyrzecki	
słubicki	
strzelecko-drezdenecki	
sulęciński	

Podregion zielonogórski	
Powiaty:	Miasto na prawach powiatu:
krośnieński	Zielona Góra
nowosolski	
świebodziński	
wschowski	
zielonogórski	
żagański	
żarski	

Według stanu w dniu 1 I 2012 r. województwo lubuskie zajmowało powierzchnię 13988 km² (1398789 ha), co stanowi 4,5% powierzchni kraju. Na jego obszarze (wg stanu w dniu 31 XII 2012 r.) mieszkało 1023 tys. ludności, tj. 2,7% ogółu ludności Polski. Gęstość zaludnienia na 1 km² wynosiła 73 osoby (14 lokata w kraju). W miastach mieszkało 63,3% ludności województwa.

¹ NTS obejmuje 5 poziomów: 3 poziomy zasadniczego podziału terytorialnego kraju oraz dodatkowo 2 poziomy nieadministracyjne — regiony (NTS 1) grupujące jednostki szczebla wojewódzkiego oraz podregiony (NTS 3) grupujące w ramach województwa kilka do kilkunastu powiatów.

WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU

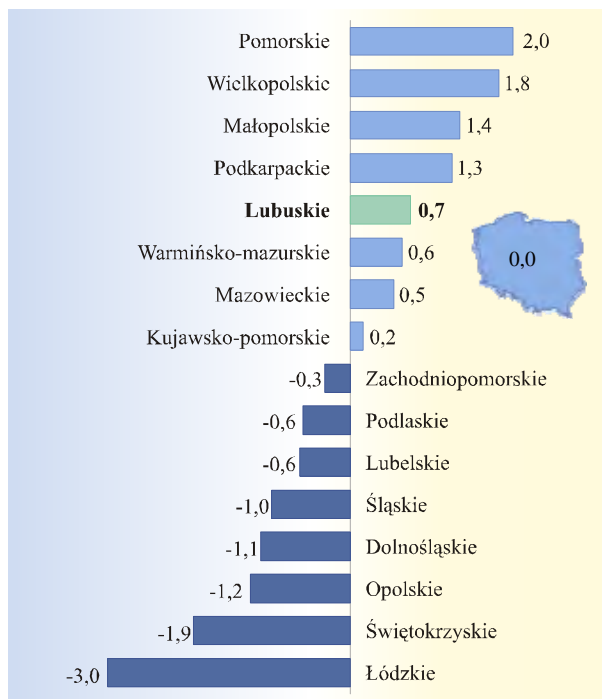
Tabl. 1. Wybrane dane ogólnopolskie i wojewódzkie w 2012 r.

Wyszczególnienie	Polska	Lubuskie
Ludność ^a na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	123	73
Przyrost naturalny na 1000 ludności ^a w okresie I–IX	0,0	0,7
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności ^a w okresie I–IX	-0,2	-0,6
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL ^{bc} w %	55,9	53,7
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL ^b w %	50,2	48,9
Stopa bezrobocia według BAEL ^b w %	10,1	9,0
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w zł	3728,36	3068,34
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł ...	1759,85	1604,08
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	1054,61	1193,65
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (2011 = 100)	103,7	103,8
Przeciętna powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwie rolnym w ha	9,8	20,5
Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych ^c w szt.	36,7	13,5
Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych ^d w szt.	74,0	28,8
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) na 1 przeciętnie zatrudnionego w przemyśle w zł	460982	399554
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) na 1 przeciętnie zatrudnionego w budownictwie w zł	388800	255232
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	4,0	3,1
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII)	1032	1052
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII)	19	27
Udział przedsiębiorstw rentownych w ogólnej liczbie badanych podmiotów w %	77,0	74,6
Wskaźnik poziomu kosztów w przedsiębiorstwach niefinansowych w %	95,8	95,5
Dynamika nakładów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach (2011 = 100; ceny bieżące)	99,9	87,5
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) na 1 mieszkańca ^e w 2010 r. w zł	37096 ^f	31348

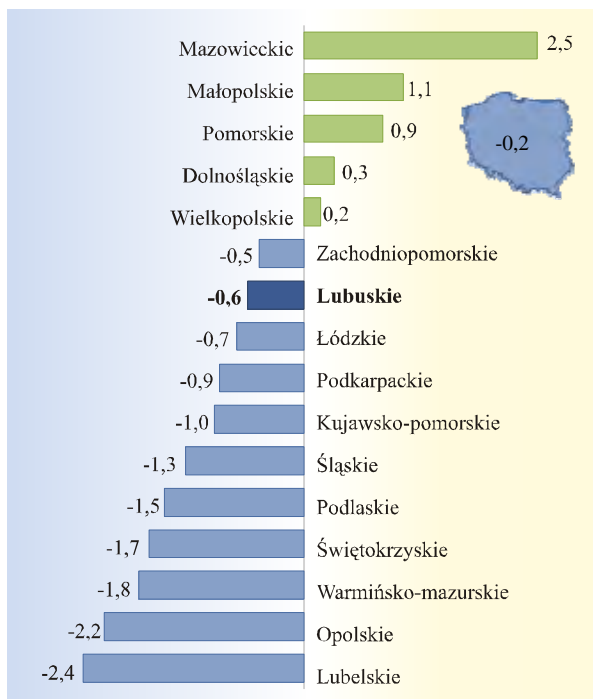
a Dane wstępne. *b* Przeciętne w roku; dane nie są w pełni porównywalne z wynikami opublikowanymi w poprzedniej edycji Raportu, patrz nota str. 13. *c* Stan w grudniu. *d* Stan w końcu listopada. *e* Dane na 1 mieszkańca obliczono na podstawie liczby ludności uwzględniającej wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002. *f* Po uwzględnieniu w liczbie ludności wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 – 36778 zł..

WOJEWÓDZTWO NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW

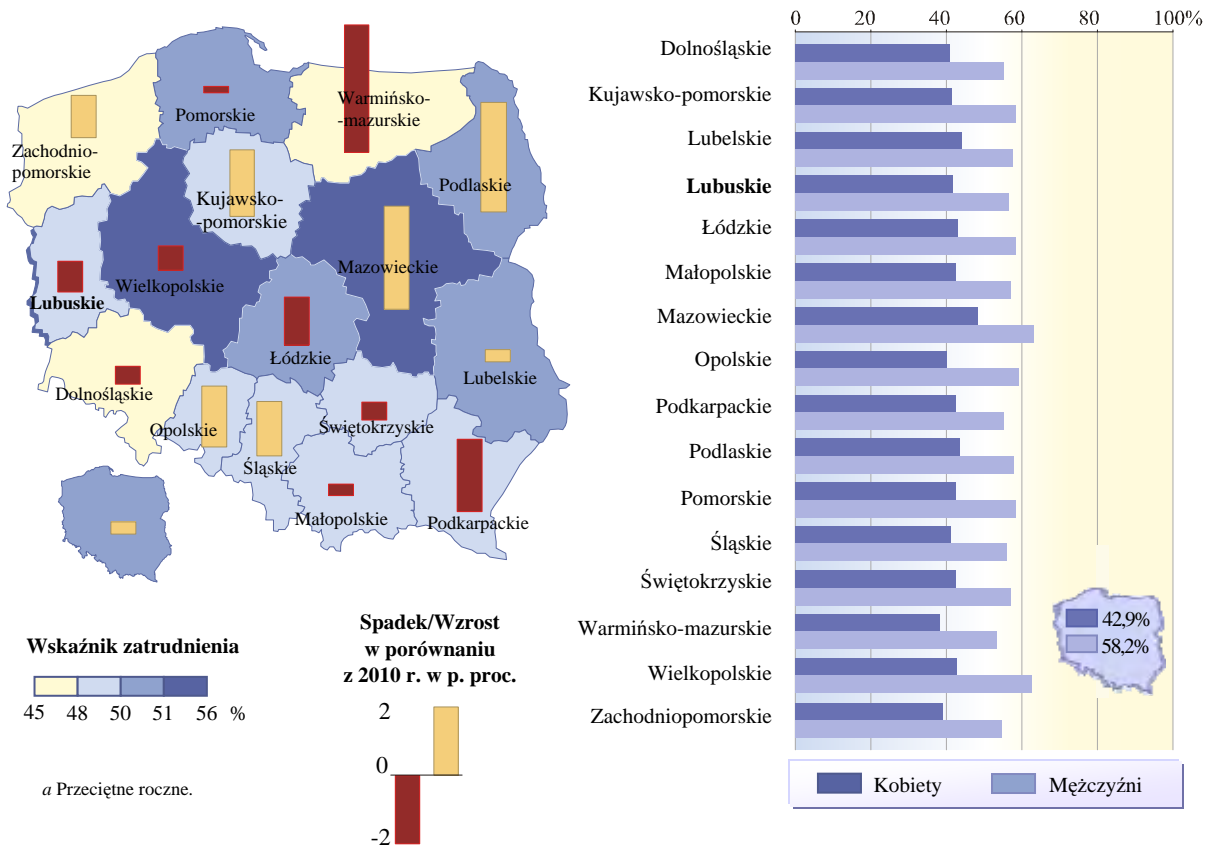
Wykres 1. Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2012 r.

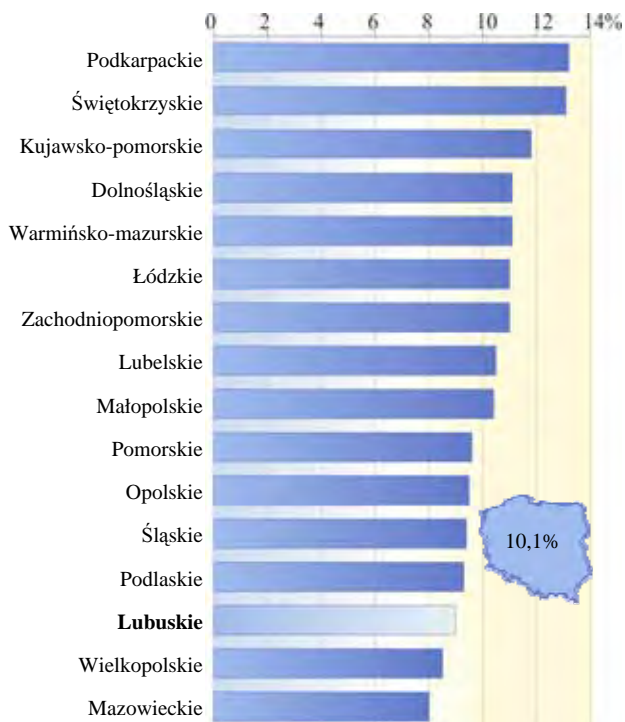
Wykres 2. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2012 r.

Wykres 3. Wskaźnik zatrudnienia według BAEL^a w 2012 r.

Wykres 4. Stopa bezrobocia według BAEL^a w 2012 r.

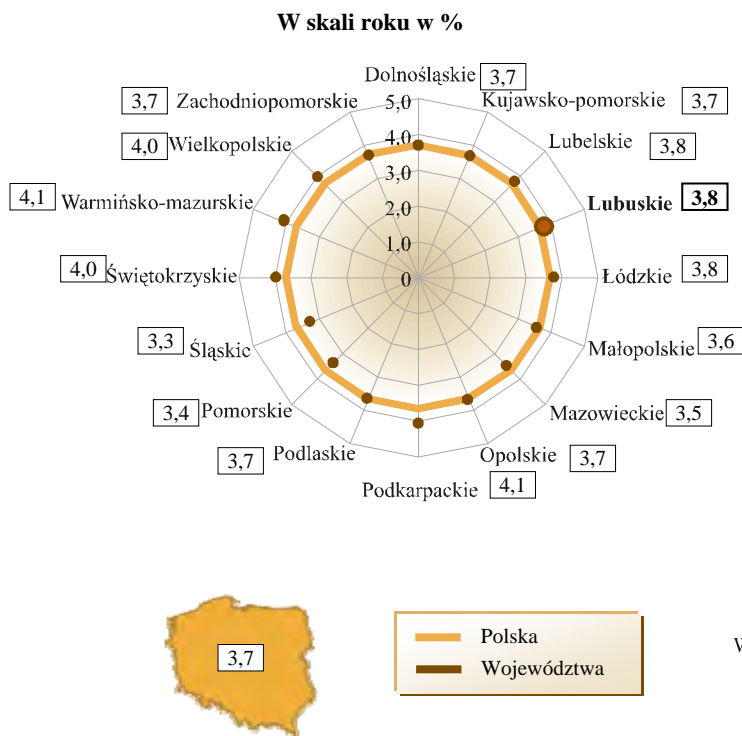

a Przeciętne roczne.

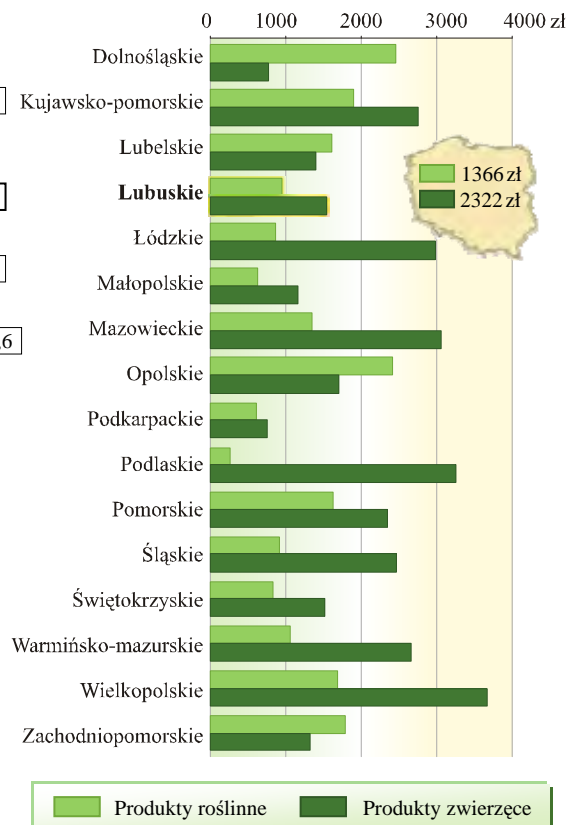
Wykres 5. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2012 r.

Wykres 6. Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2012 r.

Wykres 7. Wartość skupu produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych w 2012 r.

LUDNOŚĆ

W 2012 r. liczba ludności w województwie lubuskim nieznacznie zwiększyła się w porównaniu z poprzednim rokiem. Przyrost naturalny był dodatni, przy czym nieco zmniejszyła się nadwyżka liczby urodzeń żywych nad liczbą zgonów. Saldo migracji ogólnej na pobyt stały oraz saldo migracji zagranicznych pozostały ujemne.

Według stanu w dniu 31 grudnia 2012 r. województwo lubuskie zamieszkiwało 1023,3 tys.¹ osób, tj. o 159 więcej niż przed rokiem. Mieszkańcy województwa stanowili 2,7% ogólnej liczby ludności Polski. Średnia gęstość zaludnienia (liczba osób przypadająca na 1 km²) w województwie w 2012 r. wyniosła 73 osoby/km², zaś w Polsce – 123 osoby/km². Wskaźnik ten wykazywał znaczne zróżnicowanie przestrzenne na terenie województwa: najwyższy notowano w powiecie nowosolskim (114), najniższy – w powiecie sulęcińskim (30).

*Szacunki liczby i struktury ludności dla lat międzypisowych sporządza się **metodą bilansową**, przyjmując wyniki ostatniego spisu powszechnego jako bazę wyjściową do obliczenia danych dla danej gminy z uwzględnieniem liczby urodzeń, zgonów, salda migracji wewnętrznych i zagranicznych oraz zmian administracyjnych, jakie miały miejsce w bilansowym okresie.*

Struktura ludności według płci w województwie lubuskim od kilku lat nie ulega większym zmianom. W ogólnej liczbie mieszkańców nieznacznie przeważają kobiety, których odsetek w końcu grudnia 2012 r., podobnie jak przed rokiem (i w 2010 r.), wyniósł 51,3%. W Polsce w 2012 r. kobiety stanowiły 51,6% ogółu ludności. Współczynnik feminizacji (liczba kobiet na 100 mężczyzn) ukształtował się na poziomie analogicznym jak rok wcześniej (i w 2010 r.) osiągając wartość 105, w Polsce zaś na przestrzeni ostatnich lat przyjmował wartość 107.

*Prezentowane dane dotyczą ludności **faktycznie zamieszkałej** w danej gminie, tj. liczby ludności zameldowanej na pobyt stały skorygowanej o saldo osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące.*

Jako bazę wyjściową bilansów przyjęto:

- dla lat 2007-2009 wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002;
- dla lat 2010-2012 wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, z tym, że dla 2010 r. – według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2011 r.; dane za lata 2010 i 2011 zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji publikacji;
- dodatkowo w tablicy 2 dane dla 2010 r. zaprezentowano w dwóch wariantach: A – bilans oparty na wynikach NSP'2002, w celu umożliwienia porównania z danymi dla lat 2007-2009 oraz B – bilans oparty na wynikach NSP'2011, w celu umożliwienia porównania z danymi dla lat 2011-2012.

¹ Wyniki spisu z dnia 31.03.2011 r. wykazały liczbę ludności większą o 11,8 tys. (1,2%) w stosunku do bilansów prowadzonych w latach 2002-2010 na bazie NSP'2002. Różnica ta dotyczyła zarówno miast, gdzie odnotowano wzrost o 1,2 %, tj. o 7,6 tys. osób, jak i terenów wiejskich – więcej o 4,2 tys. (1,1%).

Tabl. 2. Ludność na podstawie bilansów

Wyszczególnienie	2007	2008	2009	2010 ^a		2011	2012
				A	B		
POLSKA							
Stan w dniu 30 VI w tys.	38116	38116	38153	38187	38517	38526	38534
w tym kobiety	19699	19708	19730	19748	19869	19876	19882
Miasta	23351	23305	23294	23284	23449	23405	23360
Wieś	14765	14811	14859	14903	15068	15121	15174
Stan w dniu 31 XII:							
w tysiącach	38116	38136	38167	38200	38530	38538	38533
na 1 km ²	122	122	122	122	123	123	123
w tym kobiety:							
w tysiącach	19704	19721	19739	19756	19877	19884	19884
na 100 mężczyzn	107	107	107	107	107	107	107
Miasta: w tysiącach	23317	23288	23278	23264	23429	23386	23336
w %	61,2	61,1	61,0	60,9	60,8	60,7	60,6
Wieś: w tysiącach	14799	14848	14889	14936	15101	15153	15197
w %	38,8	38,9	39,0	39,1	39,2	39,3	39,4
WOJ. LUBUSKIE							
Stan w dniu 30 VI w tys. ...	1008	1009	1010	1011	1023	1023	1023
w tym kobiety	519	520	520	521	525	525	525
Miasta	645	643	643	642	650	649	648
Wieś	364	365	367	368	373	374	375
Stan w dniu 31 XII:							
w tysiącach	1008	1009	1010	1011	1023	1023	1023
na 1 km ²	72	72	72	72	73	73	73
w tym kobiety:							
w tysiącach	520	520	521	521	525	525	525
na 100 mężczyzn	106	106	106	106	105	105	105
Miasta: w tysiącach	644	643	642	642	650	649	648
w %	63,9	63,7	63,6	63,5	63,5	63,4	63,3
Wieś: w tysiącach	365	366	368	369	373	374	376
w %	36,1	36,3	36,4	36,5	36,5	36,6	36,7

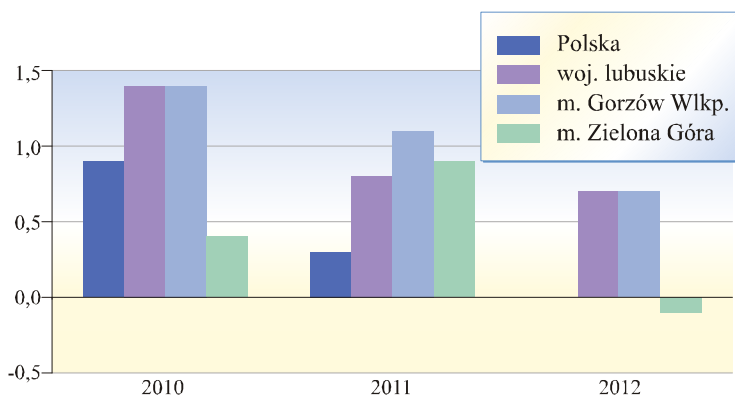
a Patrz nota na str. 24.

Dane o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) zostały obliczone zgodnie z kryteriami definicji urodzenia i zgonu noworodka – rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia (WHO).

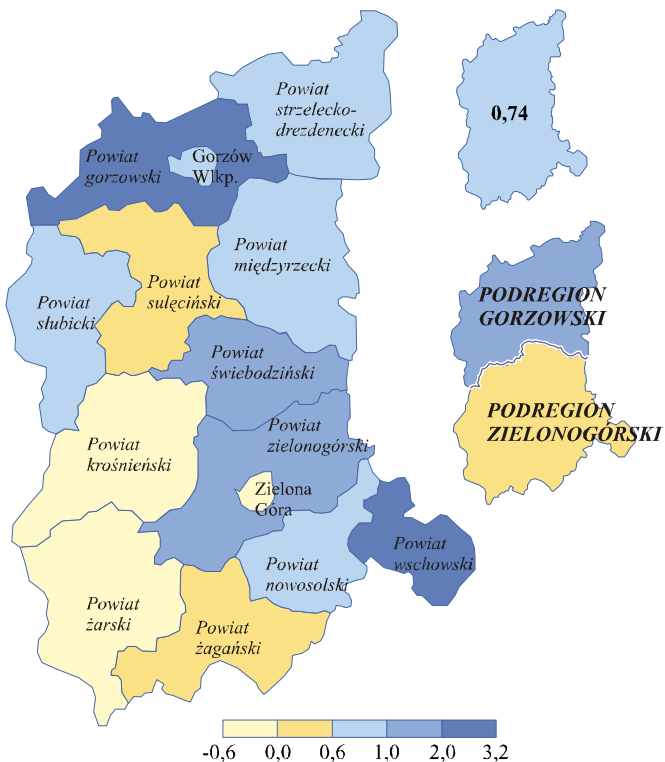
W województwie lubuskim w 2012 r. zarejestrowano 10367 urodzeń żywych, tj. o 54 urodzenia żywe mniej niż przed rokiem i o 572 mniej niż w 2010 r. **Współczynnik urodzeń żywych** (liczba urodzeń żywych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców) wyniósł 10,13‰ i był niższy w stosunku do notowanego w 2011 r. (10,19‰) oraz w 2010 r. (10,69‰).

W 2012 r. w województwie zmarło 9607 osób, tj. o 41 osób mniej niż przed rokiem, ale o 119 osób więcej niż w 2010 r. Ogólny **współczynnik zgonów** wyniósł 9,39‰, podczas gdy rok wcześniej – 9,43‰, a w 2010 r. – 9,28‰. W porównaniu z poprzednim rokiem i 2010 r. wzrosła umieralność niemowląt. **Współczynnik zgonów niemowląt** (liczony na 1000 urodzeń żywych) przyjął wartość 5,98‰, wobec 5,57‰ – w 2011 r. i 5,39‰ – odpowiednio w 2010 r.

Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności (według stanu w dniu 30 VI): do 2009 r. – zameldowanej na pobyt stały, od 2010 r. – faktycznie zamieszkałej.

Wykres 11. **Przyrost naturalny na 1000 ludności**

Współczynnik przyrostu naturalnego osiągnął wartość 0,74‰ i był nieznacznie niższy niż w poprzednim roku (0,76‰), oraz niemal dwukrotnie niższy niż w 2010 r. (1,42‰). We wszystkich analizowanych latach omawiany wskaźnik dla Polski osiągał niższe wartości niż dla województwa lubuskiego i w 2012 r. ukształtował się na poziomie 0,04‰.

Wykres 12. **Przyrost naturalny na 1000 ludności w województwie lubuskim według podregionów i powiatów w 2012 r.**

W województwie lubuskim w 2012 r. współczynnik przyrostu naturalnego przyjmował wartości dodatnie w większości powiatów, najwyższe – w powiecie wschowskim (3,12‰) i gorzowskim (2,61‰). Ujemne wartości współczynnika odnotowano jedynie w powiatach krośnieńskim (minus 0,53‰), żarskim (minus 0,10‰) i w Zielonej Górze (minus 0,09‰).

W województwie lubuskim od lat odnotowuje się dodatni przyrost naturalny, przy czym nadwyżka liczby urodzeń żywych nad liczbą zgonów w ostatnich dwóch latach znacznie się zmniejszyła. W 2012 r. różnica między liczbą urodzeń żywych i zgonów ukształtowała się na poziomie 760, w 2011 r. wynosiła 773, podczas gdy w 2010 r. – 1451.

Współczynnik przyrostu naturalnego

W lubuskich urzędach stanu cywilnego w 2012 r. zarejestrowano 5435 nowo zawartych małżeństw, tj. o 232 małżeństwa więcej niż przed rokiem, ale o 491 małżeństw mniej niż w 2010 r. W porównaniu z poprzednim rokiem, wyższy był również **współczynnik małżeństw**, który w 2012 r. osiągnął poziom

5,31‰ (wobec 5,09‰ w 2011 r. i 5,79‰ w 2010 r.). Liczba nowo zawartych małżeństw w przeliczeniu na 1000 ludności w województwie w 2012 r. była równa średniej dla kraju.

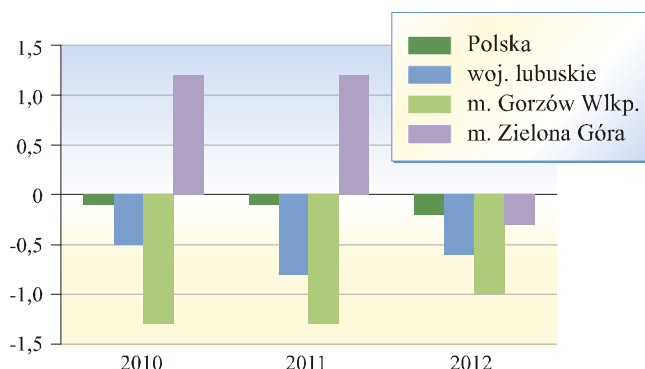
Tabl. 3. Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności

Wyszczególnienie	2007	2008	2009	2010 ^a		2011	2012
				NSP 2002	NSP 2011		
POLSKA							
Małżeństwa.....	6,5	6,8	6,6	6,0	5,9	5,4	5,3
Urodzenia żywe.....	10,2	10,9	11,0	10,8	10,7	10,1	10,0
Zgony.....	9,9	10,0	10,1	9,9	9,8	9,7	10,0
Przyrost naturalny ^b	0,3	0,9	0,9	0,9	0,9	0,3	0,0
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych							
na pobyt stały.....	-0,5	-0,4	0,0	-0,1	-0,1	-0,1	-0,2
w tym zagranicznych.....	-0,5	-0,4	0,0	-0,1	-0,1	-0,1	-0,2
WOJ. LUBUSKIE							
Małżeństwa.....	6,6	6,9	6,6	5,9	5,8	5,1	5,3
Urodzenia żywe.....	10,7	11,2	11,4	10,8	10,7	10,2	10,1
Zgony.....	9,4	9,5	9,7	9,4	9,3	9,4	9,4
Przyrost naturalny ^b	1,3	1,8	1,7	1,4	1,4	0,8	0,7
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych							
na pobyt stały.....	-1,2	-0,7	-0,5	-0,5	-0,5	-0,8	-0,6
w tym zagranicznych.....	-0,7	-0,5	0,0	-	-	-0,2	-0,2
M. GORZÓW WLKP.							
Małżeństwa.....	6,5	6,2	6,4	5,8	5,8	5,0	5,1
Urodzenia żywe.....	9,9	10,5	11,0	9,7	9,8	10,0	10,0
Zgony.....	8,5	8,6	9,2	8,3	8,3	8,9	9,3
Przyrost naturalny ^b	1,4	1,9	1,7	1,4	1,4	1,1	0,7
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych							
na pobyt stały.....	-2,9	-1,6	-1,6	-1,3	-1,3	-1,3	-1,0
w tym zagranicznych.....	-0,6	-0,4	0,1	0,4	0,4	0,3	0,3
M. ZIELONA GÓRA							
Małżeństwa.....	6,6	7,2	6,3	6,2	6,0	5,0	5,0
Urodzenia żywe.....	10,0	10,0	10,8	10,1	9,8	10,2	9,4
Zgony.....	8,6	9,3	9,9	9,7	9,4	9,3	9,5
Przyrost naturalny ^b	1,5	0,6	0,9	0,4	0,4	0,9	-0,1
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych							
na pobyt stały.....	-2,9	-0,8	0,2	1,3	1,2	1,2	-0,3
w tym zagranicznych.....	-0,6	-0,1	0,4	0,6	0,6	0,3	0,5

a Współczynniki dla 2010 r. opracowane w oparciu o bilans ludności podano w dwóch wariantach: z uwzględnieniem wyników NSP 2002 i NSP 2011. b Różnica między liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów w danym okresie.

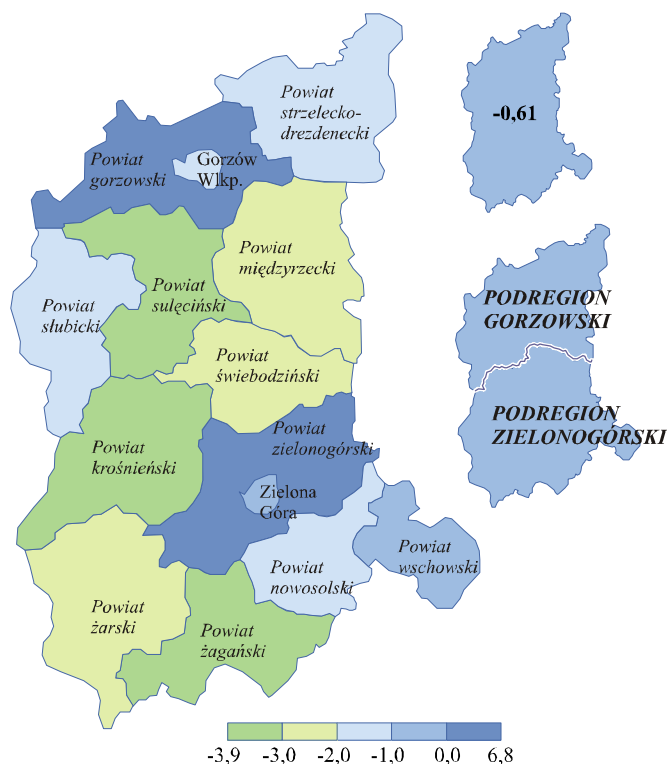
W 2012 r., podobnie jak w 2011 i 2010 r., **saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych** ludności na pobyt stały w województwie było ujemne. Oznacza to, że liczba osób wymeldowanych z pobytu stałego w analizowanych latach była wyższa niż liczba osób zameldowanych na pobyt stały (w 2012 r. – o 622 osoby, w 2011 r. – o 830 osób, a w 2010 r. – o 474 osoby).

Wykres 13. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności

na pobyt stały, co oznacza, że saldo migracji ludności w ruchu zewnętrznym było ujemne.

Wykres 14. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w województwie lubuskim według podregionów i powiatów w 2012 r.

Dane prezentujące ludność w województwie lubuskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Biuletyn statystyczny województwa lubuskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej,
- „Stan i ruch naturalny ludności w województwie lubuskim” – opracowanie sygnałowe dostępne co roku w wersji elektronicznej
- „Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie lubuskim” – publikacja dostępna co roku w wersji książkowej oraz elektronicznej, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe)”.

Odnosząc się tylko do migracji zagranicznych należy stwierdzić, iż w ostatnich latach liczba wyjazdów Polaków za granicę na pobyt stały nieco się zwiększyła, w porównaniu z końcem poprzedniej dekady. W latach 2011-2012 zarówno w skali kraju, jak i województwa lubuskiego liczba osób, które wymeldowały się z pobytu stałego w związku z wyjazdem poza granicę kraju była wyższa niż liczba osób powracających z zagranicy i meldujących się

Podobnie jak w roku poprzednim dodatnie saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały w województwie lubuskim notowano w powiatach gorzowskim i zielonogórskim.

RYNEK PRACY

W pierwszych trzech kwartalnych okresach narastających 2012 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie lubuskim było wyższe niż w analogicznych okresach poprzedniego roku, jednak w okresie styczeń-grudzień 2012 r. pozostało na poziomie z 2011 r.

■ PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie lubuskim w 2012 r. ukształtowało się na poziomie 118,3 tys. osób, tj. nie zmieniło się w stosunku do poprzedniego roku (wobec wzrostu o 3,0% w 2011 r.). W kraju odnotowano wzrost przeciętnego zatrudnienia w porównaniu z rokiem poprzednim o 0,1% (wobec wzrostu o 3,2% przed rokiem).

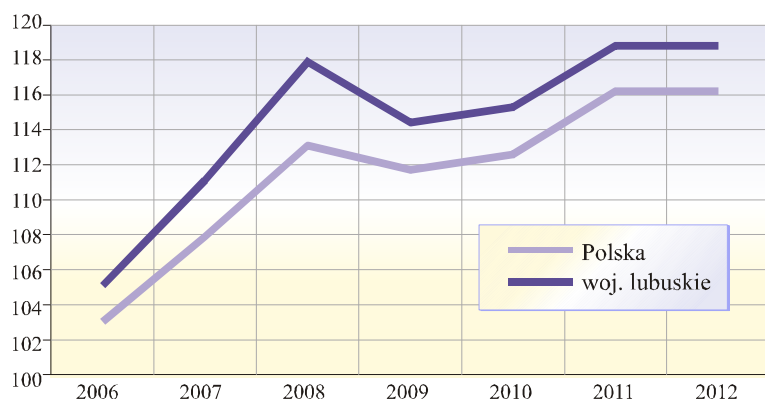
Dane o przeciętnym zatrudnieniu obejmują osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy w pełnym wymiarze czasu pracy oraz niepełnym, w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Tabl. 4. **Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw**

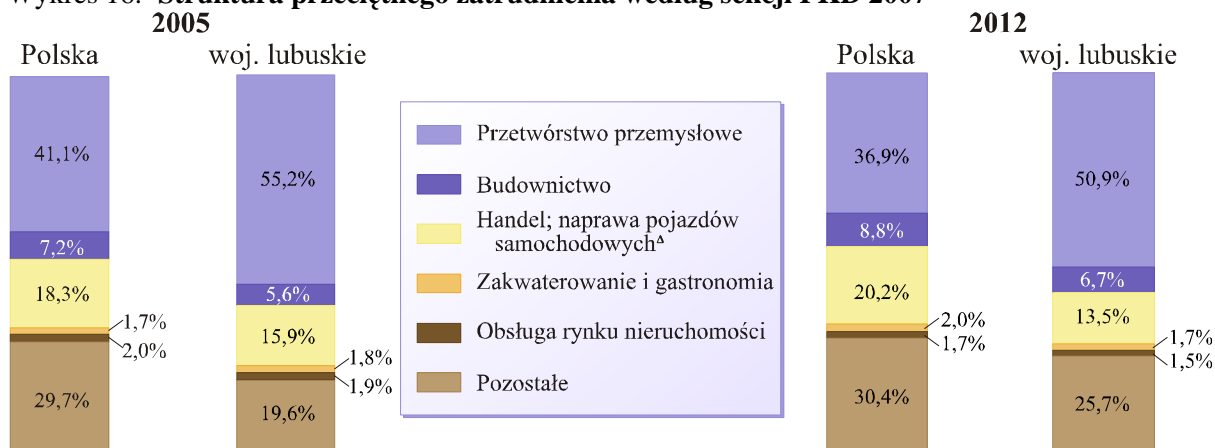
Wyszczególnienie	2005	2011	2012		
	w tysiącach			2005=100	2011=100
Polska	4769,3	5544,1	5548,7	116,2	100,1
Woj. lubuskie	99,6	118,3	118,3	118,8	100,0
m. Gorzów Wlkp.	.	21,4	21,8	x	101,8
m. Zielona Góra	.	21,9	22,2	x	101,2

Wykres 15. **Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw**

2005 = 100

W 2012 r. w ogólnej liczbie przeciętnie zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw najliczniejszą grupę stanowili zatrudnieni w przetwórstwie przemysłowym (60,2 tys. osób), a ich udział w ogóle przeciętnie zatrudnionych wyniósł 50,9%.

Wykres 16. **Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji PKD 2007**

Kolejną grupę o znaczącym udziale w strukturze przeciętnego zatrudnienia stanowili zatrudnieni w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (15,9 tys. osób, tj. 13,5% ogólnej liczby przeciętnie zatrudnionych) oraz zatrudnieni w administrowaniu i działalności wspierającej (10,4 tys. osób, tj. 8,8% ogółu przeciętnie zatrudnionych).

Tabl. 5. **Przeciętne miesięczne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie lubuskim**

Wyszczególnienie	2011				2012				tys. osób
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100								
O g ó ł e m	103,6	103,9	103,5	103,0	100,8	100,3	100,4	100,0	118,3
w tym:									
Przemysł	102,8	99,8	99,4	99,1	97,6	100,2	99,7	100,3	64,5
w tym:									
przetwórstwo przemysłowe	103,9	100,6	100,1	99,5	97,5	100,2	99,6	100,2	60,2
dostawa wody; gospodaro-									
wanie ściekami i odpa-	103,9	104,3	102,9	103,9	104,3	103,8	104,2	104,2	2,9
dami; rekultywacja ^Δ									
Budownictwo	105,0	105,6	105,0	102,3	106,4	105,9	108,5	103,5	7,9
Handel; naprawa pojazdów									
samochodowych ^Δ	99,8	101,1	101,2	100,5	93,7	94,3	95,3	94,1	15,9
Transport i gospodarka maga-									
zynowa	106,1	103,8	104,8	104,5	111,3	111,5	110,6	110,9	8,2
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ...	102,2	103,4	105,2	103,1	99,6	101,4	105,4	106,1	2,0
Informacja i komunikacja	94,7	94,7	98,5	99,0	102,8	106,3	103,0	107,2	1,0
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	109,1	110,4	108,9	101,8	94,3	90,0	92,3	94,0	1,7
Administrowanie i działalność									
wspierająca ^Δ	118,3	144,4	140,2	140,6	120,2	93,5	94,1	93,3	10,4

Najwyższy wzrost przeciętnego zatrudnienia w skali roku notowano w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 12,6%) oraz w transporcie i gospodarce magazynowej (o 10,9%). Powyżej poziomu sprzed roku ukształtowało się również przeciętne zatrudnienie m.in. w zakwaterowaniu i gastronomii (o 6,1%), w budownictwie (o 3,5%) oraz w przetwórstwie przemysłowym (o 0,2%). Przeciętne zatrudnienie w omawianym okresie zmniejszyło się w administrowaniu i działalności wspierającej (o 6,7%), w obsłudze rynku nieruchomości (o 6,0%), a także w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 5,9%).

■ BEZROBOCIE REJESTROWANE

W końcu 2012 r. w województwie lubuskim pogorszyła się sytuacja na rynku pracy ze względu na wzrost bezrobocia rejestrowanego. Stopa bezrobocia była najwyższa od 2009 r. i wyniosła 15,8%. Wzrosła liczba osób bezrobotnych o niskim poziomie wykształcenia. Liczba zgłoszonych ofert zatrudnienia przez pracodawców była mniejsza niż przed rokiem i przed dwoma laty.

W końcu grudnia 2012 r. w powiatowych urzędach pracy województwa lubuskiego zarejestrowanych było 60,6 tys. osób bezrobotnych, tj. o 2,5% (o 1,5 tys. osób) więcej niż przed rokiem kiedy notowano spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych o 0,2%. W stosunku do 2005 r. liczba zarejestrowanych bezrobotnych zmniejszyła się o 28,6 tys. osób, tj. 32,0%.

Dane o bezrobociu rejestrowanym dotyczące osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001) z późniejszymi zmianami.

W kraju na koniec 2012 r. liczba zarejestrowanych bezrobotnych była o 7,8% wyższa niż rok wcześniej (wobec wzrostu o 1,4% w 2011 r.). Podobnie jak w województwie lubuskim, odnotowano wyraźny spadek liczby osób bezrobotnych w porównaniu z 2005 r. (o 22,9%).

Tabl. 6. **Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia**
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2005	2011	2012
POLSKA			
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	2773,0	1982,7	2136,8
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	2793,2	2591,5	2655,0
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	3019,8	2563,5	2500,8
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy ...	158	90	92
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	17,6	12,5	13,4
WOJ. LUBUSKIE			
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	89,2	59,1	60,6
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	106,5	100,6	95,3
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	116,7	100,5	93,8
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy ...	169	88	65
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	23,0	15,4	15,8

(dok.)

Wyszczególnienie	2005	2011	2012
M. GORZÓW WLKP.			
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	8,2	5,3	5,3
Bezrobotni nowo zarejestrowani a w tys.	11,0	10,3	9,8
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	12,7	9,6	9,9
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy ...	26	107	38
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	14,9	9,4	9,3
M. ZIELONA GÓRA			
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	6,7	4,9	4,8
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	9,6	8,6	8,7
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	10,2	8,3	8,8
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy ...	-	35	18
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	12,0	8,3	8,3

^a W ciągu roku.

W województwie lubuskim wzrost liczby zarejestrowanych bezrobotnych w skali roku odnotowano w 8 powiatach, najwyższy w powiecie świebodzińskim (o 25,3%), a najniższy w krośnieńskim (o 0,2%). W pozostałych powiatach obserwowano spadek liczby bezrobotnych, przy czym najgłębszy w powiecie słubickim (o 8,6%).

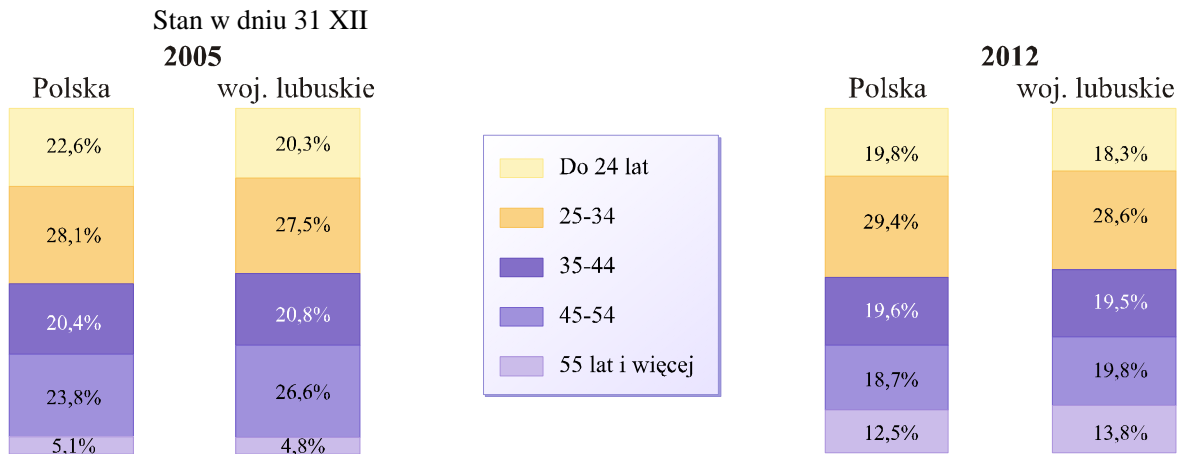
Bezrobotni nieposiadający prawa do zasiłku to zarejestrowane w urzędach pracy osoby poszukujące pracy, które utraciły bądź nie nabyły prawa do zasiłku.

W strukturze zarejestrowanych bezrobotnych w końcu 2012 r. kobiety stanowiły 52,3% (tj. o 3,0 p. proc. mniej niż przed rokiem). Wzrósł udział osób wcześniej pracujących o 2,0 p. proc. do 83,7%, (w tym osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy stanowiły 3,4% ogółu bezrobotnych, wobec 1,6% w analogicznym okresie ub. roku). W skali roku zwiększył się również odsetek osób bez prawa do zasiłku (o 0,3 p. proc. do 80,5%).

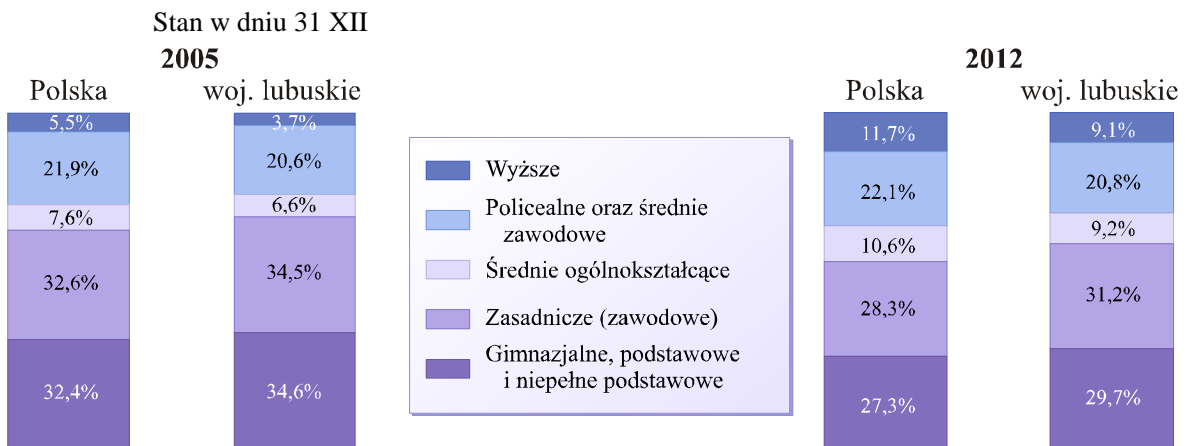
Spśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych mieszkańcy wsi stanowili 43,1% (wobec 41,9% przed rokiem). Bezrobocie od lat dotyka przede wszystkim ludzi młodych. W końcu grudnia 2012 r. w strukturze wiekowej bezrobotnych najwięcej było osób w wieku 25-34 lata - 17,3 tys., jednak ich odsetek w ogólnej liczbie bezrobotnych zmniejszył się w porównaniu z poprzednim rokiem o 0,7 p. proc. i wyniósł 28,6%. Znaczący udział w strukturze zarejestrowanych bezrobotnych miały również osoby w wieku do 24 lat, które stanowiły 18,3% ogólnej liczby bezrobotnych (tj. o 1,3 p. proc. mniej niż przed rokiem). Osoby w wieku 45-54 lata stanowiły 18,9%, tj. o 0,4 p. proc. mniej niż przed rokiem. Natomiast zwiększył się odsetek bezrobotnych w wieku powyżej 55 lat (o 1,5 p. proc. do 13,8%) oraz w wieku 35-44 lata (o 0,9 p. proc. do 19,5%).

Większość bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy stanowiły osoby o stosunkowo niskim poziomie wykształcenia. Dwie najliczniejsze grupy wśród bezrobotnych to osoby posiadające wykształcenie zasadnicze zawodowe (31,2% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, tj. o 1,3 p. proc. więcej niż przed rokiem) oraz gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe (29,7%, tj. o 0,3 p. proc. mniej).

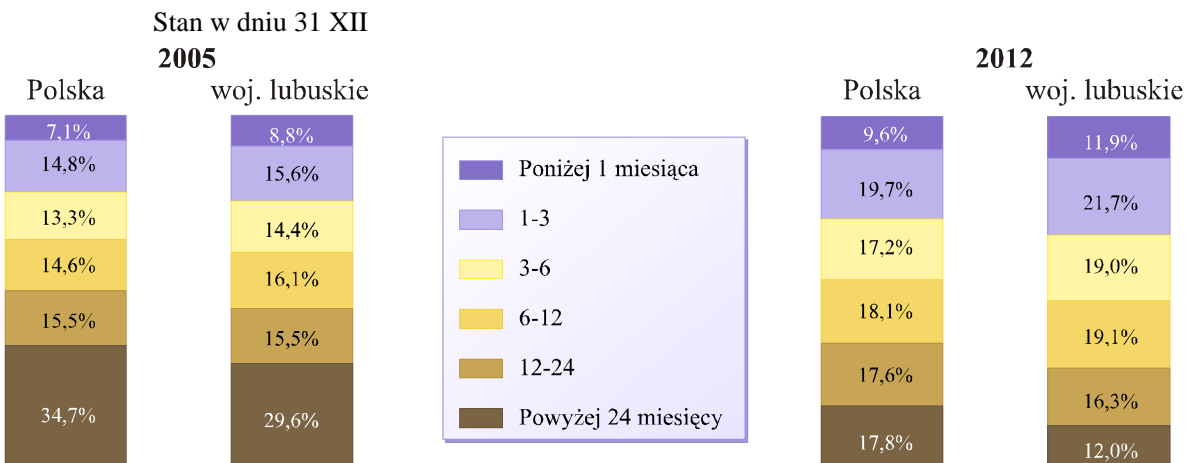
Wykres 17. **Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wieku**

Świadectwem ukończenia szkół policealnych i średnich zawodowych legitymowało się 20,8% ogółu bezrobotnych, średnich ogólnokształcących – 9,2%, a dyplomem ukończenia szkół wyższych – 9,1%.

Wykres 18. **Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według poziomu wykształcenia**

a Łącznie z wykształceniem policealnym.

W skali roku najbardziej zwiększyła się liczba osób bezrobotnych z wykształceniem zasadniczym zawodowym (o 7,2%), a najgłębszy spadek wystąpił wśród osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (o 1,7%).

Wykres 19. **Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według czasu pozostawania bez pracy^a**

a Przedziały zostały domknięte prawostronnie.

Spośród wszystkich kategorii bezrobotnych wyodrębnionych ze względu na czas pozostawania bez pracy, w największym stopniu w skali roku, wzrósł odsetek osób pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy (o 1,4 p. proc. do 12,0%). Zmniejszył się odsetek osób pozostających bez pracy od 1 do 3 miesięcy (o 1,3 p. proc. do 21,7%).

Największe trudności ze znalezieniem pracy miały osoby o stosunkowo krótkim stażu pracy, które do momentu zarejestrowania legitymowały się stażem do 5 lat (35,8% ogółu bezrobotnych, tj. o 0,3 p. proc. więcej niż przed rokiem). Liczną grupę stanowiły osoby o stażu od 10 do 20 lat (16,5%, tj. o 0,1 p. proc. więcej w skali roku) oraz osoby bez stażu (16,3%, tj. o 2,0 p. proc. mniej).

Spośród bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy osoby powyżej 50 roku życia stanowiły 25,0% ogółu bezrobotnych, tj. o 0,9 p. proc. więcej niż przed rokiem. Zwiększył się także odsetek osób samotnie wychowujących przynajmniej 1 dziecko do 18 roku życia (o 0,3 p. proc. do 12,6%). Zmniejszył się natomiast udział osób bez doświadczenia zawodowego (o 2,1 p. proc. do 21,7%), osób w wieku do 25 roku życia (o 1,3 p. proc. do 18,3%), osób bez kwalifikacji zawodowych (o 0,4 p. proc. do 30,7%) oraz osób długotrwale bezrobotnych (o 0,2 p. proc. do 47,0%). Na niezmiennym poziomie w strukturze pozostał udział osób niepełnosprawnych (7,9% ogółu bezrobotnych).

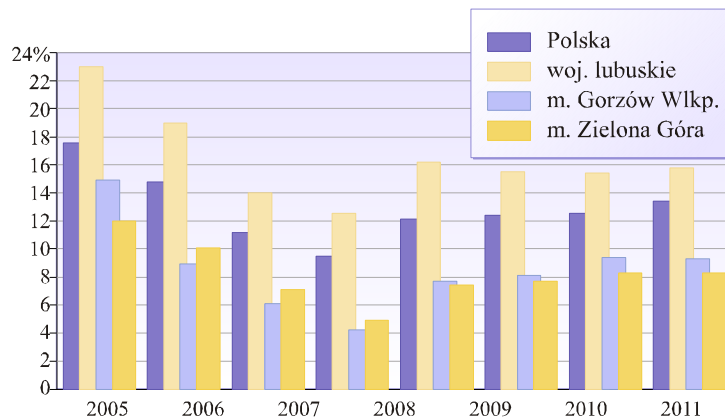
W porównaniu z końcem grudnia 2011 r. liczba bezrobotnych w większości wymienionych kategorii zwiększyła się. W największym stopniu wzrosła liczba osób powyżej 50 roku życia (o 6,6%). Zwiększyła się również grupa osób samotnie wychowujących co najmniej 1 dziecko do 18 roku życia (o 4,8%) i długotrwale bezrobotnych (o 2,2%). Spadła liczba bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego (o 6,8%) oraz osób do 25 roku życia (o 4,2%).

Tabl. 7. **Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia w województwie lubuskim**

Wyszczególnienie	2011				2012			
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu):								
w tysiącach osób	63,5	56,0	54,7	59,1	63,8	58,1	57,8	60,6
analogiczny okres roku poprzedniego = 100	96,0	98,4	98,7	99,8	100,6	103,6	105,6	102,5
Bezrobotni nowo zarejestrowani (napływ):								
w tysiącach osób	28,4	20,2	25,4	26,6	25,6	20,1	24,2	25,3
analogiczny okres roku poprzedniego = 100	91,5	81,5	81,2	83,0	90,2	99,7	95,2	95,4
Bezrobotni wyrejestrowani (odpływ):								
w tysiącach osób	24,2	27,6	26,7	22,0	20,9	25,9	24,5	22,5
analogiczny okres roku poprzedniego = 100	92,9	81,4	81,5	78,1	86,6	93,7	91,5	101,8
Płynność bezrobocia (napływ - odpływ) w tysiącach osób	4,3	-7,4	-1,3	4,5	4,7	-5,8	-0,3	2,8
Stopa bezrobocia (stan w końcu okresu) w %	16,3	14,6	14,3	15,4	16,4	15,1	15,1	15,8

W województwie lubuskim stopa bezrobocia rejestrowanego w kolejnych miesiącach 2012 r. była wyższa niż w kraju, a jej odchylenie od stopy bezrobocia w kraju było najwyższe w styczniu i lutym (po 3,3 p. proc.), a najniższe w listopadzie 2012 r. (o 2,2 p. proc.). W końcu grudnia 2012 r. stopa bezrobocia ukształtowała się na poziomie 15,8%, tj. o 0,4 p. proc. wyższym niż przed rokiem, natomiast w porównaniu z 2005 r. zmniejszyła się o 7,2 p. proc.

Wykres 20. **Stopa bezrobocia rejestrowanego**
Stan w dniu 31 XII

W kraju w końcu grudnia 2012 r. stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 13,4% i wzrosła w ujęciu rocznym o 0,9 p. proc., natomiast w porównaniu z analogicznym okresem 2005 r. spadła o 4,2 p. proc. W 8 powiatach województwa lubuskiego odnotowano w ujęciu rocznym wzrost stopy bezrobocia, który wyniósł od 2,2 p. proc. w powiecie świebo-

dzińskim do 0,1 p. proc. w powiecie krośnieńskim. Spadek obserwowano w 5 powiatach, najgłębszy w powiecie słubickim o 0,9 p. proc. W mieście na prawach powiatu Zielona Góra stopa bezrobocia pozostała na poziomie sprzed roku.

Nadal obserwowano duże terytorialne zróżnicowanie stopy bezrobocia w województwie. Rozpiętość pomiędzy najniższą i najwyższą wartością wskaźnika w powiatach wyniosła 17,3 p. proc., wobec 14,7 p. proc. przed rokiem.

Podobnie jak w 2011 r. najwyższą stopę bezrobocia odnotowano w powiatach: strzelecko-drezdeneckim (25,6%), żagańskim (25,2%) oraz nowosolskim (24,9%), natomiast najniższą - w miastach na prawach powiatu Zielona Góra i Gorzów Wlkp. (odpowiednio 8,3% i 9,3%) oraz w powiecie świebodzińskim (12,1%).

Wykres 21. **Stopa bezrobocia rejestrowanego według podregionów i powiatów w 2012 r.**
Stan w dniu 31 XII

W 2012 r. w województwie lubuskim liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych wyniosła 95,3 tys. osób i była mniejsza w odniesieniu do poprzedniego roku (o 5,3 tys., tj. o 5,2%), jak i w porównaniu z zanotowaną w 2005 r. (o 11,2 tys., tj. o 10,5%).

Nadal najliczniejszą grupę stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny, a ich udział w ogólnej liczbie nowo zarejestrowanych zmniejszył się w stosunku do 2011 r. (o 1,8 p. proc.) i wyniósł 83,1%. W skali roku zmniejszył się również odsetek osób dotychczas niepracujących (o 1,5 p. proc. do 20,1%), a także osób zamieszkałych na wsi (o 1,0 p. proc. do 38,9%). W porównaniu z rokiem poprzednim wzrósł udział osób poprzednio pracujących (o 1,5 p. proc. do 79,9%), w tym zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (o 1,7 p. proc. do 2,9%).

W 2012 r. z ewidencji bezrobotnych w województwie lubuskim skreślono łącznie 93,8 tys. osób, tj. mniej o 6,8% niż przed rokiem oraz o 19,6% mniej niż w 2005 r. Główną przyczynę wyrejestrowania stanowiło podjęcie pracy, w wyniku czego z rejestru bezrobotnych skreślono 38,4 tys. osób (wobec 38,7 tys. przed rokiem). Udział tej kategorii bezrobotnych w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zwiększył się w ujęciu rocznym o 1,8 p. proc. do 40,3%. W strukturze osób wykreślonych z ewidencji wzrost odnotowano również w grupie osób, które rozpoczęły staż lub szkolenia u pracodawców (o 2,6 p. proc. do 8,7%). Zmniejszył się udział osób wyrejestrowanych w związku z dobrowolną rezygnacją ze statusu bezrobotnego (o 0,9 p. proc. do 5,9%) oraz w wyniku niepotwierdzenia gotowości do pracy (o 0,3 p. proc. do 29,8%).

W 2012 r. pracodawcy zgłosili do powiatowych urzędów pracy 30,2 tys. ofert zatrudnienia osób bezrobotnych, tj. o 14,5% mniej niż przed rokiem. W końcu grudnia na 1 ofertę pracy przypadało 65 bezrobotnych (wobec 88 osób w poprzednim roku), wskaźnik ten był mniejszy niż w skali kraju. Najbardziej korzystna sytuacja była w miastach na prawach powiatu: Zielonej Górze i Gorzowie Wlkp. (odpowiednio 18 i 38 osób na 1 ofertę pracy) oraz w powiatach ślubickim (40 osób) i sulęcińskim (45 osób).

■ BADANIE AKTYWNOŚCI EKONOMICZNEJ LUDNOŚCI

Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) przeprowadzonego w IV kwartale 2012 r., w województwie lubuskim wskazują, że w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku:

- spadła stopa bezrobocia (głównie na terenach wiejskich),
- zwiększył się udział pracujących w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej,
- zwiększyło się obciążenie osób pracujących osobami niepracującymi,
- wzrósł odsetek biernych zawodowo.

W IV kwartale 2012 r., zbiorowość aktywnych zawodowo w województwie lubuskim liczyła 451 tys. osób, (z tego 410 tys. pracujących i 41 tys. bezrobotnych). Populacja biernych zawodowo liczyła 385 tys. osób.

Dane o aktywności ekonomicznej ludności w wieku 15 lat i więcej opracowano na podstawie reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), prowadzonego w cyklu kwartalnym. Badaniem objęte są osoby będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach.

Tabl. 8. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale

Wyszczególnienie	2010	2011	2012
POLSKA			
Aktywni zawodowo w tys.	17153	17295	17393
pracujący	15557	15613	15636
bezrobotni	1597	1682	1757
Bierni zawodowo w tys.	13826	13729	13656
Współczynnik aktywności zawodowej w %	55,4	55,7	56,0
Wskaźnik zatrudnienia w %	50,2	50,3	50,4
Stopa bezrobocia w %	9,3	9,7	10,1
WOJ. LUBUSKIE			
Aktywni zawodowo w tys.	488	448	451
pracujący	442	405	410
bezrobotni	46	43	41
Bierni zawodowo w tys.	386	366	385
Współczynnik aktywności zawodowej w %	55,8	55,0	53,9
Wskaźnik zatrudnienia w %	50,6	49,8	49,0
Stopa bezrobocia w %	9,4	9,6	9,1

W IV kwartale 2012 r. w porównaniu z analogicznym okresem 2011r. i 2010 r. zmniejszył się udział pracujących w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (odpowiednio o 0,8 p. proc. i 1,6 p. proc.) oraz odsetek osób bezrobotnych po 0,4 p. proc.

Wykres 22. Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej wg statusu na rynku pracy w IV kwartale

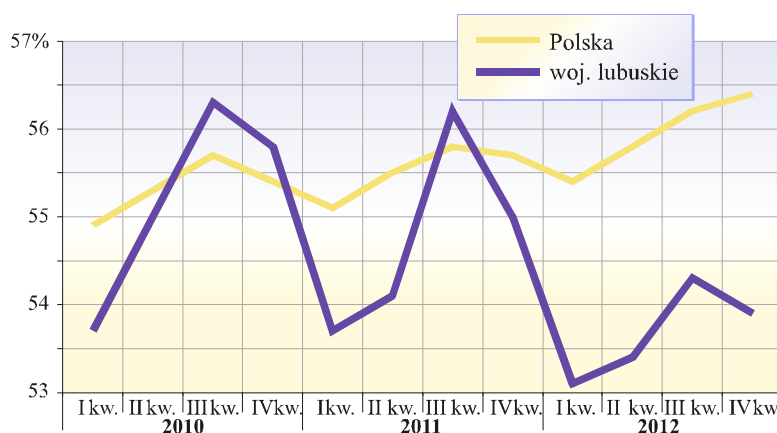

Liczba aktywnych zawodowo w IV kwartale 2012 r., zwiększyła się w stosunku do zanotowanej w analogicznym okresie poprzedniego roku o 0,7%, natomiast w odniesieniu do stanu sprzed dwóch lat zmniejszyła się o 7,6%. W porównaniu z IV kwartałem 2011 r., wzrost liczby aktywnych zawodowo obserwowano zarówno wśród mężczyzn, jak i wśród kobiet.

Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo w liczbie ludności (ogółem lub danej grupy)..

W omawianym okresie w województwie lubuskim współczynnik aktywności zawodowej ukształtował się na poziomie 53,9%, tj. o 1,1 p. proc. niższym niż w IV kwartale 2011 r. i o 1,9 p. proc. niższym niż w IV kwartale 2010 r.

Wykres 23. Współczynnik aktywności zawodowej

W kraju zaobserwowano wzrost współczynnika aktywności zawodowej do 56,0%, tj. odpowiednio o 0,3 p. proc. i o 0,6 p. proc.

W analizowanym okresie, w województwie lubuskim, wyraźnie wyższy współczynnik aktywności zawodowej wystąpił wśród mężczyzn niż wśród kobiet (61,7% wobec

46,6%).

Populacja pracujących w IV kwartale 2012 r., liczyła 410 tys. osób i zwiększyła się w stosunku do IV kwartału 2011 r., o 5 tys. osób, tj. o 1,2%.

Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

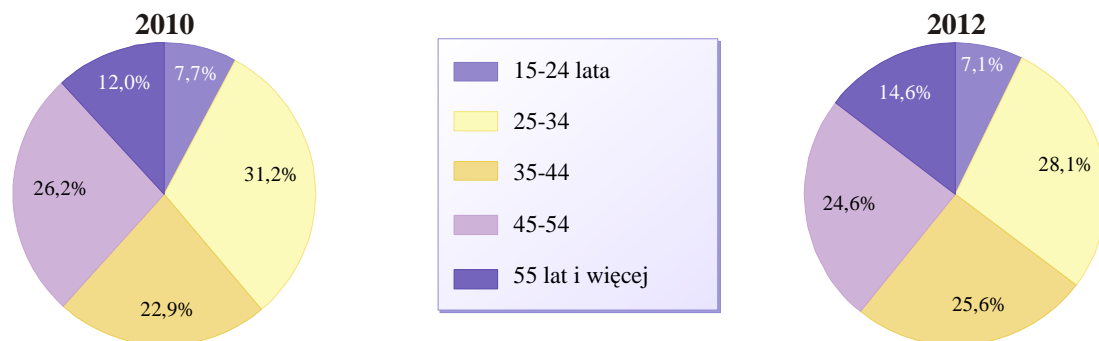
- wykonywały przez co najmniej 1 godzinę pracę przynoszącą zarobek lub dochód, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem;
- miały pracę, ale jej nie wykonywały:
  - z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,
  - z innych powodów przy czym długość przerwy w pracy wynosiła do 3 miesięcy oraz od 2006 r. powyżej 3 miesięcy i dotyczyła osób, które były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

Wzrost liczby pracujących odnotowano w grupie mężczyzn (o 4 tys., tj. o 1,8%) i kobiet (o 1 tys., tj. o 0,6%), jak również pracujących mieszkańców miast (o 1 tys., tj. o 0,4%) oraz mieszkańców wsi (o 5 tys., tj. o 4,0%).

W porównaniu z analogicznym okresem 2010 r., liczba pracujących zmniejszyła się o 32 tys. osób (tj. o 7,2%), a obserwowany spadek dotyczył w większym stopniu pracujących mężczyzn.

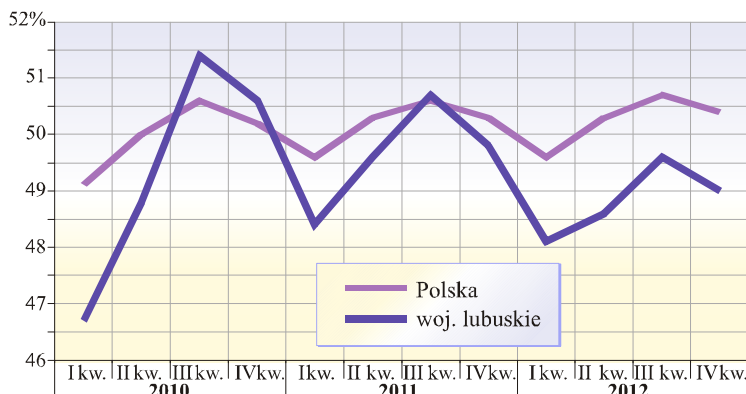
Biorąc pod uwagę wiek pracujących, w IV kwartale 2012 r. najmniejszy udział w omawianej zbiorowości miały osoby ze skrajnych grup wiekowych, tzn. 15-24 lata (7,1%) i 55 lat i więcej (14,6%). Najliczniejszą grupę pracujących stanowiły osoby w wieku 25-34 lata (28,1%). Dalsze 25,6% pracujących stanowiły osoby w wieku 35-44 lata, a 24,6% w wieku 45-54 lata.

Wykres 24. **Struktura pracujących według wieku w województwie lubuskim w IV kwartale**

Wskaźnik zatrudnienia w IV kwartale 2012 r., ukształtował się na poziomie 49,0% i był niższy zarówno w porównaniu z IV kwartałem 2011 r. (o 0,8 p. proc.), jak i analogicznym okresem 2010 r. (o 1,6 p. proc.).

Wykres 25. **Wskaźnik zatrudnienia**

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności.

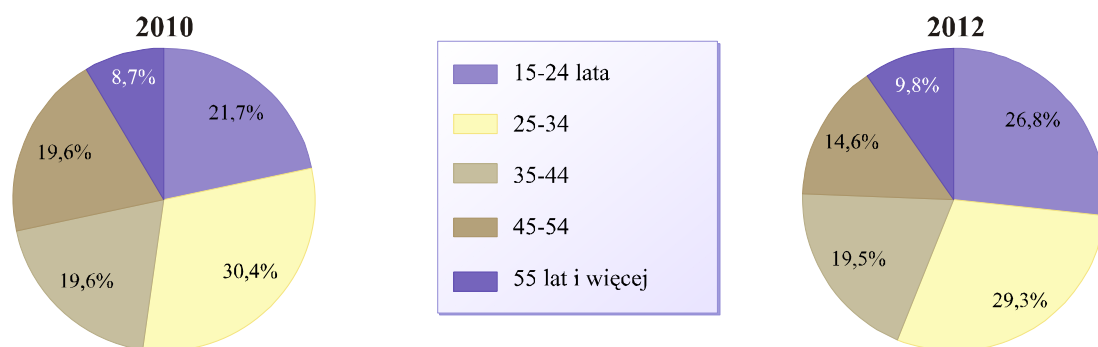
W kraju wskaźnik zatrudnienia był wyższy w stosunku do notowanego w IV kwartale 2011 r. (o 0,1 p. proc.), jak i analogicznym okresie 2010 r. (o 0,2 p. proc.).

W województwie lubuskim w porównaniu z IV kwartałem 2011 r., spadek wskaźnika zatrudnienia dotyczył kobiet (o 1,4 p. proc.), przy nieznacznym wzroście wskaźnika zatrudnienia wśród mężczyzn (o 0,2 p. proc.).

W IV kwartale 2012 r., liczba bezrobotnych w województwie lubuskim wyniosła 41 tys. osób i w odniesieniu do analogicznego okresu roku poprzedniego zmniejszyła się o 2 tys. osób (przy czym spadek dotyczył bezrobotnych mężczyzn – o 3 tys., tj. o 12,0%, natomiast wśród kobiet odnotowano wzrost liczby bezrobotnych o 1 tys., tj. o 5,6%). W porównaniu z IV kwartałem 2010 r., liczba osób bezrobotnych zmniejszyła się o 5 tys. (tj. o 10,9%).

W IV kwartale 2012 r., 53,7% ogółu bezrobotnych w województwie stanowili mężczyźni. W strukturze wiekowej bezrobotnych najliczniejszą grupę stanowiły osoby w wieku 25-34 lata (29,3% ogółu bezrobotnych), a najmniej liczna była zbiorowość obejmująca osoby 55-letnie i starsze (9,8%).

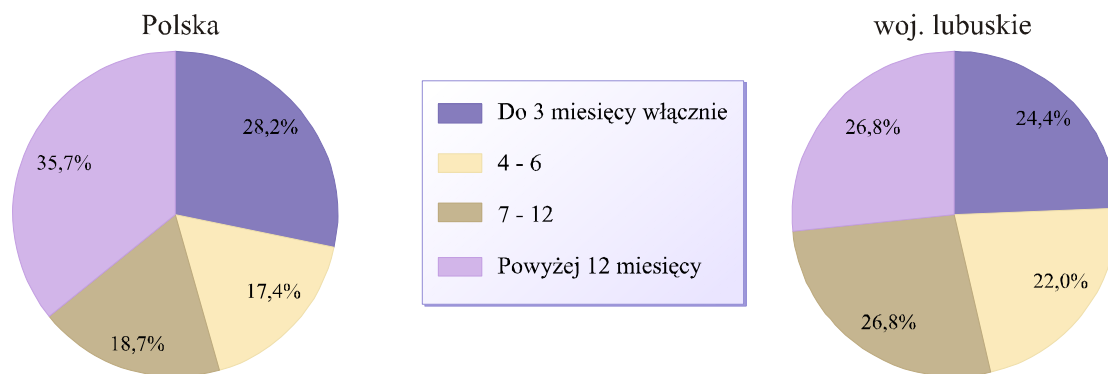

Wykres 26. **Struktura bezrobotnych według wieku w województwie lubuskim w IV kwartale**

Przeciętny czas poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne w IV kwartale 2012 r., wyniósł 10,3 miesiąca (w kraju – 11,7 miesiąca) i w porównaniu z IV kwartałem 2011 r., skrócił się o 0,1 miesiąca (w kraju był dłuższy o 0,6 miesiąca). W analizowanym okresie w województwie

Bezrobotni to osoby w wieku 15-74 lata, które w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi, aktywnie poszukiwały pracy i były gotowe podjąć pracę w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym. Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

lubuskim, liczba osób długotrwale poszukujących pracy (tzn. dłużej niż rok) wyniosła 11 tys. i stanowiła 26,8% ogółu bezrobotnych (wobec 32,6% przed rokiem). W kraju odsetek osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy wyniósł 35,7% i w porównaniu z analogicznym okresem 2011 r. zwiększył się o 2,5 p. proc.

Wykres 27. **Struktura bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy w IV kwartale 2012 r.**

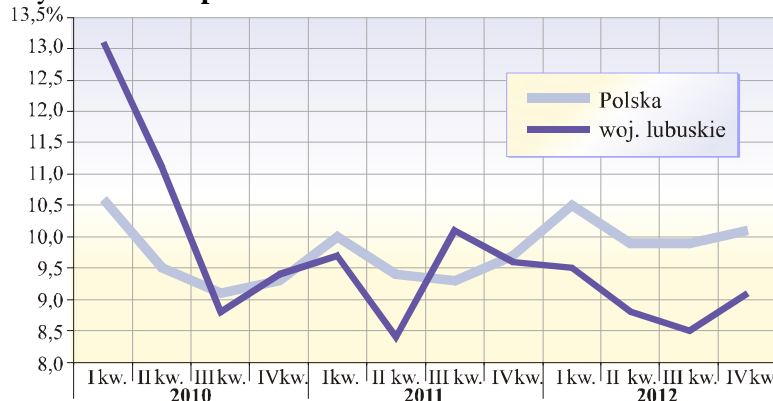
Stopa bezrobocia w IV kwartale 2012 r. w województwie lubuskim ukształtowała się na poziomie 9,1% i była o 1,0 p. proc. niższa od wskaźnika ogólnokrajowego.

W porównaniu z IV kwartałem 2011 r., stopa bezrobocia spadła w województwie o 0,5 p. proc., natomiast w kraju wzrosła o 0,4 p. proc. W odniesieniu do analogicznego okresu 2010 r., odnotowano spadek stopy bezrobocia o 0,3 p. proc. (w kraju spadek o 0,8 p. proc.). W IV kwartale 2012 r., w województwie, stopa bezrobocia w przypadku mężczyzn wyniosła 8,8%, a wśród kobiet – 9,5%.

Stopę bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo (ogółem lub danej grupy).

Wykres 28. Stopa bezrobocia

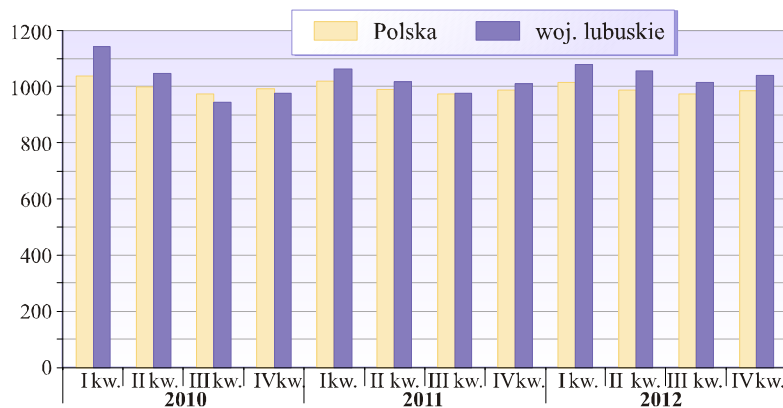

Liczba osób nieaktywnych zawodowo w województwie lubuskim, zwiększyła się w porównaniu z IV kwartałem 2011 r. o 5,2%, a w stosunku do analogicznego okresu 2010 r. spadła o 0,3%

W skali kraju w analogicznym okresie, liczebność analizowanej populacji uległa zmniejszeniu (w porównaniu z IV kwartałem ubiegłego roku o 0,5% i w odniesieniu do IV kwartału 2010 r. o 1,2%).

W omawianym okresie większość osób nieaktywnych zawodowo w województwie stanowiły kobiety (59,7% ogółu biernych zawodowo).

Wykres 29. Liczba osób niepracujących na 1000 osób pracujących

W IV kwartale 2012 r., liczba osób niepracujących (bezrobotnych i biernych zawodowo w wieku 15 lat i więcej) przypadających na 1000 osób pracujących zwiększyła się w porównaniu z analogicznym okresem roku 2011 i 2010. W omawianym okresie, na 1000 pracujących przypadało 1039 osób bezrobotnych i biernych zawodowo. Rok wcześniej obciążenie to wynosiło 1010 osób, natomiast w analogicznym okresie 2010 r. – 977 osób. W IV kwartale 2012 r., w województwie na 1000 pracujących przypadało więcej osób pozostających bez pracy, aniżeli w skali kraju, podobnie w analogicznym okresie 2011 r.

Dane prezentujące rynek pracy w województwie lubuskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubuskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa lubuskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Aktywność ekonomiczna ludności w województwie lubuskim” – opracowanie sygnałne dostępne co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

WYNAGRODZENIA

W 2012 r. w sektorze przedsiębiorstw zanotowano dalszy wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w skali roku, jednak tempo wzrostu było niższe niż w latach poprzednich. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w województwie stanowiło 82,3% przeciętnego wynagrodzenia w kraju.

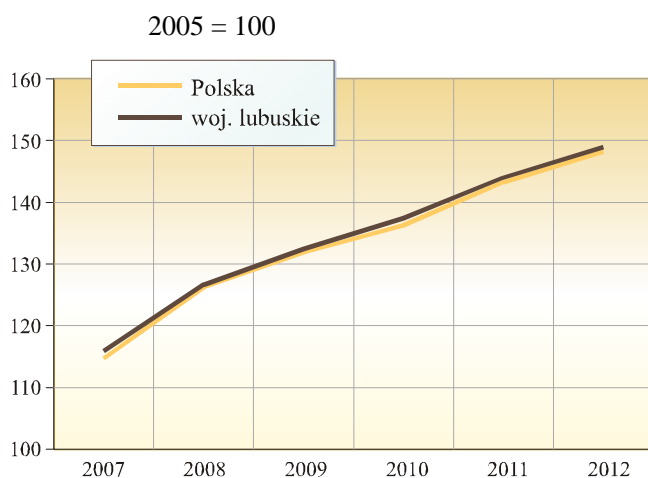
Tabl. 9. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw**

Wyszczególnienie	2005	2011	2012		
	w złotych			2005=100	2011=100
Polska	2515,70	3604,68	3728,36	148,4	103,4
Woj. lubuskie	2060,69	2967,62	3068,34	148,9	103,4
m. Gorzów Wlkp.	.	2880,76	2958,97	x	102,7
m. Zielona Góra	.	2947,25	3018,19	x	102,4

W 2012 r. w województwie lubuskim przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 3068,34 zł i było wyższe niż w roku poprzednim o 3,4% (wobec wzrostu o 4,8% w 2011 r. i o 3,6% w 2010 r.).

***Przeciętne wynagrodzenie brutto** to stosunek sumy wynagrodzeń osobowych brutto, honorariów wypłaconych niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, wypłat z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej do przeciętnej liczby zatrudnionych w danym okresie, po wyeliminowaniu osób wykonujących pracę nakładczą oraz zatrudnionych za granicą.*

Wykres 30. **Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw**

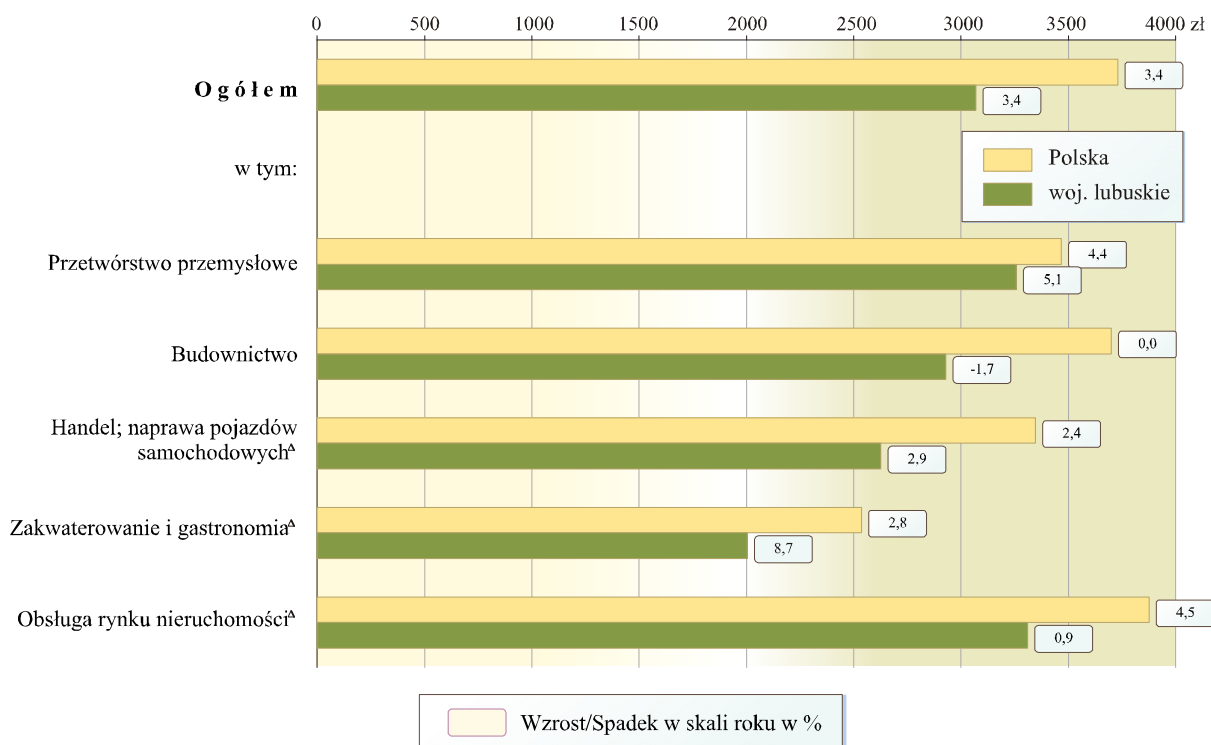
Taki sam wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia notowano w kraju (o 3,4%) do poziomu 3728,36 zł (po wzroście w 2011 r. o 5,1%).

Tabl. 10. Dynamika przeciętnych kwartalnych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw

Sektory	2011				2012			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	104,3	101,7	105,2	104,8	106,0	104,5	103,3	103,4
w tym:								
Przemysł	105,4	105,6	105,6	105,1	106,7	104,7	104,3	104,8
w tym:								
przetwórstwo przemysłowe	105,8	106,3	106,2	105,5	107,1	104,9	104,4	105,1
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	106,1	103,3	102,5	102,4	101,5	102,1	104,0	104,2
Budownictwo	110,7	109,1	109,1	107,1	98,2	98,1	97,0	98,3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	103,5	104,2	104,9	106,3	106,0	105,1	103,4	102,9
Transport i gospodarka magazynowa	106,3	106,5	106,1	106,8	108,3	105,4	103,7	102,7
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	94,6	101,9	101,3	101,9	104,2	109,5	109,2	108,7
Informacja i komunikacja	109,5	110,3	107,9	105,6	120,1	104,0	103,0	103,9
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	103,0	101,2	103,8	99,0	103,9	104,7	101,0	100,9
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	101,8	113,1	113,5	116,0	113,0	103,3	100,9	99,6

Wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w skali roku odnotowano w większości sekcji, w tym największy w przedsiębiorstwach zajmujących się zakwaterowaniem i gastronomią (o 8,7%). Wzrost wynagrodzeń notowano również m.in. w: przetwórstwie przemysłowym (o 5,1%), w dostawie wody, gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 4,2%) oraz w informacji i komunikacji (o 3,9%). Spadek przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto obserwowano m.in. w sekcjach: działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (o 15,2%), budownictwo (o 1,7%) oraz administracja i działalność wspierająca (o 0,4%).

W 2012 r. najwyższe przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto notowano w sekcjach: informacja i komunikacja oraz działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (odpowiednio o 61,6% i o 31,2% wyższe od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie lubuskim). Wynagrodzenia wyższe od średniego w województwie obserwowano także w: obsłudze rynku nieruchomości (o 7,8%), przetwórstwie przemysłowym (o 6,1%) oraz dostawie wody, gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 3,5%). Najniższe wynagrodzenia notowano w przedsiębiorstwach prowadzących działalność w zakresie administrowania i działalności wspierającej (o 36,2% niższe od przeciętnego wynagrodzenia w województwie lubuskim) oraz w zakresie zakwaterowania i gastronomii (o 34,7% niższe). Poniżej średniego miesięcznego wynagrodzenia brutto ukształtowały się także wynagrodzenia w sekcjach: handel; naprawa pojazdów samochodowych (o 14,4% niższe), transport i gospodarka magazynowa (o 7,2% niższe) oraz budownictwo (o 4,5% niższe).

Wykres 31. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w wybranych sekcjach w 2012 r.**

W 2012 r. zatrudnieni w sektorze przedsiębiorstw w województwie lubuskim przepracowali średnio w roku 209,5 mln godzin, tj. o 0,1% mniej niż w roku poprzednim. Największą liczbę godzin przepracowanych notowano w sekcjach: przetwórstwo przemysłowe (106,9 mln godzin, tj. 51,0% ogółu), handel, naprawa pojazdów samochodowych (28,7 mln, tj. 13,7%) oraz administrowanie i działalność wspierająca (16,9 mln, tj. 8,1%).

Średni czas przepracowany w ciągu miesiąca przez 1 zatrudnionego w sektorze przedsiębiorstw wyniósł 148 godzin.

Przeciętne wynagrodzenie godzinowe brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2012 r. wyniosło 20,80 zł i w skali roku wzrosło o 3,5%. Najwyższe wynagrodzenie za przepracowaną godzinę otrzymali zatrudnieni w sekcjach: informacja i komunikacja oraz działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (odpowiednio 34,34 zł i 26,89 zł), a najniższe w jednostkach prowadzących działalność w zakresie zakwaterowania i gastronomii oraz administrowania i działalności wspierającej (odpowiednio 13,52 zł i 14,42 zł).

Dane prezentujące przeciętne wynagrodzenia brutto w województwie lubuskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubuskiego”,
  - „Biuletyn statystyczny województwa lubuskiego”, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).
-

ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE

W województwie lubuskim w 2012 r. przeciętna liczba emerytów i rencistów ukształtowała się na poziomie niższym niż przed rokiem. Zmniejszenie liczby świadczeniobiorców było wynikiem systematycznego spadku w kolejnych okresach narastających omawianego roku. Na kierunek zmian w populacji emerytów i rencistów, zachodzących w skali roku, miała wpływ malejąca zbiorowość zarówno osób pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS jak i rolników indywidualnych, przy czym tempo spadku liczby rolników indywidualnych było większe.

W omawianym roku odnotowano wzrost przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto, przy czym wyższą dynamiką charakteryzowały się świadczenia wypłacane rolnikom indywidualnym.

W 2012 r. przeciętna liczba emerytów i rencistów ogółem w województwie lubuskim wyniosła 219,4 tys. osób. W ciągu roku liczba ta zmniejszyła się o 4,0 tys. osób, tj. o 1,8%, przy średnim spadku w Polsce o 1,2%.

W latach 2007-2010, w porównaniu z 2006 r., zaobserwowano (początkowo niewielki, a w latach 2009-2010 większy) wzrost liczby świadczeniobiorców emerytur i rent, a następnie zmniejszanie się omawianej zbiorowości w latach 2011-2012 r. początkowo o 1,1 tys. osób, tj. o 0,5%, a następnie o 5,1 tys., tj. o 2,3%. Dynamika spadku w kraju była mniejsza – w 2012 r. wypłacano przeciętnie o 1,9% mniej świadczeń niż w 2006 r.

Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych – ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa) a także od stycznia 2009 r. ze środków Otwartych Funduszy Emerytalnych w przypadku tzw. emerytur okresowych.

W 2012 r. co piąty mieszkaniec województwa lubuskiego (21,4%) był emerytem lub rencistą (w kraju odsetek ten wynosił 22,4% ogółu ludności). Udział Lubuszan pobierających świadczenia emerytalno-rentowe w ogólnej liczbie świadczeniobiorców w Polsce wyniósł 2,5% (15. miejsce w kraju) i w porównaniu z 2011 r. był niższy o 0,1 p. proc. Świadczeniobiorcy ZUS

z terenu województwa lubuskiego stanowili 2,7% populacji emerytów i rencistów kraju, a pod względem liczby wypłat z KRUS województwo lubuskie zajmowało ostatnią lokatę (z udziałem 1,6%).

W 2012 r. emerytury i renty **finansowane przez ZUS** otrzymywało 198,5 tys. osób (19,4% mieszkańców województwa lubuskiego), tj. o 1,4% mniej niż przed rokiem, natomiast o 1,2% więcej w porównaniu z 2006 r. Na przestrzeni ostatnich sześciu lat liczebność omawianej grupy podlegała niewielkim wahaniom. Jej wzrost w porównaniu z 2006 r. wyniósł od 0,9% w 2007 r. do 5,0% w 2010 r. po czym zwolnił do 2,6% w 2011%.

W latach 2006-2010 występował systematyczny wzrost liczby emerytów z 107,9 tys. w 2006 r. do 130,7 tys. w 2010 r., przy jednoczesnym spadku liczby rencistów. Począwszy od 2011 r. – po raz pierwszy od pięciu lat – liczba emerytów zaczęła się obniżać i w 2012 r. wyniosła 127,9 tys. osób, tj. mniej w porównaniu z analogicznym okresem 2010 r. i 2011 r. odpowiednio o: 2,2% i 0,3%.

W 2012 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, liczba osób pobierających renty rodzinne nie uległa istotnej zmianie (spadek o 0,2%), zmniejszyła się natomiast przeciętna liczba rencistów otrzymujących świadczenia z tytułu niezdolności do pracy (o 5,9%, przy średnim spadku w kraju o 4,5%). W 2012 r. najliczniejszą grupę świadczeniobiorców ZUS stanowili emeryci (64,4% całej zbiorowości), a najmniejszą – osoby pobierające renty rodzinne (16,0%).

Tabl. 11. Świadczenia społeczne

Wyszczególnienie	2006	2011	2012		
	w liczbach bezwzględnych			2006=100	2011=100
POLSKA^a					
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.:					
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS.....	7217,4	7414,2	7350,7	101,8	99,1
rolników indywidualnych	1586,0	1326,6	1285,7	81,1	96,9
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł	1214,75	1669,22	1759,85	144,9	105,4
w tym emerytura	1310,75	1783,06	1872,32	142,8	105,0
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	802,52	986,24	1054,61	131,4	106,9
w tym emerytura	841,06	1028,51	1097,75	130,5	106,7
WOJ. LUBUSKIE					
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.:					
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS.....	196,2	201,3	198,5	101,2	98,6
rolników indywidualnych	28,3	22,0	20,9	73,9	94,8
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł	1090,54	1515,86	1604,08	147,1	105,8
w tym emerytura	1193,54	1630,55	1714,40	143,6	105,1
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	906,13	1119,06	1193,65	131,7	106,7
w tym emerytura	964,15	1192,78	1272,00	131,9	106,6

^a Łącznie z rentami wypadkowymi finansowanymi z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych a wypłacanymi przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych oraz Ministerstwo Sprawiedliwości w przypadku łączenia uprawnień z emeryturami finansowanymi z budżetu MON, MSW oraz MS, a także z wypłatami świadczeń rolnych finansowanymi z Funduszu Emerytalno-Rentowego a wypłacanymi przez MON, MSW oraz MS, nieuwzględnionymi w województwie.

W 2012 r. w większości kategorii osób, dla których dochodem była emerytura lub renta wypłacana z **rolniczego systemu ubezpieczeń społecznych (KRUS)** zanotowano spadek liczby świadczeń w porównaniu z poprzednim rokiem. Emerytury i renty rolnicze w 2012 r. pobierało 20,9 tys. osób

Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa), a także ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

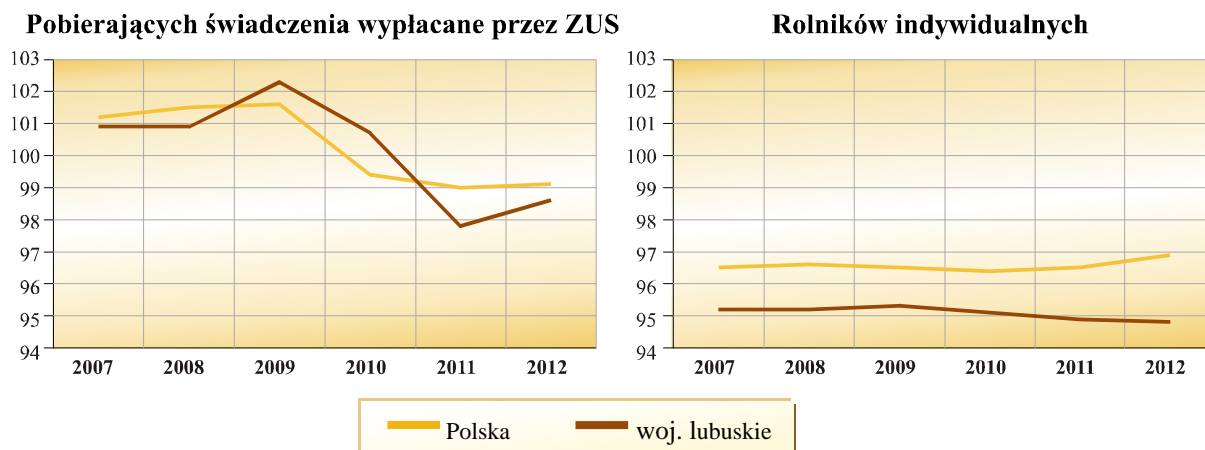
(o 5,2% mniej niż przed rokiem i o 26,1% mniej w porównaniu z 2006 r.). W Polsce liczba świadczeniobiorców KRUS obniżyła się w skali roku o 3,1%. W województwie lubuskim w ciągu ostatniego roku największy spadek (o 5,6%) zaobserwowano w przypadku osób otrzymujących emerytury, natomiast zbiorowość osób korzystających z rent rodzinnych wzrosła o 2,5%. W strukturze osób, których dochodami były wypłaty z KRUS przeważali emeryci – 78,3%, renciści otrzymujący renty z tytułu niezdolności do pracy stanowili 18,7%, a osoby pobierające renty rodzinne miały najniższy udział, stanowiły 3,0% ogółu świadczeniobiorców KRUS.

Tabl. 12. Świadczenia społeczne w województwie lubuskim

Wyszczególnienie	2011				2012			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.	226,3	225,1	224,2	223,4	220,3	219,9	219,6	219,3
analogiczny okres poprzedniego roku=100	98,5	98,0	97,7	97,5	97,4	97,7	97,9	98,2
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS	203,8	202,8	202,1	201,3	199,0	198,8	198,6	198,5
analogiczny okres poprzedniego roku=100	98,9	98,3	98,0	97,8	97,7	98,0	98,3	98,6
rolników indywidualnych	22,5	22,3	22,2	22,0	21,3	21,2	21,0	20,9
analogiczny okres poprzedniego roku=100	94,9	94,9	94,9	94,9	94,7	94,7	94,8	94,8
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł:								
wypłacana przez ZUS	1487,47	1505,31	1511,60	1515,86	1558,43	1587,92	1597,98	1604,08
analogiczny okres poprzedniego roku=100	105,3	105,0	104,9	104,7	104,8	105,5	105,7	105,8
rolników indywidualnych	1103,68	1114,24	1117,40	1119,06	1153,41	1180,20	1189,37	1193,65
analogiczny okres poprzedniego roku=100	104,1	103,6	103,4	103,2	104,5	105,9	106,4	106,7

Wykres 32. **Dynamika przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów**

Rok poprzedni = 100

Świadczenia emerytalno-rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących oraz wyrównawczych) uwzględniającą zmniejszenia m.in. z tytułu osiągnięcia przychodów z pracy.

W 2012 r. przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS wyniosła 1604,08 zł i była wyższa o 5,8% niż przed rokiem (w kraju wzrost o 5,4%). Analogiczne świadczenie pobierane przez rolników indywidualnych ukształtowało się na poziomie 1193,65 zł

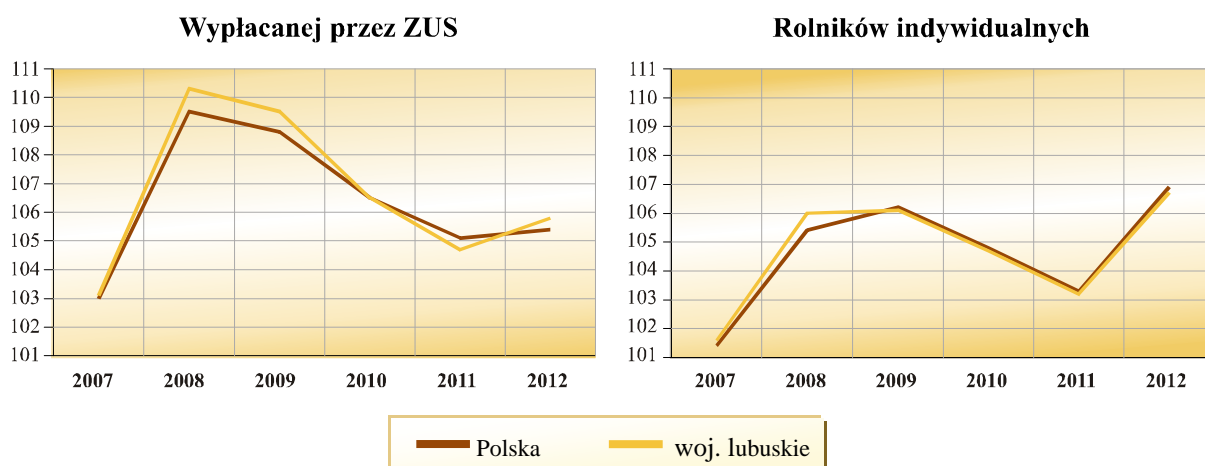
i zwiększyło się o 6,7% w ciągu roku, przy średnim wzroście w Polsce o 6,9%.

W latach 2006-2011 obserwowano tendencję wzrostową w przypadku wszystkich kategorii świadczeń zarówno w województwie, jak i w kraju. Szybciej rosła przeciętna emerytura i renta wypłacana przez ZUS aniżeli to samo świadczenie z KRUS. W 2012 r. tendencja ta zmieniła się na korzyść wysokości świadczeń wypłacanych rolnikom indywidualnym – w Polsce przyrost wyniósł o 1,5 p.proc. więcej i w województwie lubuskim o 0,9 p. proc. więcej niż w przypadku świadczeń z ZUS. Analizując poszczególne kategorie świadczeń, największy wzrost w ciągu ostatniego roku w województwie lubuskim odnotowano w przypadku rolniczej renty z tytułu niezdolności do pracy (o 7,3%), a w kraju – przeciętnej renty rodzinnej wypłacanej przez KRUS (o 8,6%).

Świadczenia emerytalno-rentowe nie obejmują wypłat emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

Wykres 33. **Dynamika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto**

Rok poprzedni = 100

W 2012 r. wysokość świadczeń wypłacanych przez ZUS kształtowała się w województwie lubuskim poniżej średniej krajowej i stanowiła 91,1% tej wartości. Pod względem wysokości przeciętnej emerytury i renty brutto województwo lubuskie zajmowało trzynaste miejsce w kraju. Analogiczne świadczenie pobierane przez rolników indywidualnych, podobnie jak w latach poprzednich, było jednym z wyższych w Polsce (stanowiło 113,2% średniej krajowej) i lokowało województwo lubuskie na drugim miejscu, po województwie śląskim. W przypadku poszczególnych kategorii wypłat realizowanych przez KRUS odnotowano dodatnie odchylenia od średniej krajowej od 15,9% przy emeryturach do 3,7% w przypadku rent z tytułu niezdolności do pracy. Poszczególne rodzaje świadczeń z ZUS były niższe od średniej krajowej we wszystkich kategoriach: renty rodzinne o 9,6%, emerytury o 8,4%, a renty z tytułu niezdolności do pracy o 4,4%.

Dane prezentujące świadczenia społeczne w województwie lubuskim znajdują się w publikacji udostępnionej na stronie internetowej Urzędu: „Biuletyn statystyczny województwa lubuskiego”, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

CENY

W województwie lubuskim średnioroczny wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2012 r. był mniejszy od notowanego przed rokiem. W kraju tempo wzrostu cen w omawianym okresie było nieznacznie niższe niż w województwie lubuskim. Przyspieszenie dynamiki cen w skali roku obserwowano m.in. w grupie towarów i usług związanych z edukacją oraz transportem.

Podstawę do opracowania wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczono przy przyjęciu systemu wag z roku poprzedzającego rok badany.

Systemy wag w zakresie poszczególnych województw oraz w skali kraju opracowano na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych. Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu zaadaptowanej na potrzeby zharmonizowanych wskaźników cen konsumpcyjnych (COICOP/HICP).

W 2012 r. ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie lubuskim wzrosły w porównaniu z rokiem poprzednim w mniejszym stopniu niż w 2011 r., tj. o 3,8% wobec 4,1%. W kraju odnotowano wzrost o 3,7%.

W województwie lubuskim wzrost cen zanotowano w większości grup towarów i usług. Najbardziej podrożały towary i usługi związane z edukacją

(o 7,4%), z transportem (o 6,9%) oraz z mieszkaniem (o 4,8%). Mniej niż w poprzednim roku płacono jedynie za odzież i obuwie (o 1,8%). W województwie lubuskim obserwowano podobne tendencje zmian cen jak w kraju, przy czym dla towarów i usług związanych z mieszkaniem oraz transportem notowano niższy wzrost cen niż przeciętnie w Polsce.

Tabl. 13. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych

Wyszczególnienie	2005	2011	2012
	rok poprzedni = 100		
POLSKA			
O g ó ł e m	102,1	104,3	103,7
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,1	105,4	104,3
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	102,7	103,7	104,1
Odzież i obuwie	94,6	98,5	95,8
Mieszkanie	103,3	105,5	105,2
Zdrowie	102,6	104,5	103,2
Transport	104,9	107,7	107,0
Rekreacja i kultura	100,6	100,5	101,1
Edukacja	103,2	103,4	104,2

(dok.)

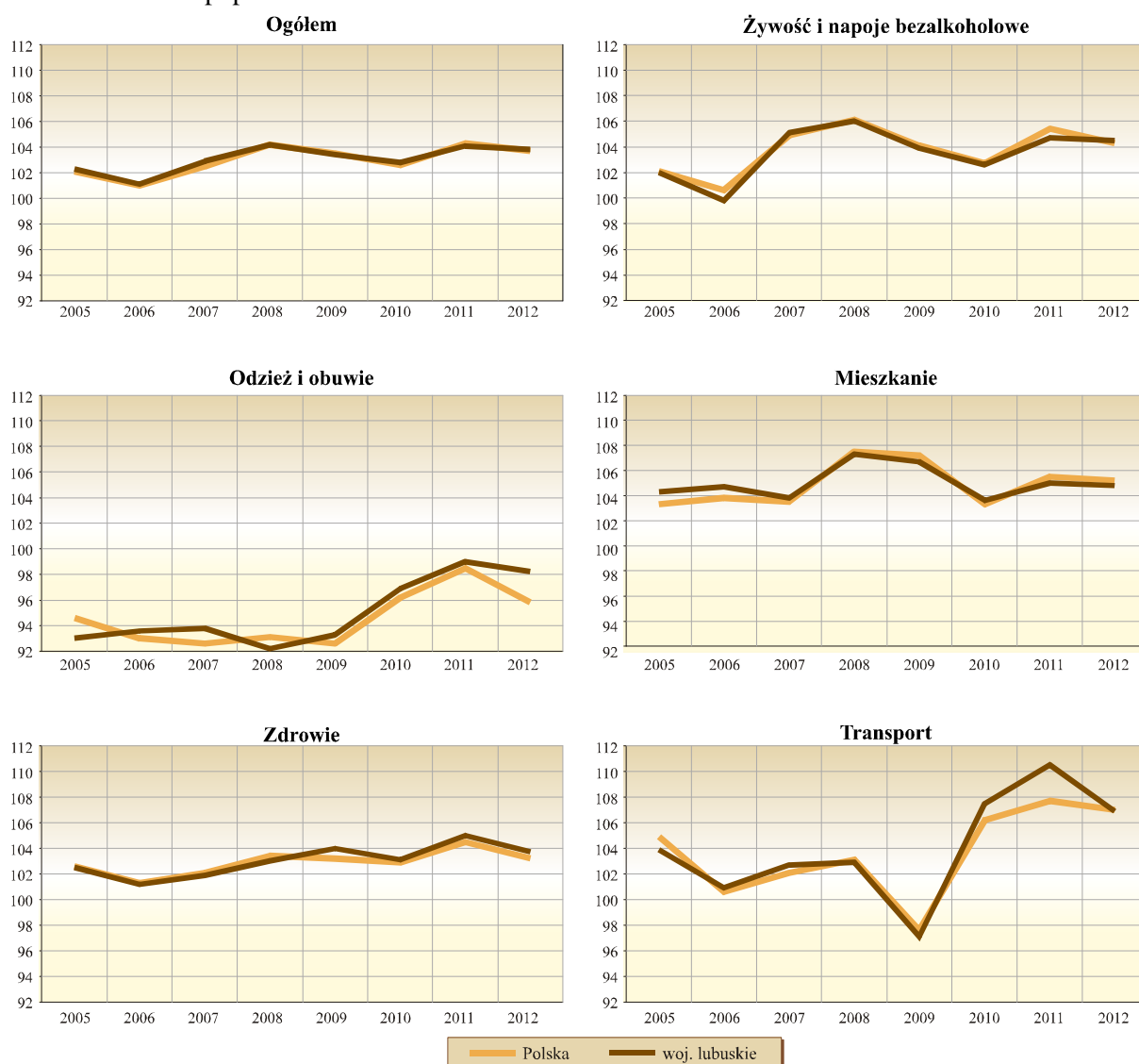
Wyszczególnienie	2005	2011	2012
	rok poprzedni = 100		

WOJ. LUBUSKIE

O g ó ł e m	102,3	104,1	103,8
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,0	104,7	104,5
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	102,8	103,9	104,3
Odzież i obuwie	93,0	99,0	98,2
Mieszkanie	104,3	105,0	104,8
Zdrowie	102,5	105,0	103,7
Transport	103,9	110,5	106,9
Rekreacja i kultura	101,2	101,1	101,7
Edukacja	102,5	103,6	107,4

Wykres 34. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych

Rok poprzedni = 100

W 2012 r. największy wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w odniesieniu do analogicznego okresu roku poprzedniego wystąpił w I kwartale (o 1,7%), w tym najbardziej wzrosły ceny żywności i napojów bezalkoholowych (o 3,4%). W III kwartale 2012 r. notowano spadek cen towarów i usług konsumpcyjnych (o 0,6%), w tym, w porównaniu z analogicznym okresem 2011 r., mniej płacono za odzież i obuwie (o 4,1%), żywność i napoje bezalkoholowe (o 2,2%) oraz transport (o 0,6%).

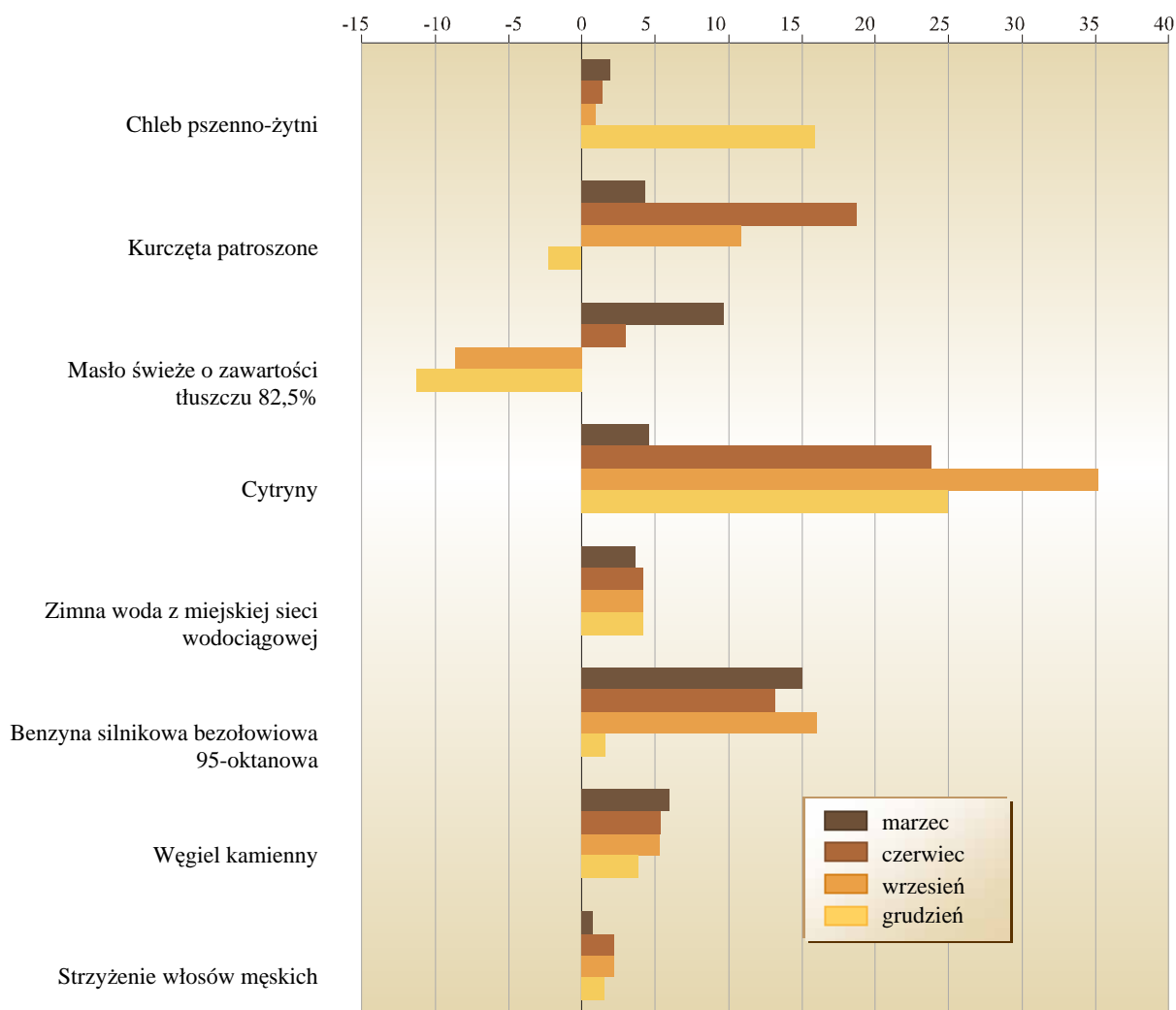
Tabl. 14. **Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie lubuskim**

Wyszczególnienie	2011				2012			
	I–III	IV–VI	VII–IX	X–XII	I–III	IV–VI	VII–IX	X–XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	102,0	101,7	99,4	101,4	101,7	101,4	99,4	100,4
Żywność i napoje bezalkoholowe	103,3	102,9	96,2	102,0	103,4	102,3	97,8	100,7
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	101,0	101,0	101,2	100,6	101,8	100,9	100,5	100,7
Odzież i obuwie	96,4	104,2	96,6	103,0	95,3	103,4	95,9	103,6
Mieszkanie	102,8	100,9	100,7	100,8	102,1	101,5	100,3	100,3
Zdrowie	102,0	101,3	101,0	102,4	99,7	101,0	100,6	99,6
Transport	104,6	103,6	100,1	103,8	102,9	101,7	99,4	99,9
Rekreacja i kultura	100,6	100,5	101,8	99,3	101,2	99,5	101,1	99,0
Edukacja	100,5	100,1	102,2	103,6	101,3	100,1	100,3	101,0

W grudniu 2012 r. w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego największe zmiany cen wystąpiły w grupie artykułów żywnościowych. W województwie lubuskim najbardziej podrożały ziemniaki (o 8,6%), szynka wieprzowa gotowana (o 5,9%), schab z kością (o 2,7%), cukier (o 1,8%). Zdecydowanie mniej niż przed rokiem płacono za cebulę (o 16,5%), masło (o 11,3%). W grupie artykułów nieżywnościowych i usług znacząco podrożały opłaty za wywóz śmieci (o 13,3%), cena biletu normalnego na przejazd jednorazowy autobusem miejskim (o 8,7%), cena usługi wizyty u lekarza specjalisty (o 7,6%).

Źródłem informacji o cenach detalicznych prezentowanych towarów żywnościowych były notowania cen prowadzone przez ankietatorów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen. Ceny towarów i usług konsumpcyjnych notowano raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone były trzy razy w miesiącu.

Wykres 35. **Zmiany cen wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku w województwie lubuskim w 2012 r.**

Tabl. 15. **Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu**

Wyszczególnienie	2005	2011	2012	
	w złotych			2011 = 100
POLSKA				
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg	1,33	2,25	2,25	100,0
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – za 1 kg	13,07	15,34	15,96	104,0
Kurczęta patroszone – za 1 kg	4,63	7,12	7,18	100,8
Szynka wieprzowa gotowana – za 1kg	19,67	22,95	23,88	104,1
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3-3,5% – za 1 l	2,45	2,78	2,73	98,2
Masło świeże o zawartości tłuszczu 82,5% – za 200 g	3,10	4,63	4,29	92,7
Cebula – za 1 kg	1,20	1,40	1,48	105,7
Ziemniaki – za 1 kg	0,89	0,74	0,91	123,0

(dok.)

Wyszczególnienie	2005	2011	2012	
	w złotych			2011 = 100
POLSKA (dok.)				
Cukier biały kryształ – za 1 kg	3,03	3,95	3,93	99,5
Sok jabłkowy – za 1 l	2,83	3,73	3,82	102,4
Garnitur męski 2-częściowy, z elanowełny – za 1 kpl.	458,31	484,87	476,09	98,2
Półbuty skórzane męskie na podeszwie nie- skórzanej – za 1 parę	146,77	172,72	180,58	104,5
Proszek do prania – za 400 g	2,97	4,46	4,60	103,1
Ciepła woda – za 1 m ³	14,10	18,61	19,83	106,5
Wizyta u lekarza specjalisty II stopnia	51,31	74,13	79,90	107,8
Bilet normalny na przejazd jednorazowy autobusem miejskim	1,94	2,46	2,64	107,3
Bilet normalny do kina	12,72	15,89	16,68	105,0
WOJ. LUBUSKIE				
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg	1,28	2,15	2,13	99,1
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – za 1 kg	12,77	15,00	15,40	102,7
Kurczęta patroszone – za 1 kg	4,49	7,36	7,19	97,7
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3-3,5% – za 1 l	.	2,70	2,66	98,5
Masło świeże o zawartości tłuszczu 82,5% – za 200 g	2,99	4,70	4,17	88,7
Cebula – za 1 kg	1,15	1,82	1,52	83,5
Ziemniaki – za 1 kg	0,84	0,81	0,88	108,6
Cukier biały kryształ – za 1 kg	3,10	3,82	3,89	101,8
Sok jabłkowy – za 1 l	2,79	3,71	3,91	105,4
Garnitur męski 2-częściowy, z elanowełny – za 1 kpl.	438,14	481,89	462,56	96,0
Półbuty skórzane męskie na podeszwie nie- skórzanej – za 1 parę	147,61	187,33	190,75	101,8
Proszek do prania – za 400 g	.	4,60	4,80	104,3
Ciepła woda – za 1 m ³	15,04	20,81	21,07	101,2
Wizyta u lekarza specjalisty II stopnia	51,25	73,33	78,89	107,6
Bilet normalny na przejazd jednorazowy autobusem miejskim	1,98	2,52	2,74	108,7
Bilet normalny do kina	12,88	16,29	16,29	100,0

Dane prezentujące ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie lubuskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubuskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa lubuskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

ROLNICTWO

▪ WARUNKI AGROMETEOROLOGICZNE

Warunki atmosferyczne we wrześniu i październiku 2011 r. pozwalały na sprawne przygotowanie pól i prowadzenie siewu ozimin, a dostateczna ilość ciepła i wilgoci sprzyjała szybkiemu kiełkowaniu i wschodom roślin. Przebieg pogody w grudniu 2011 r. i styczniu 2012 r. charakteryzował się wysokimi, znacznie przekraczającymi normy temperaturami powietrza, powodując pobudzenie procesów życiowych zimujących roślin. Rośliny nie zdołały zahartować się przed nadejściem mrozów, ponieważ przy sprzyjających warunkach wegetacja trwała do połowy stycznia. Notowane pod koniec stycznia i w pierwszej połowie lutego spadki temperatury dochodzące do minus 23 °C przy gruncie, przy niedostatecznej pokrywie śnieżnej lub jej braku, spowodowały znaczne straty w uprawach ozimych. Wielkość ostatecznie zaoranej powierzchni była jednak mniejsza niż wcześniej szacowano, ponieważ wielu rolników podjęło decyzję o pozostawieniu wymarznionych plantacji zbóż i rzepaku za względu na duże koszty związane z przesiewem. W trzeciej dekadzie marca 2012 r. rozpoczęła się wegetacja roślin ozimych i trwałych użytków zielonych, a korzystne warunki agrometeorologiczne od marca do maja umożliwiły wykonywanie wiosennych prac polowych i zakończenie opóźnionych siewów zbóż. W wyniku zaorania znacznej powierzchni wymarznionych upraw zimowych wzrosła powierzchnia zasiewów rzepaku jarego, zbóż jarych, kukurydzy oraz gryki, prosa i gorczycy. Dzięki opadom, które wystąpiły z dużą częstotliwością w drugiej połowie czerwca (spadło trzykrotnie więcej deszczu niż w czerwcu u br. i dwukrotnie więcej od średniej ilości opadów wieloletnich), poprawiły się warunki wilgotnościowe warstwy ornej gleby, która uległa przesuszeniu pod koniec maja. Kwitnienie i zapylenie zbóż odbywało się w korzystnych warunkach, w czerwcu rozpoczęły fazę dojrzewania, a przerzedzone na skutek niekorzystnych warunków zimowania plantacje rzepaku silnie rozkrzewiły się i wypuściły wiele pędów bocznych. W lipcu i sierpniu upalna i słoneczna pogoda sprzyjała dojrzewaniu rzepaku oraz zbóż, ale dość częste opady deszczu, którym lokalnie towarzyszyły gwałtowne burze, silne, porywiste wiatry i gradobicia utrudniały przeprowadzenie żniw, a miejscami spowodowały wyleganie zbóż, uszkodzenia i podtopienia upraw. W lipcu kończyły się zbiory rzepaku i jęczmienia ozimego, a zbiór pozostałych zbóż przebiegał sukcesywnie w zależności od warunków atmosferycznych. Ciepła z umiarkowaną ilością opadów pogoda we wrześniu 2012 r. umożliwiła zakończenie w pierwszej dekadzie zbiorów zbóż oraz siewy rzepaku ozimego. Warunki atmosferyczne w październiku i listopadzie były korzystne, częste mgły i mżawki dostarczały wilgoci wschodzącym i rosnącym oziminom. Wegetacja przebiegała prawidłowo, wschody były równomierne, rośliny dobrze wyrosnięte i rozkrzewione, jednak stosunkowo wysokie temperatury w grudniu 2012 r. utrudniały roślinom przejście w stan zimowego spoczynku.

Tabl. 16. Wybrane dane dotyczące rolnictwa

Wyszczególnienie	2005	2011	2012
POLSKA			
Plony z 1 ha w dt:			
zboża podstawowe z mieszankami			
zbożowymi	31,5	32,9	34,6
rzepak i rzepik	26,3	22,4	25,9
ziemniaki	176,0	230,0	242,0
buraki cukrowe	410,0	574,0	582,0
Pogłowie zwierząt gospodarskich na 100 ha			
użytków rolnych (stan w czerwcu):			
bydło	34,5	37,3	38,4
trzoda chlewna	113,9 ^a	87,5 ^a	77,0 ^a
owce	2,0	1,6	1,8
drób kurzy (w wieku powyżej 2 tygodni)	845,1	825,9	753,6
Przeciętne ceny skupu w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	36,69	81,99	89,47
ziarno żyta za 1 dt	27,64	74,24	74,50
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	37,05	49,57	44,97
żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg	4,05	5,58	6,40
żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg	3,82	4,52	5,40
mleko krowie za 1 l	0,93	1,21	1,20
Ceny na targowiskach w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	45,49	95,51	94,65
ziarno żyta za 1 dt	34,67	78,79	78,86
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	52,87	111,47	60,59
prosię na chów za 1 szt.	131,00	121,13	173,57
WOJ. LUBUSKIE			
Plony z 1 ha w dt:			
zboża podstawowe z mieszankami			
zbożowymi	31,1	26,5	36,2
rzepak i rzepik	27,5	20,2	28,7
ziemniaki	189,0	222,0	249,0
buraki cukrowe	365,0	374,0	651,0
Pogłowie zwierząt gospodarskich na 100 ha			
użytków rolnych (stan w czerwcu):			
bydło	14,5	12,8	14,3
trzoda chlewna	53,5 ^a	37,5 ^a	30,3 ^a
owce	0,8	0,8	0,8
drób kurzy (w wieku powyżej 2 tygodni)	760,2	759,1	606,3
Przeciętne ceny skupu w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	35,81	82,57	89,93
ziarno żyta za 1 dt	27,63	70,60	74,57
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	35,35	51,98	36,60
żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg	3,83	5,46	5,74
żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg	3,83	4,84	5,39
mleko krowie za 1 l	0,93	1,26	1,25
Ceny na targowiskach w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	54,30	98,50	99,70
ziarno żyta za 1 dt	48,02	90,87	89,01
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	53,29	133,38	70,14
prosię na chów za 1 szt.	132,75	.	.

^a Stan w końcu lipca.

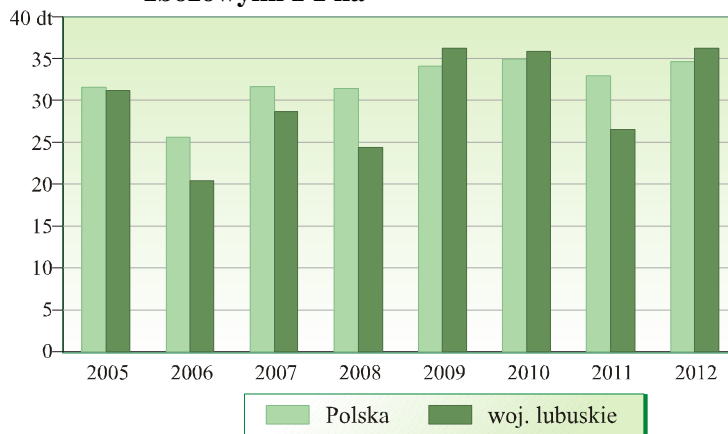

■ PRODUKCJA ROŚLINNA

W 2012 r. w województwie lubuskim powierzchnia uprawy zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi zmniejszyła się w porównaniu z rokiem poprzednim. Jednak przy wyższej wydajności z jednostki powierzchni uzyskano produkcję większą niż przed rokiem. Zbiory rzepaku i rzepiku były wyższe od ubiegłorocznych ze względu na wyższe plonowanie przy niewiele mniejszej powierzchni uprawy. Większa powierzchnia uprawy oraz lepsze plonowanie zdecydowały o wyższym poziomie produkcji ziemniaków niż rok wcześniej.

Powierzchnia zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w czerwcu 2012 r. wyniosła 216,3 tys. ha i była niższa o 1,3% niż w roku poprzednim i o 1,0% w porównaniu z powierzchnią w 2005 r.

Wykres 36. **Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi z 1 ha**

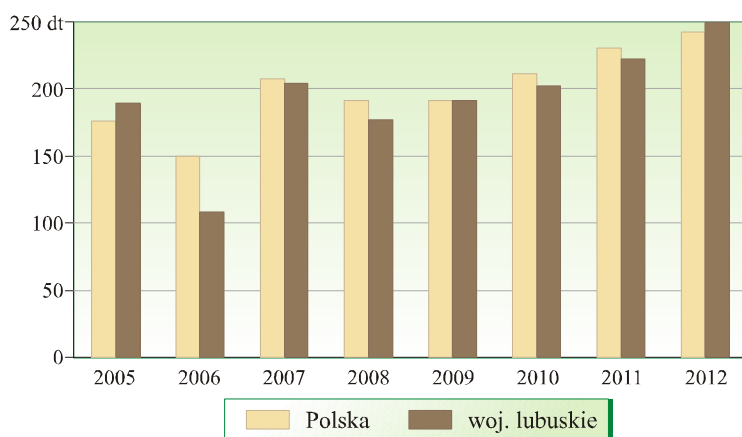

Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w 2012 r. osiągnęły poziom 36,2 dt z ha i wzrosły w stosunku do uzyskanych w roku 2011 i 2005 r. (odpowiednio o 36,6% i o 16,4%). W odniesieniu do średnich plonów w kraju były wyższe o 4,6%. W omawianym roku zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w województwie

lubuskim oszacowano na 782,0 tys. ton, czyli więcej odpowiednio o 34,6% niż przed rokiem i o 15,1% niż w 2005 r.

Powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku w 2012 r. wynosiła 33,1 tys. ha i w porównaniu z rokiem poprzednim zmniejszyła się o 15,1%, a w stosunku do 2005 r. wzrosła o 97,5%.

Wykres 37. **Plony ziemniaków z 1 ha**

W omawianym roku plony wyniosły 28,7 dt z ha. W porównaniu z plonami uzyskanymi w 2011 r. wzrosły one o 42,1%, a w odniesieniu do 2005 r. o 4,4%. W porównaniu do średnich plonów w kraju były wyższe o 10,8%. Zbiory rzepaku i rzepiku w województwie lubuskim w omawianym roku szacowane na 95,1 tys. ton były wyższe o 20,7% od uzyska-

nych w 2011 r. i ponad dwukrotnie od notowanych w 2005 r.

Powierzchnia uprawy ziemniaków w 2012 r. wyniosła 10,3 tys. ha, czyli o 23,2% więcej niż w roku poprzednim, a w porównaniu z 2005 r. o 19,1% mniej. W omawianym roku z 1 ha zebrano 249 dt ziemniaków, czyli odpowiednio o 12,2% i 31,7% więcej niż w poprzednim roku i siedem lat wcześniej, a w odniesieniu do średnich w Polsce uzyskane plony były wyższe o 2,9%. Produkcja ziemniaków w województwie lubuskim w 2012 r. wyniosła 256,4 tys. ton i na skutek zwiększonej wydajności z 1 ha oraz wzrostu powierzchni uprawy zbiory były wyższe o 38,2% w porównaniu z 2011 r. W porównaniu do 2005 r. zbiory ziemniaków wzrosły o 6,9%.

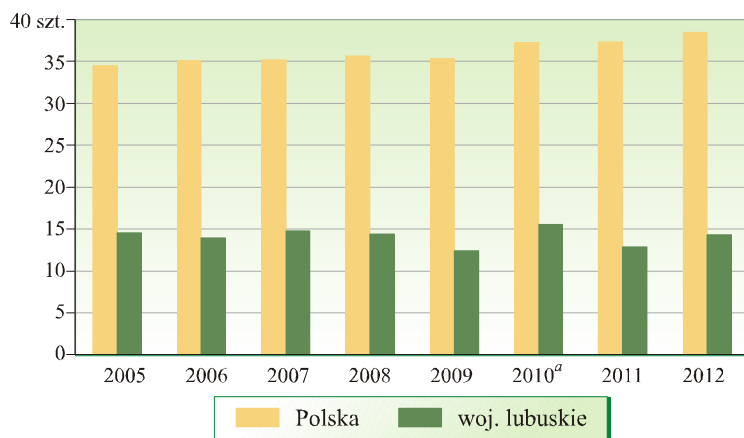
■ POGŁOWIE ZWIERZĄT GOSPODARSKICH

W województwie lubuskim w 2012 r., w odniesieniu do roku poprzedniego, zwiększyło się pogłowie bydła, a liczebność owiec pozostała na tym samym poziomie. W analizowanym okresie odnotowano natomiast zmniejszenie stanu świń i drobiu.

Według danych z czerwca 2012 r., pogłowie bydła w województwie lubuskim liczyło 69,6 tys. szt., co stanowiło 1,2% ogólnego pogłowia bydła w kraju. W stosunku do 2011 r. liczebność stada bydła zwiększyła się o 10,6% (w Polsce wzrosła o 0,3 %), natomiast w odniesieniu do 2005 r. odnotowano nieznaczny wzrost o 0,1% (w kraju wzrost – o 5,4%).

Badania pogłowia trzody chlewnej i produkcji żywca wieprzowego prowadzone są 3-krotnie w roku – w kwietniu według stanu w końcu marca, w sierpniu według stanu w końcu lipca i w grudniu według stanu w końcu listopada, a badania pogłowia bydła i pozostałych gatunków zwierząt gospodarskich oraz produkcji zwierzęcej – 2-krotnie w roku – według stanu w czerwcu i grudniu.

Wykres 38. **Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych**
Stan w czerwcu

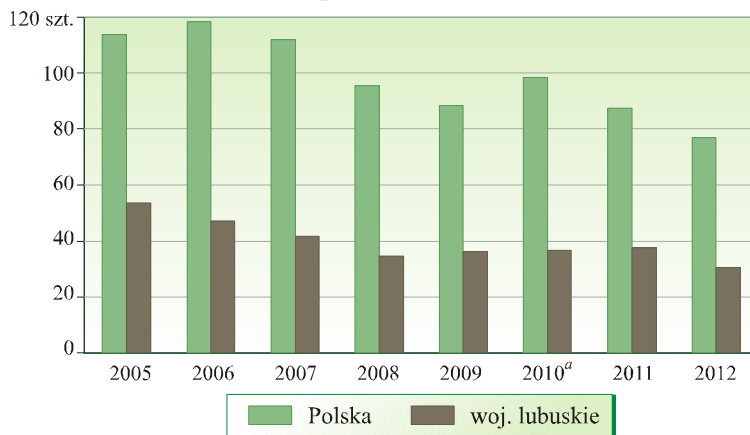

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI.

i był znacznie wyższy niż dla Polski (5,3%).

W 2012 r. w ogólnym pogłowiu bydła 42,0% stanowiły krowy, z czego 65,7% - krowy mleczne (dla Polski odsetki te wyniosły odpowiednio 44,6% i 94,7%). Duży udział krów mlecznych w stadzie bydła w regionie świadczy o ukierunkowaniu hodowli tego gatunku zwierząt głównie na produkcję mleka. Udział krów „mamek” ras mięsnych w województwie lubuskim wynosił 34,3%

Wykres 39. **Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych**
Stan w końcu lipca

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI.

Według danych z lipca 2012 r., pogłowie trzody chlewnej w województwie ukształtowało się na poziomie 147,2 tys. szt. (w tym 13,6 tys. szt., tj. 9,2% stanowiły lochy). Udział województwa w ogólnokrajowym pogłowie świń wyniósł 1,3%. W odniesieniu do stanu w 2011 r. wielkość stada trzody chlewnej zmniejszyła się o 20,2% (w Polsce zanotowano spadek o 14,3%).

W porównaniu z 2005 r. spadek pogłowia świń w lubuskim wyniósł 42,7% (w kraju – 36,1%).

W 2012 r. stado owiec liczyło 3,9 tys. szt., co stanowiło 1,5% pogłowia krajowego. W porównaniu z poprzednim rokiem jego stan pozostał na tym samym poziomie (w Polsce zanotowano wzrost o 6,3%). W odniesieniu do 2005 r. pogłowie owiec w regionie wzrosło o 7,8% (w kraju spadło o 15,6%).

W 2012 r. stado drobiu w regionie ukształtowało się na poziomie 4494,6 tys. szt. i stanowiło 3,4% ogólnego pogłowia w Polsce. W porównaniu z rokiem poprzednim jego liczebność w województwie spadła o 21,2% (w kraju – o 9,0%). W odniesieniu do stanu notowanego w 2005 r. zarówno w województwie, jak i w Polsce pogłowie drobiu było mniejsze odpowiednio o 22,3% i 14,5%.

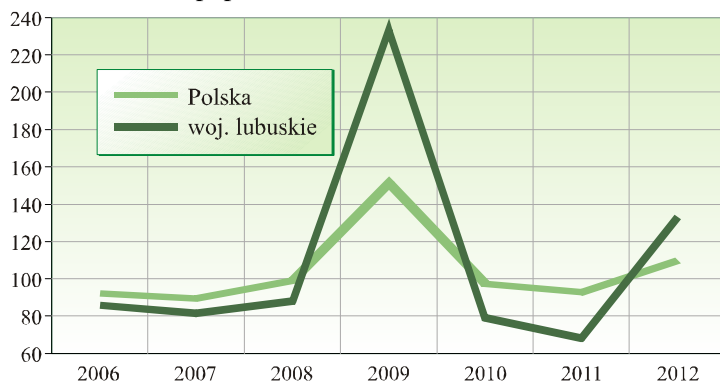
■ SKUP PRODUKTÓW ROLNYCH

W województwie lubuskim w 2012 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, obserwowano wzrost skupu ziarna pszenicy i żyta, żywca drobiowego oraz mleka. Spadła natomiast ilość skupionego żywca wieprzowego i wołowego.

W 2012 r. skupiono 236,6 tys. ton ziarna zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego), co stanowiło 2,8% skupu ogólnokrajowego. Skup zbóż był wyższy w odniesieniu do roku poprzedniego o 33,2%, a w porównaniu z 2005 r. obniżył się o 14,2% (w kraju - odpowiednio wzrost o 9,8% i o 22,6%). W 2012 r. w województwie skupiono 101,6 tys. ton pszenicy, tj. o 7,9% więcej niż w poprzednim roku i o 1,8% więcej niż w 2005 r. Skup żyta wyniósł 66,6 tys. ton i zwiększył się o 99,4% w odniesieniu do 2011 r., a w odniesieniu do 2005 r. był niższy o 18,1%.

Wykres 40. **Dynamika skupu zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszkami zbożowymi, bez ziarna siewnego)**

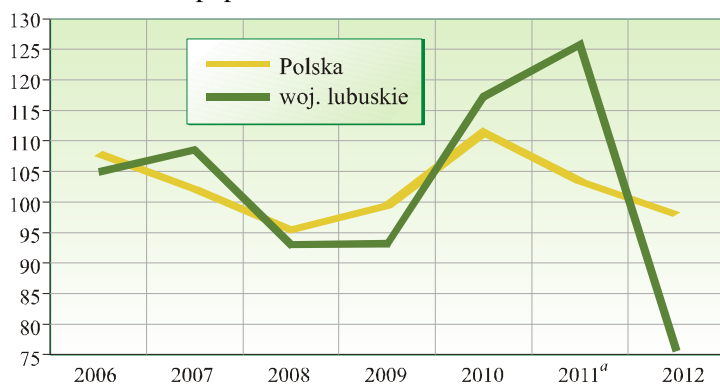
Rok poprzedni = 100

przeliczeniu na mięso, łącznie z tłuszczami (co stanowiło 2,7% skupu ogólnokrajowego).

Wykres 41. **Dynamika skupu żywca rzeźnego ogółem (w przeliczeniu na mięso, łącznie z tłuszczami)**

Rok poprzedni = 100

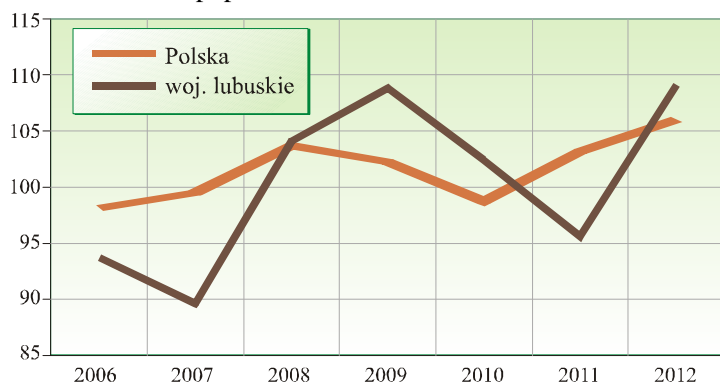

^a W 2011 r. zmieniono wskaźnik do przeliczeń bydła w wadze żywej na mięso - dane nieporównywalne

więcej w porównaniu z 2005 r.

Wykres 42. **Dynamika skupu mleka krowiego**

Rok poprzedni = 100

Skup ziemniaków w 2012 r. ukształtował się na poziomie 12,0 tys. ton. W porównaniu z rokiem poprzednim wystąpił wzrost skupu o 124,1%, a w porównaniu do 2005 r. - o 76,5% (w kraju odnotowano wzrost o 18,4% w odniesieniu do poprzedniego roku i o 40,4% w stosunku do 2005 r.).

W omawianym roku skupiono 85,5 tys. ton żywca rzeźnego w

W ciągu ostatniego roku skupiono 12,4 tys. ton żywca wieprzowego (waga żywa), tj. o 74,6% mniej niż w roku poprzednim oraz o 64,3% mniej niż w 2005 r. Skup żywca wołowego ukształtował się na poziomie 5,1 tys. ton i był o 27,2% niższy niż przed rokiem oraz wyższy o 1,1% w porównaniu z 2005 r. Żywca drobiowego skupiono 104,5 tys. ton, czyli więcej o 2,7% niż w 2011 r. i o 52,8%

W 2012 r. skup mleka krowiego wyniósł 100,1 tys. litrów (co stanowiło 1,0% ogółu mleka skupionego w kraju), tj. o 9,1% więcej niż przed rokiem i o 1,5% więcej niż w 2005 r. (w skali kraju zanotowano wzrost zarówno w odniesieniu do poprzedniego roku jak i 2005 r. odpowiednio o 6,0% i 11,7%).

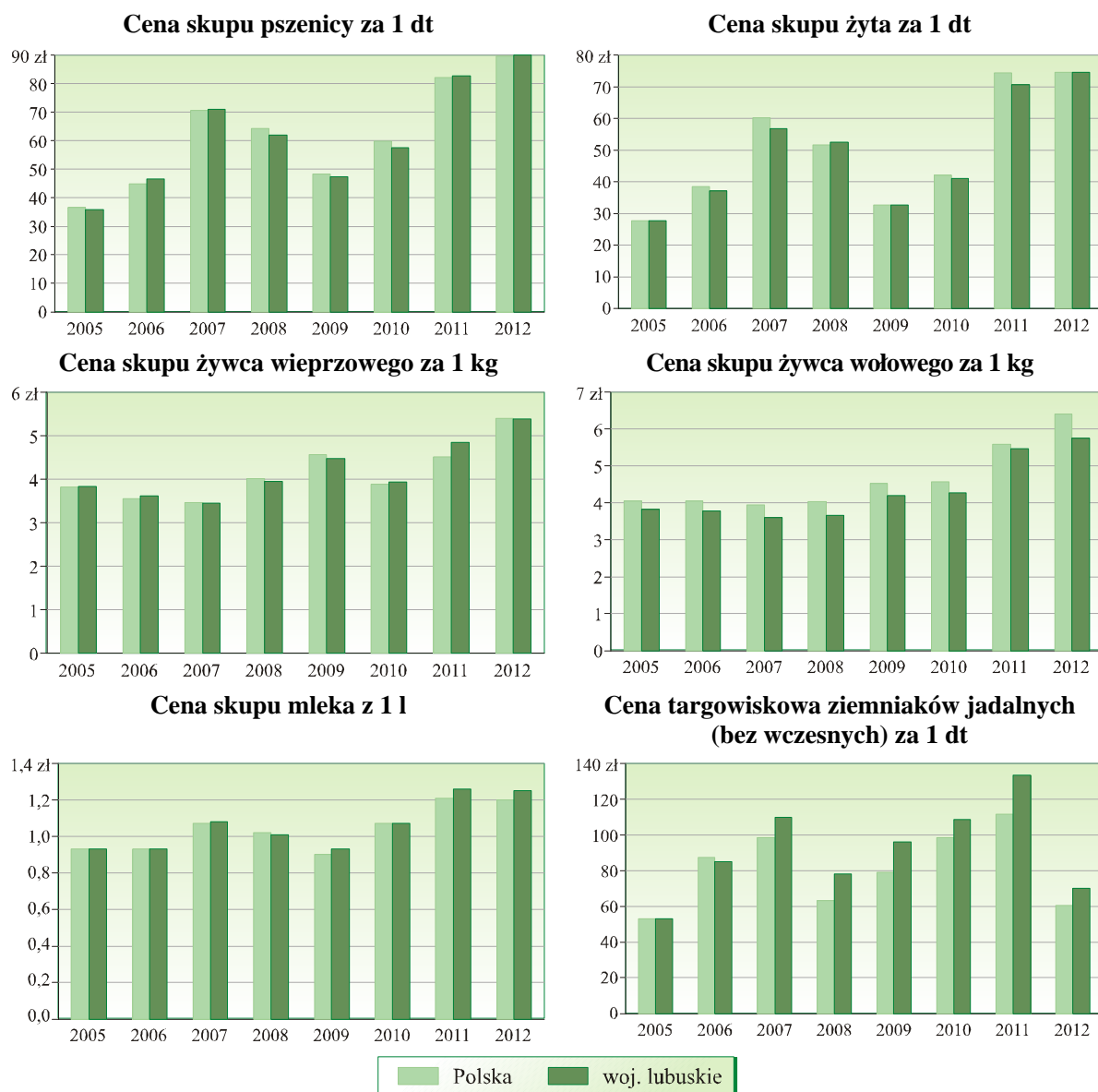
■ CENY PRODUKTÓW ROLNYCH W SKUPIE I NA TARGOWISKACH

W 2012 r., w odniesieniu do roku poprzedniego, odnotowano wzrost cen skupu zbóż i żywca rzeźnego oraz spadek cen skupu ziemniaków i mleka. W obrocie targowiskowym więcej płacono za pszenicę, mniej za żyto i ziemniaki.

Średnia cena skupu pszenicy w województwie lubuskim w 2012 r. wyniosła 89,93 zł za 1 dt (w kraju – 89,47 zł) i była o 8,9% wyższa niż przed rokiem i ponad 2,5-krotnie wyższa w porównaniu z 2005 r. Na targowiskach w województwie lubuskim za 1 dt pszenicy płacono 99,70 zł (w kraju – 94,65 zł), tj. o 1,2% więcej niż w roku poprzednim i o 83,6% więcej niż w 2005 r.

Przeciętne roczne ceny skupu obliczono jako iloraz wartości (w cenach bieżących bez VAT) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

Wykres 43. Ceny produktów rolnych w skupie i na targowiskach

W analizowanym roku cena żyta w skupie ukształtowała się na poziomie 74,57 zł za dt (w kraju – 74,50 zł), tj. o 5,6% wyższym w porównaniu z zanotowanym w 2011 r. i o 169,9% wyższym niż w 2005 r. W obrocie targowiskowym cena żyta zmniejszyła się w stosunku do poprzedniego roku o 2,0%, a w odniesieniu do 2005 r. wzrosła o 85,4%, osiągając poziom 89,01 zł (w Polsce – 80,85 zł).

Przeciętne roczne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

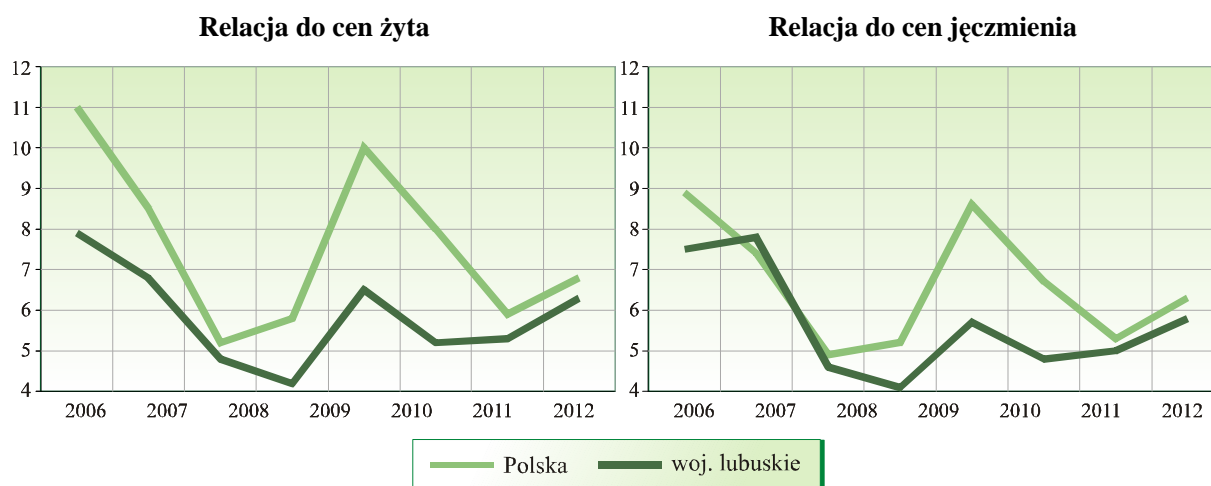
W 2012 r. za ziemniaki jadalne w skupie płacono 36,60 zł za dt (w kraju – 44,97 zł), tj. o 29,6% mniej niż przed rokiem i o 3,5% więcej niż w 2005 r. W obrocie targowiskowym cena ziemniaków ukształtowała się na poziomie 70,14 zł za dt (w Polsce – 60,59 zł), tj. o 47,4% niższym w stosunku do zanotowanego w 2011 r. i o 31,6% wyższym niż w 2005 r.

W omawianym roku cena skupu żywca wołowego wyniosła 5,74 zł za kg (w kraju – 6,40 zł), tj. zwiększyła się o 5,1% w stosunku do uzyskanej w poprzednim roku, a w odniesieniu do 2005 r. była wyższa o 49,9%.

Cena żywca wieprzowego w skupie osiągnęła wartość 5,39 zł za kg (w kraju – 5,40 zł), tj. o 11,4% wyższą niż w 2011 r. i o 40,7% wyższą w porównaniu z zanotowaną siedem lat wcześniej.

Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta w 2012 r., w odniesieniu do roku poprzedniego poprawiła się, natomiast w porównaniu z 2005 r. znacznie pogorszyła się. Ukształtowała się ona na poziomie 6,3 (wobec 4,9 w 2011 r. i 7,9 w 2005 r.), w kraju relacja wyniosła 6,8 (wobec 5,7 w 2011 r. i 11,0 w 2005 r.). Relacja cen skupu żywca wieprzowego do targowiskowych cen jęczmienia w analizowanym okresie uległa podobnym zmianom i wyniosła 5,8 w 2012 r. wobec 4,6 w 2011 r. i 7,5 w 2005 r. (w kraju odpowiednio – 6,3, 5,1 i 8,9).

Wykres 44. Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta i jęczmienia

W 2012 r. cena skupu drobiu rzeźnego osiągnęła poziom 4,85 zł za kg (w kraju – 4,18 zł) i była o 4,1% wyższa w porównaniu z zanotowaną w poprzednim roku i o 34,7% większa niż w 2005 r.

Za 1 l mleka w omawianym roku płacono 1,25 zł (w kraju – średnio 1,20 zł), tj. o 0,8% mniej niż przed rokiem i o 34,4% więcej niż siedem lat wcześniej.

■ GLOBALNA, KOŃCOWA I TOWAROWA PRODUKCJA ROLNICZA

W województwie lubuskim w 2011 r., w odniesieniu do poprzedniego roku, zanotowano wzrost globalnej produkcji rolniczej (w cenach stałych), o czym zadecydowała wyższa wartość produkcji zwierzęcej. Podobne kierunki zmian w skali roku notowano w produkcji końcowej i towarowej, tj. nastąpiło zwiększenie produkcji ogółem, przy wzroście produkcji zwierzęcej.

W porównaniu z rokiem poprzednim zanotowano wzrost produkcji globalnej o 10,1%, o czym zadecydowała wyższa o 29,7% niż rok wcześniej produkcja zwierzęca, natomiast w produkcji roślinnej odnotowano spadek o 3,9%. W analizowanym roku udział województwa lubuskiego w ogólnokrajowej globalnej produkcji rolniczej wyniósł 2,3%, w przypadku produkcji roślinnej ukształtował się na poziomie 2,3%, a zwierzęcej – 2,4%. W 2011 r. produkcja globalna w kraju była wyższa niż produkcja z poprzedniego roku o 2,1%, przy czym wzrost w produkcji roślinnej wyniósł 5,8%, natomiast w zwierzęcej wystąpił spadek o 2,1%. W stosunku do 2005 r. globalna produkcja rolnicza była wyższa w województwie o 33,2%, a w Polsce – o 9,8%.

Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);
- **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywców rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach.

Z końcowej produkcji rolniczej w województwie lubuskim w 2011 r. 39,5% stanowiła produkcja roślinna, natomiast na dominującą produkcję zwierzęcą przypadało 60,5%. Wartość produkcji końcowej w 2011 r., w porównaniu z poprzednim rokiem, była wyższa o 15,5%, wskutek zwiększenia o 29,8% produkcji zwierzęcej, przy spadku produkcji roślinnej o 1,1%.

Z towarowej produkcji rolniczej w województwie lubuskim w 2011 r. na dominującą produkcję zwierzęcą przypadało 62,5%, natomiast 37,5% stanowiła produkcja roślinna. Wartość produkcji towarowej była wyższa niż przed rokiem o 6,4%, przy czym produkcja zwierzęca zwiększyła się o 26,0%, natomiast roślinna spadła o 15,5%.

Dane prezentujące rolnictwo w województwie lubuskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubuskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa lubuskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

PRZEMYSŁ

W 2012 r. produkcja sprzedana przemysłu w województwie lubuskim była niższa niż przed rokiem, a notowany spadek był głębszy niż w 2011 r. W większym stopniu niż w roku poprzednim zmniejszyła się wydajność pracy przy niewielkim wzroście przeciętnego zatrudnienia w przemyśle.

W 2012 r. produkcja sprzedana przemysłu w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób wyniosła 25775,2 mln zł (w cenach bieżących) i była o 2,2% (w cenach stałych) niższa od zanotowanej w roku poprzednim, kiedy notowano spadek w skali roku o 1,1% (wobec wzrostu w 2010 r. o 16,9%). Po spadku w I kwartale 2012 r. o 6,2%, obserwowano spowolnienie tempa spadku produkcji sprzedanej przemysłu w kolejnych kwartalnych okresach narastających. W I półroczu 2012 r. produkcja sprzedana była

o 2,0% niższa w stosunku do poziomu notowanego w analogicznym okresie poprzedniego roku, a w okresie styczeń-wrzesień 2012 r. – o 0,5% niższa. W kraju w 2012 r. produkcja sprzedana wzrosła w relacji do roku poprzedniego o 1,0% (wobec wzrostu w 2011 r. o 7,7%).

W porównaniu z 2005 r. produkcja sprzedana przemysłu w województwie rosła w latach 2006 - 2010, osiągając w 2010 r. wartość o 67,0% wyższą niż w roku bazowym, jednak w kolejnych latach dynamika wzrostu uległa obniżeniu – w 2011 r. wzrost wyniósł 65,2%, a w 2012 r. – 61,6%.

Tabl. 17. **Przemysł**

Wyszczególnienie	2005	2011	2012
POLSKA			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	651874,8	1094654,5	1138861,2
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	83,0	83,8	84,1
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	2384,2	2494,5	2470,5

*Dane o **produkcji sprzedanej przemysłu** dotyczą działalności przemysłowej i nieprzemysłowej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”, oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją” i obejmują:*

- *wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;*
- *wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych;*
- *zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;*
- *wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;*
- *produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.*

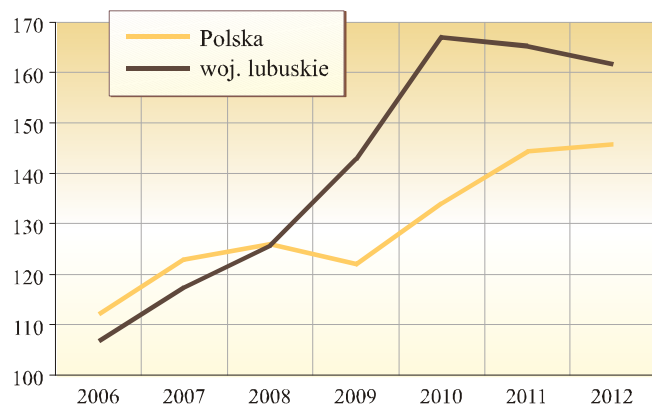

(dok.)

Wyszczególnienie	2005	2011	2012
WOJ. LUBUSKIE			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	14628,0	24857,6	25775,2
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	92,7	95,7	95,3
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	59,8	64,3	64,5
M. GORZÓW WLKP.			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	.	6822,9	6301,0
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	.	98,8	98,6
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	.	13,1	12,2
M. ZIELONA GÓRA			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	.	1731,2	2169,9
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	.	66,2	69,0
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	.	7,0	7,5

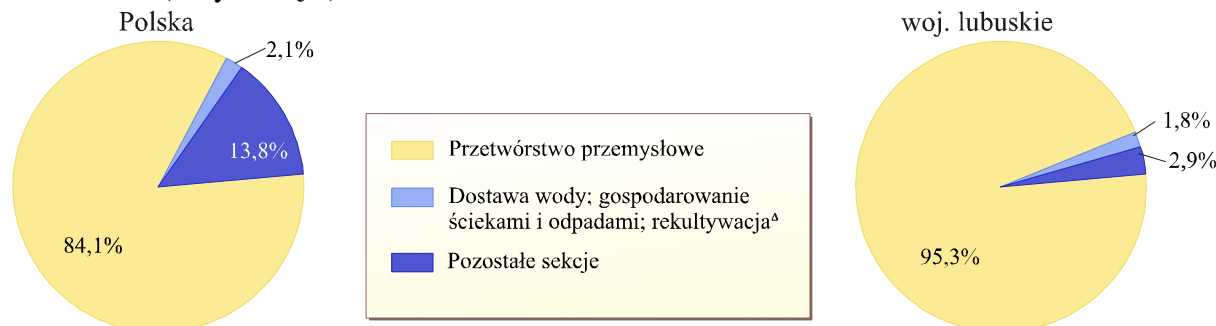
Wykres 45. **Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu**
(ceny stałe)

2005 = 100

w porównaniu z 2011 r., a jej udział w strukturze produkcji sprzedanej przemysłu wyniósł 1,8%.

Wykres 46. **Struktura produkcji sprzedanej przemysłu według sekcji PKD 2007 w 2012 r.**
(ceny bieżące)

Spśród 29 występujących w województwie działów przemysłu, spadek produkcji sprzedanej odnotowano w 13 działach, których udział w wartości produkcji przemysłowej ogółem wyniósł 46,5%.

W 2012 r. produkcja sprzedana przetwórstwa przemysłowego ukształtowała się na poziomie 24560,6 mln zł (95,3% ogólnej wartości produkcji sprzedanej przemysłu) i była o 2,3% niższa niż przed rokiem. W sekcji dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja produkcja osiągnęła wartość 451,8 mln zł, tj. wzrosła o 9,2%

Poniżej poziomu z poprzedniego roku ukształtowała się sprzedaż produkcji przemysłowej m.in. w działach: produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 8,2%), produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 6,7%) oraz produkcja maszyn i urządzeń (o 1,9%), w których w 2011 r. notowano wzrost produkcji odpowiednio o 2,3%, o 5,0% oraz o 8,0%. Dalszy spadek produkcji sprzedanej wystąpił m.in. w przedsiębiorstwach zajmujących się produkcją metali (wyniósł 2,6% wobec spadku o 3,3% w 2011 r.) oraz wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (wyniósł 0,6% wobec 5,0% w poprzednim roku). Wzrost sprzedaży utrzymał się w działach: produkcja wyrobów z metali (o 14,3% wobec 20,4% w 2011 r.), produkcja papieru i wyrobów z papieru (o 6,0% wobec 5,1%), produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 5,9% wobec 26,4%) oraz produkcja wyrobów z gumy (o 5,8% wobec 21,1%). Po nieznacznym spadku przed rokiem (o 0,5%) w 2012 r. wzrosła w skali roku sprzedaż w jednostkach zajmujących się produkcją artykułów spożywczych (o 1,7%).

Dane o wartości produkcji sprzedanej przemysłu prezentuje się bez VAT i podatku akcyzowego, natomiast łącznie z wartością dotacji przedmiotowych do wyrobów i usług – w tzw. cenach bazowych.

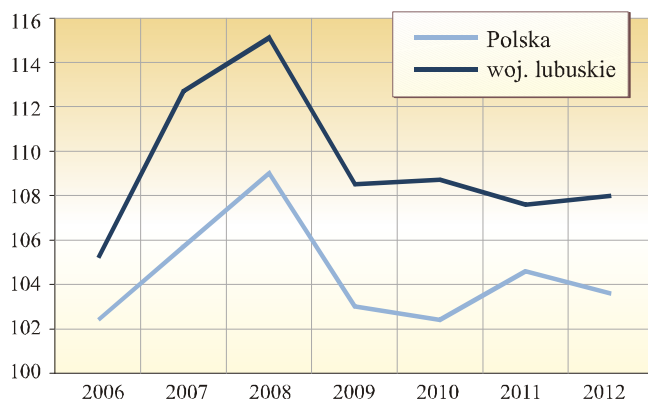
Tabl. 18. **Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie lubuskim** (ceny stałe)

Sektory i działy	2011				2012			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	110,6	100,9	99,8	98,9	93,8	98,0	99,5	97,8
w tym:								
Przetwórstwo przemysłowe	111,7	101,7	100,3	99,4	94,0	98,1	99,6	97,7
w tym:								
Produkcja artykułów spożywczych	98,8	95,9	98,5	99,5	99,6	103,8	100,8	101,7
Produkcja wyrobów tekstylnych	110,1	102,9	107,2	105,5	115,6	111,2	100,6	97,7
Produkcja odzieży	123,6	135,7	124,3	121,1	129,0	113,2	135,3	133,9
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ...	115,5	121,0	116,5	116,5	107,0	93,0	93,5	92,0
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	104,0	97,9	95,0	95,0	98,3	101,5	98,9	99,4
Produkcja papieru i wyrobów z papieru .	112,0	104,4	104,4	105,1	106,3	110,5	107,2	106,0
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji.....	92,5	75,5	72,9	72,6	140,9	138,4	134,5	135,2
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	109,0	105,1	104,7	102,3	91,4	94,3	91,3	91,8
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	140,9	129,9	126,1	121,1	121,7	111,5	107,9	105,8
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych.....	116,6	108,4	105,1	105,0	106,5	100,6	95,4	93,3
Produkcja metali	113,7	95,8	93,4	96,7	125,6	112,6	103,8	97,4
Produkcja wyrobów z metali	92,4	123,4	121,9	120,4	106,3	108,2	115,1	114,3
Produkcja urządzeń elektrycznych	132,0	128,4	116,6	114,7	106,4	110,1	115,0	110,2
Produkcja maszyn i urządzeń	109,0	108,4	98,3	108,0	114,3	112,6	114,6	98,1
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep.....	155,3	125,8	125,9	126,4	109,2	104,6	111,2	105,9
Produkcja mebli	112,2	59,9	60,8	58,4	64,0	121,9	113,5	105,9
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	251,8	227,5	159,7	141,7	102,2	96,5	90,7	93,5
Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	107,4	109,9	106,7	105,1	113,4	110,1	109,9	109,2
w tym:								
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody...	73,9	88,2	87,6	84,7	105,6	102,2	102,9	102,6
Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	165,8	137,9	135,2	140,5	96,1	96,8	97,4	97,1

Spadkowi produkcji sprzedanej przemysłu w skali roku towarzyszył niewielki wzrost przeciętnego zatrudnienia (o 0,3%). W kraju notowano spadek przeciętnego zatrudnienia w przemyśle w ujęciu rocznym o 1,0%.

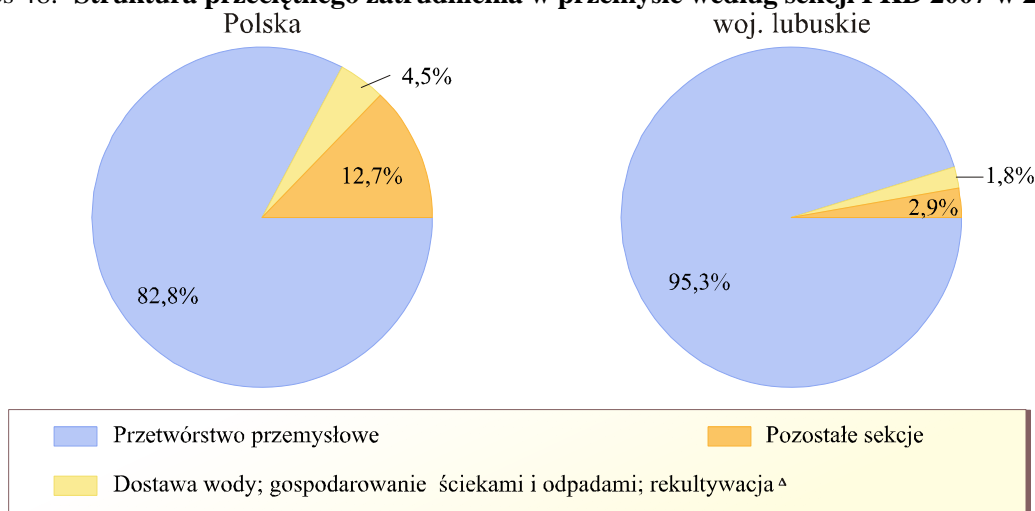
Wykres 47. **Dynamika przeciętnego zatrudnienia w przemyśle**

2005 = 100

W 2012 r. przeciętne zatrudnienie w przemyśle w województwie lubuskim ukształtowało się na poziomie 64,5 tys. osób, w tym 60,2 tys. osób w przetwórstwie przemysłowym. Tym samym przemysł koncentrował 54,3% ogółu przeciętnie zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw przy czym jego udział w strukturze przeciętnego zatrudnienia zmniejszył się w skali roku o 0,1 p. proc.

Wykres 48. **Struktura przeciętnego zatrudnienia w przemyśle według sekcji PKD 2007 w 2012 r.**

W 2012 r. wydajność pracy w przemyśle, w tym w przetwórstwie przemysłowym, mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego, była niższa niż w poprzednim roku odpowiednio o 2,4% i 2,5% (w cenach stałych), wobec mniej dynamicznego spadku wydajności pracy notowanego w 2011 r. (po 0,1%). W kraju w 2012 r. wydajność pracy w przemyśle wzrosła w ujęciu rocznym o 2,0%.

Dane prezentujące produkcję sprzedaną przemysłu w województwie lubuskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubuskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa lubuskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

BUDOWNICTWO

W 2012 r. w województwie lubuskim spadła produkcja sprzedana budownictwa w odniesieniu do roku poprzedniego (po wzroście produkcji budowlanej odpowiednio w 2011 r.). W skali roku notowano również zmniejszenie sprzedaży produkcji budowlano-montażowej. W omawianym okresie zanotowano spadek wydajności pracy w budownictwie, w przeliczeniu na 1 zatrudnionego przy jednoczesnym wzroście przeciętnego zatrudnienia.

W 2011 r. w województwie lubuskim produkcja sprzedana budownictwa ukształtowała się na poziomie 2025,8 mln zł (w cenach bieżących) i spadła w porównaniu z rokiem poprzednim o 16,2% (w skali kraju w analogicznym okresie wystąpił wzrost 0,5%).

Dane o produkcji sprzedanej budownictwa dotyczą działalności budowlanej i niebudowlanej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji „Budownictwo”. Dane te obejmują:

- wartość sprzedanych wyrobów, półfabrykatów i części własnej produkcji (niezależnie od tego czy otrzymano za nie należne opłaty);
- wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. przemysłowych, budowlanych, jak i innych niż przemysłowe i budowlane;
- zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- wartość produktów w formie rozliczeń w naturze; produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

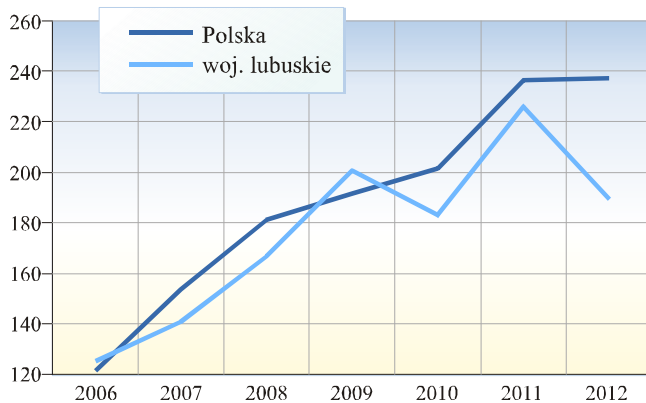
Tabl. 19. **Budownictwo**

Wyszczególnienie	2005	2011	2012
POLSKA			
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	79669,3	188127,5	189076,7
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	54,5	51,5	50,8
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	344,5	476,5	486,3
WOJ. LUBUSKIE			
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	1070,2	2417,7	2025,8
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	54,3	54,5	60,0
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	5,5	7,7	7,9
M. GORZÓW WLKP.			
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	.	438,9	502,3
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	.	52,7	57,6
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	.	1,5	1,7

(dok.)

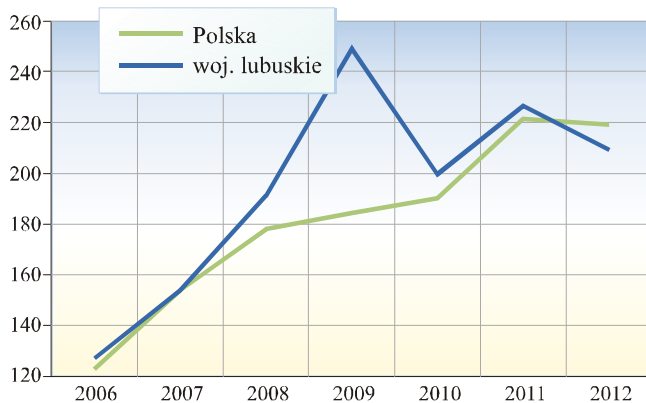
Wyszczególnienie	2005	2011	2012
M. ZIELONA GÓRA			
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	.	455,5	458,3
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	.	54,0	58,0
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	.	1,8	1,9

Wykres 49. **Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa**
(ceny bieżące)
2005 = 100

Produkcja budowlano-montażowa (w cenach bieżących) ukształtowała się na poziomie 1216,1 mln zł (tj. 60,0% ogólnej wartości sprzedaży budownictwa) i w skali roku zmniejszyła się o 7,7%. W kraju spadek produkcji budowlano-montażowej (w cenach bieżących) wyniósł 1,0%.

Wykres 50. **Dynamika produkcji budowlano-montażowej**
(ceny bieżące)
2005 = 100

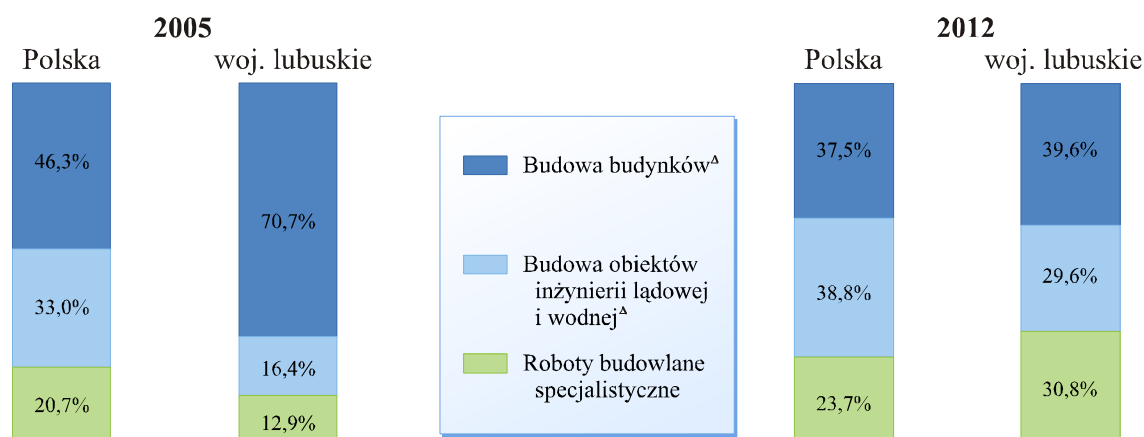
Spadek produkcji budowlano-montażowej w skali roku notowano w przedsiębiorstwach zajmujących się w przeważającej części swojej działalności specjalistycznymi robotami budowlanymi (o 11,8%) i w przedsiębiorstwach zajmujących się głównie wznoszeniem budynków (o 10,0%).

Tabl. 20. **Dynamika produkcji budowlano-montażowej w województwie lubuskim** (ceny bieżące)

Działy	2011				2012			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	134,0	126,9	134,1	113,5	99,4	90,2	85,6	92,3
Budowa budynków ^Δ	128,2	109,5	119,9	82,7	95,3	83,4	71,5	90,0
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	165,1	170,1	154,1	157,6	86,9	78,0	103,3	100,7
Roboty budowlane specjalistyczne	125,0	135,2	150,7	148,3	120,6	116,8	97,2	88,2

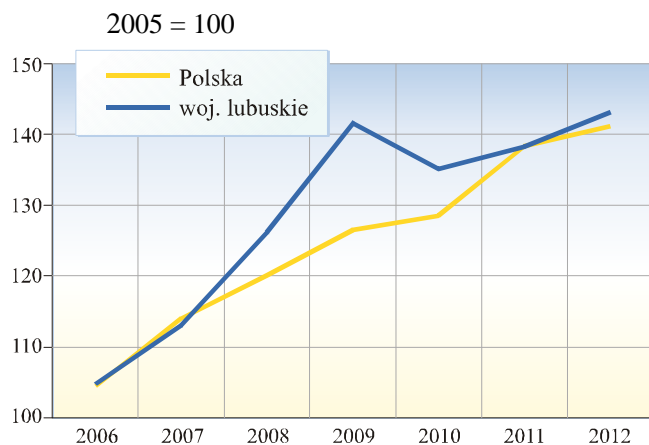
Udział wymienionych działów w strukturze produkcji budowlano-montażowej wyniósł odpowiednio 30,8% i 39,6%. Wzrost produkcji odnotowano w przedsiębiorstwach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 0,7%), a ich udział w strukturze produkcji budowlano-montażowej wyniósł 29,6%.

Wykres 51. **Struktura produkcji budowlano-montażowej według działów PKD 2007 (ceny bieżące)**

Spadkowi produkcji sprzedanej budownictwa, w ujęciu rocznym, towarzyszyło zwiększenie przeciętnego zatrudnienia w tej sekcji (o 3,5% wobec wzrostu o 2,1% w skali kraju) oraz spadek przeciętnego wynagrodzenia (o 1,7% wobec niezmięionej wartości w kraju).

Wykres 52. **Dynamika przeciętnego zatrudnienia w budownictwie**

Wydajność pracy w budownictwie, mierzona wartością przychodu ze sprzedaży na 1 zatrudnionego w 2012 r. wyniosła 255,2 tys. zł (w cenach bieżących), co oznacza spadek o 19,6% w stosunku do poprzedniego roku.

Dane prezentujące produkcję sprzedaną budownictwa w województwie lubuskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubuskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa lubuskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

Efekty budownictwa mieszkaniowego uzyskane w województwie lubuskim w 2012 r. były niższe niż przed rokiem. Odnotowano spadek liczby mieszkań oddanych do użytkowania oraz mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia. Niższa niż przed rokiem była także liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania była większa niż przed rokiem.

W 2012 r. w województwie lubuskim oddano do użytkowania 3169 mieszkań, tj. o 4,5% mniej niż przed rokiem i o 3,8% mniej niż w 2005 r. W kraju liczba zrealizowanych mieszkań zwiększyła się w skali roku o 16,8% (w porównaniu z 2005 r. odnotowano wzrost o 34,4%).

Informacje o mieszkaniach oddanych do użytkowania dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych. Podziału na mieszkania w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, indywidualnych (tj. realizowanych przez osoby fizyczne, fundacje, kościoły i związki wyznaniowe) oraz realizowanych z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem dokonano na podstawie sposobu finansowania budowy lub przeznaczenia mieszkań.

Tabl. 21. **Budownictwo mieszkaniowe**

Wyszczególnienie	2005	2011	2012
POLSKA			
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	3,0	3,4	4,0
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	105,3	107,1	102,4
Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia na 1000 ludności	3,3	4,8	4,3
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	2,8	4,2	3,7
WOJ. LUBUSKIE			
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	3,3	3,2	3,1
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	98,4	98,0	104,1
Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia na 1000 ludności	2,8	4,1	4,0
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	2,3	3,3	3,1

(dok.)

Wyszczególnienie	2005	2011	2012
------------------	------	------	------

M. GORZÓW WLKP.

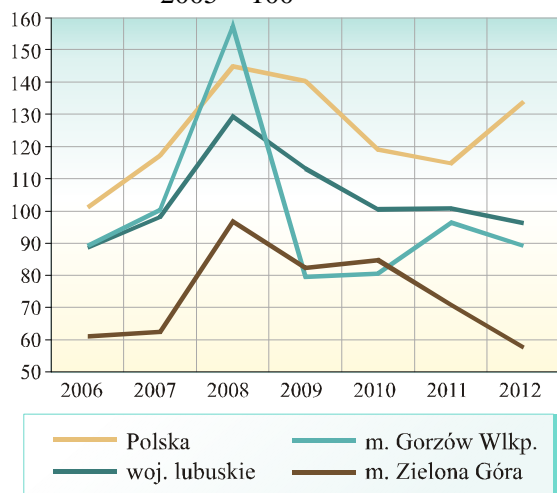
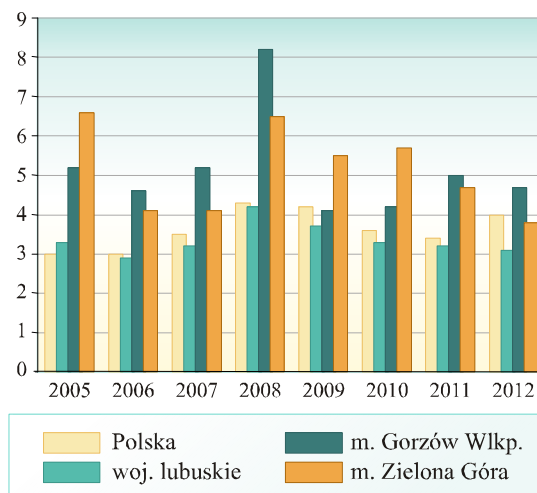
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	5,2	5,0	4,7
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	78,0	65,6	60,0
Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia na 1000 ludności	4,8	4,4	7,8
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	4,0	4,3	4,0

M. ZIELONA GÓRA

Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	6,6	4,7	3,8
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	77,7	77,4	83,2
Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia na 1000 ludności	4,6	9,6	7,9
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	3,7	6,5	8,8

Wykres 53. **Dynamika liczby mieszkań oddanych do użytkowania**

2005 = 100

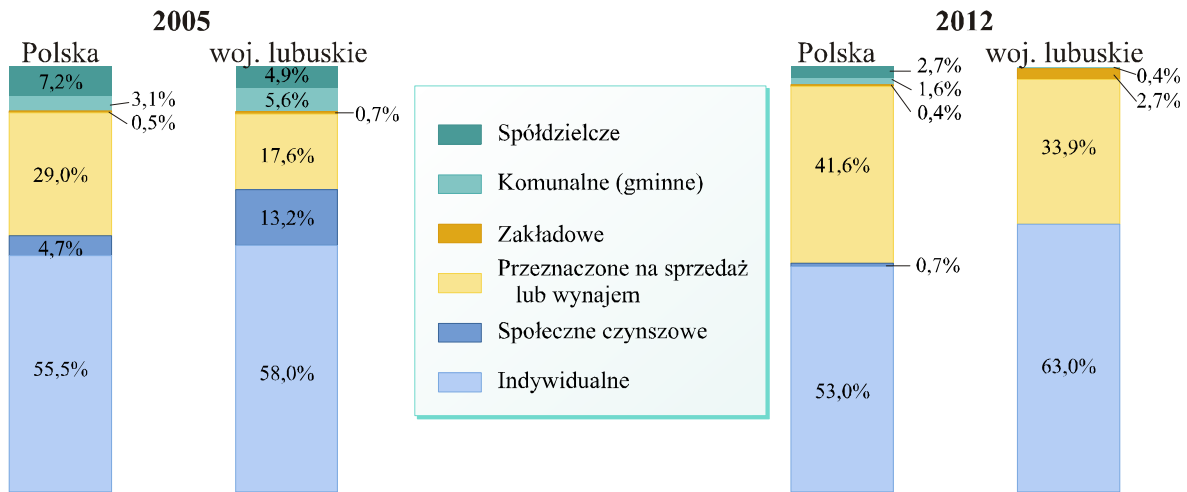
Wykres 54. **Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności**

W 2012 r. nie oddano do użytkowania mieszkań w budownictwie spółdzielczym oraz społecznym czynszowym, w których przed rokiem odnotowano wzrost, odpowiednio o 71,2% i 33,3%. Wzrost liczby zrealizowanych mieszkań wystąpił w formach budownictwa o znaczącym udziale w ogólnej liczbie zrealizowanych mieszkań, tj.: w przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 28,8% do 1,1 tys.) oraz indywidualnym (o 4,2% do 2,0 tys.). W pozostałych formach budownictwa liczba mieszkań

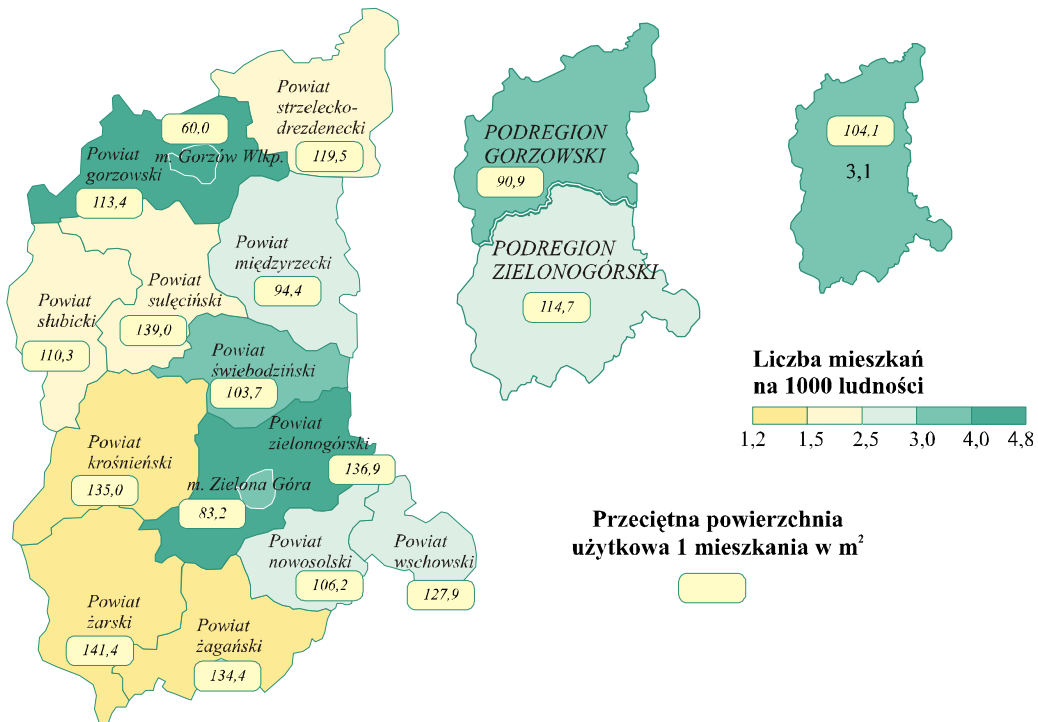

oddanych do użytkowania w skali roku: w budownictwie zakładowym – wzrosła z 45 do 87, w komunalnym – obniżyła się z 238 do 12.

Wykres 55. **Struktura liczby mieszkań oddanych do użytkowania według form budownictwa**

Wykres 56. **Mieszkania oddane do użytkowania w województwie lubuskim według podregionów i powiatów w 2012 r.**

Tabl. 22. Mieszkania oddane do użytkowania w województwie lubuskim

Formy budownictwa	2011				2012			
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2010 = 100	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2011 = 100	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
O g ó ł e m	3318	100,0	100,2	98,0	3169	100,0	95,5	104,1
Spółdzielcze	125	3,8	171,2	52,9	-	x	x	x
Komunalne (gminne)	238	7,2	140,0	44,8	12	0,4	5,0	33,2
Zakładowe	45	1,4	121,6	71,7	87	2,7	193,3	67,4
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	833	25,1	89,5	60,9	1073	33,9	128,8	58,3
Spółeczne czynszowe	160	4,8	133,3	45,3	-	x	x	x
Indywidualne	1917	57,7	96,7	128,8	1997	63,0	104,2	130,7

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w województwie lubuskim w 2012 r. wyniosła 104,1 m² (w kraju – 102,4 m²) i była o 6,1 m² większa niż przed rokiem (spadek o 4,7 m²

w kraju). W porównaniu z 2005 r. przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania wzrosła o 5,7 m² (w kraju – spadek o 2,9 m²).

Mieszkania o największej powierzchni użytkowej zrealizowano w budownictwie indywidualnym (130,7 m²), natomiast najmniejszą powierzchnią charakteryzowały się mieszkania komunalne (33,2 m²).

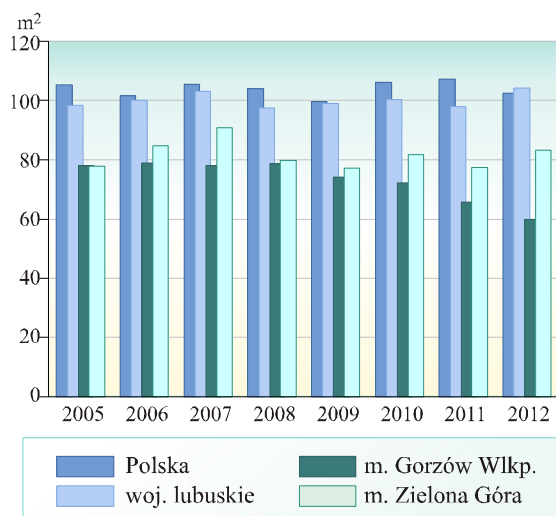
W województwie lubuskim w 2012 r. największe mieszkania wybudowano w powiatach: żarskim

(141,4 m²), sulęcińskim (139,0 m²) i zielonogórskim (136,9 m²), a najmniejsze w miastach na prawach powiatu: Zielonej Górze (83,2 m²) i Gorzowie Wielkopolskim (60,0 m²).

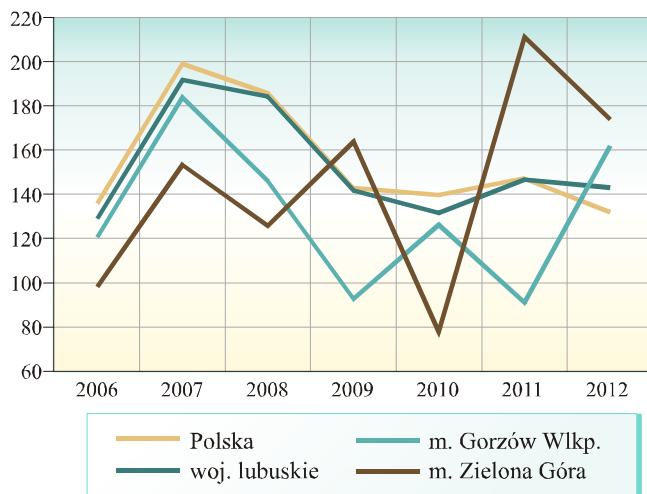
W 2012 r. wydano pozwolenia na budowę 4073 mieszkań, tj. o 2,4% mniej niż w poprzednim roku i o 43,0% więcej niż w 2005 r. (w kraju odnotowano w skali roku spadek o 10,2% oraz wzrost o 31,9% w porównaniu z 2005 r.). Najwięcej pozwoleń na budowę nowych mieszkań wydano budującym z przeznaczeniem na

sprzedaż lub wynajem (48,1% ogólnej liczby) oraz inwestorom indywidualnym (46,7%), przy czym inwestorzy indywidualni odnotowali w skali roku znaczny ich spadek (o 12,6%). W pozostałych formach budownictwa liczba wydanych pozwoleń na budowę mieszkań zwiększyła się.

Wykres 57. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania

Wykres 58. **Dynamika liczby mieszkań, na realizację których wydano pozwolenia**
2005 = 100

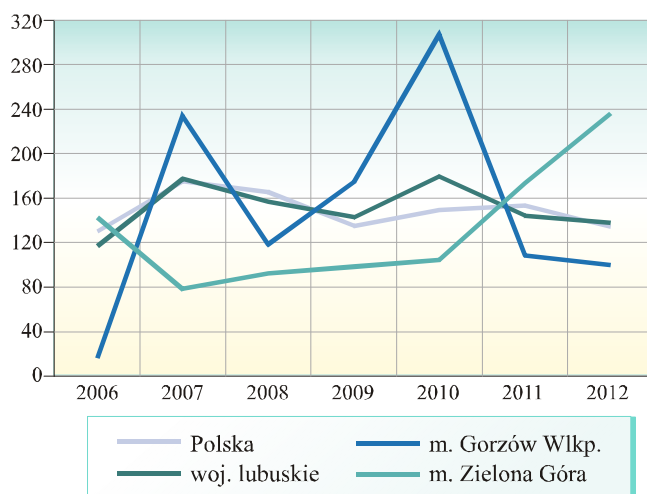
Największy spadek liczby mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia, w porównaniu z 2011 r., odnotowano w powiecie słubickim (o 64,5%), a także w powiatach żagańskim (o 36,4%), gorzowskim (o 27,3%) i międzyrzeckim (o 23,7%), w mieście na prawach powiatu Gorzowie Wielkopolskim (o 77,9%).

Znacznie mniejszą niż przed rokiem liczbę pozwoleń na realizację mieszkań wydano w powiatach sulęcińskim (o 59,8%) i nowosolskim (o 54,4 %).

Tabl. 23. **Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia w województwie lubuskim**

Formy budownictwa	2011			2012		
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2010 = 100	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2011 = 100
O g ó ł e m	4175	100,0	111,4	4073	100,0	97,6
Spółdzielcze	96	2,3	61,9	-	x	x
Komunalne (gminne)	19	0,5	21,3	81	2,0	426,3
Zakładowe	1	0,0	1,2	132	3,2	132x
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	1881	45,1	181,2	1957	48,1	104,0
Indywidualne.....	2178	52,1	91,4	1903	46,7	87,4

Wykres 59. **Dynamika liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto**
2005 = 100

W 2012 r. rozpoczęto budowę 3194 mieszkań, tj. o 4,4% mniej niż przed rokiem (spadek o 12,6% w kraju). W porównaniu z 2005 r. liczba mieszkań rozpoczętych zwiększyła się w województwie o 38,0% (w kraju – o 34,0%). Najwięcej mieszkań, których budowę rozpoczęto, było w budownictwie indywidualnym (55,3% ogólnej liczby) oraz przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (43,1%). W relacji do poprzednie-

go roku liczba mieszkań w budownictwie indywidualnym których rozpoczęto budowę była o 7,8% mniejsza, a w przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem o 18,3% większa.

W odniesieniu do 2011 r. spadek liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto odnotowano w większości powiatów, najwyższy – w powiecie ślubickim (o 65,0%). Natomiast wzrost liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto wystąpił w Zielonej Górze (o 36,0%) oraz powiecie nowosolskim (o 27,4%).

Dane prezentujące budownictwo mieszkaniowe w województwie lubuskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnianych na stronie internetowej Urzędu w wersji elektronicznej:

- *„Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubuskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,*
  - *„Biuletyn statystyczny województwa lubuskiego” – publikacja dostępna co kwartał,*
  - *„Budownictwo mieszkaniowe w województwie lubuskim” – opracowanie sygnałne dostępne co roku, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).*
-
-

RYNEK WEWNĘTRZNY

W 2012 r. sprzedaż detaliczna w województwie lubuskim była niższa od zrealizowanej w 2011 r., wobec wzrostu notowanego w poprzednich dwóch latach. Niższa niż w roku poprzednim była także sprzedaż hurtowa zrealizowana w przedsiębiorstwach handlowych.

Sprzedaż detaliczna zrealizowana przez przedsiębiorstwa o liczbie pracujących powyżej 9 osób w 2012 r. ukształtowała się na poziomie o 2,5% (w cenach bieżących) niższym niż w roku poprzednim (wobec wzrostu o 11,7% w 2011 r. i o 16,1% w 2010 r.). W kraju sprzedaż detaliczna wzrosła w ujęciu rocznym o 5,6%, tj. (wobec wzrostu o 11,6% w 2011 r.).

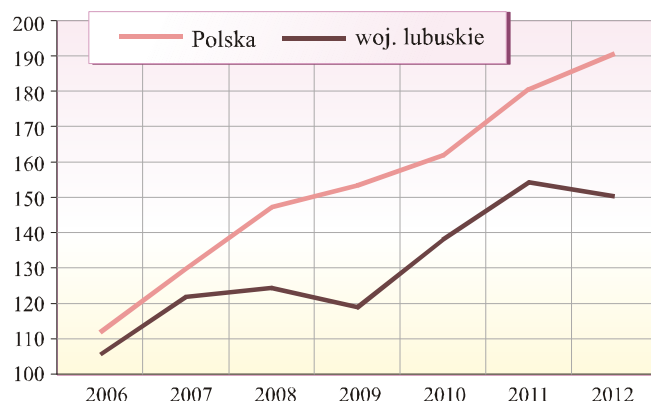
Dane o sprzedaży detalicznej towarów obejmują sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych dokonywaną w punktach sprzedaży detalicznej, placówkach gastronomicznych oraz innych punktach sprzedaży (np. składy, magazyny), w ilościach wskazujących na zakupy dla potrzeb indywidualnych nabywców.

Tabl. 24. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a** (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	2006	2011	2012
	rok poprzedni = 100		
POLSKA			
O g ó ł e m	111,9	111,6	105,6
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	113,9	101,9	103,3
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	113,1	120,1	109,1
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	111,4	102,8	104,4
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	119,0	130,3	113,2
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	116,8	117,8	106,9
Włókno, odzież, obuwie	118,3	112,5	104,4
Meble, RTV, AGD	120,9	106,7	117,5
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	105,6	107,0	87,6
Pozostałe	105,5	116,7	101,3
WOJ. LUBUSKIE			
O g ó ł e m	105,6	111,7	97,5
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	139,0	134,9	120,3
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	122,1	123,4	98,4
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	85,1	103,3	85,0
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	104,1	110,7	136,5
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	87,1	99,0	128,1
Włókno, odzież, obuwie	63,4	96,7	119,8
Meble, RTV, AGD	71,8	61,7	135,3
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	116,8	141,2	87,8
Pozostałe	121,4	100,4	88,9

^a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) wartości sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

Wykres 60. **Dynamika sprzedaży detalicznej**
(ceny bieżące)
2005 = 100

Spadek sprzedaży w ujęciu rocznym obserwowano m.in. w grupach przedsiębiorstw o największym udziale w sprzedaży detalicznej, tj. w przedsiębiorstwach prowadzących głównie sprzedaż żywności napojów i wyrobów tytoniowych (o 15,0%) oraz sprzedaż paliw stałych, ciekłych i gazowych (o 1,6%). W grupach tych w latach poprzednich notowano wzrost sprzedaży detalicznej: w 2011 r. odpowiednio o 3,3% i 23,4%, a w 2010 r. odpowiednio o 13,0%

i 43,0%. Niższa niż przed rokiem była także sprzedaż w jednostkach zajmujących się w przeważającej części swojej działalności dystrybucją prasy, książek, pozostałą sprzedażą w wyspecjalizowanych sklepach (o 12,2% po wzroście w 2011 r. o 41,2%). Utrzymał się natomiast notowany w poprzednich dwóch latach wzrost sprzedaży w przedsiębiorstwach handlujących pojazdami samochodowymi, motocyklami, częściami i wyniósł 20,3% wobec wzrostu o 34,9% w 2011 r. i o 3,7% w 2010 r.

W strukturze sprzedaży detalicznej największy udział miały przedsiębiorstwa prowadzące sprzedaż: paliw stałych ciekłych i gazowych (30,5%, tj. o 0,3 p. proc. więcej niż w 2011 r.), żywności, napojów i wyrobów tytoniowych (21,8%, tj. o 3,2 p. proc. mniej niż przed rokiem) oraz jednostki z grupy „pozostałe” (16,4%, tj. o 1,4 p. proc. mniej niż w poprzednim roku). Dalsze 12,0% sprzedaży detalicznej przypadało na jednostki zajmujące się dystrybucją pojazdów samochodowych, motocykli, części (tj. o 2,3 p. proc. więcej niż w poprzednim roku), a 7,3% – na przedsiębiorstwa prowadzące sprzedaż prasy, książek, pozostałą sprzedaż detaliczną w wyspecjalizowanych sklepach (tj. o 0,9 p. proc. mniej niż w 2011 r.).

Tabl. 25. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a w województwie lubuskim** (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	2011				2012			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	111,5	115,2	114,5	111,7	113,1	100,7	99,7	97,5
w tym:								
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	140,0	141,3	140,9	134,9	156,5	121,7	119,5	120,3
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	136,9	138,2	134,0	123,4	114,3	102,9	100,4	98,4
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	97,2	101,5	103,2	103,3	88,0	88,8	86,8	85,0
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	106,1	105,7	108,0	110,7	135,7	140,2	136,8	136,5

(dok.)

Wyszczególnienie	2011				2012			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	101,7	96,0	93,6	99,0	245,8	132,5	132,5	128,1
Włókno, odzież, obuwie	95,5	95,7	98,4	96,7	128,1	121,5	118,2	119,8
Meble, RTV, AGD	92,6	90,0	75,8	61,7	112,0	95,1	120,5	135,3
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	128,6	134,9	133,9	141,2	114,0	107,0	98,6	87,8
Pozostałe	90,5	98,6	99,8	100,4	95,3	87,8	92,2	88,9

a Patrz notka *a* do tabl. 24 na str. 79.

W 2012 r. **sprzedaż hurtowa** w przedsiębiorstwach handlowych była o 5,0% (w cenach bieżących) niższa niż w 2011 r., kiedy notowano wzrost o 12,7%. W przedsiębiorstwach hurtowych sprzedaż hurtowa spadła o 8,4% (wobec wzrostu w 2011 r. o 6,1%). W kraju wystąpił wzrost sprzedaży hurtowej zarówno w przedsiębiorstwach handlowych, jak i w przedsiębiorstwach hurtowych odpowiednio o 3,0% i o 6,4%, tj. mniej dynamiczny niż w roku poprzednim, kiedy wzrost sprzedaży wyniósł odpowiednio 13,4% i 13,0%.

Dane prezentujące rynek wewnętrzny w województwie lubuskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubuskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
  - „Biuletyn statystyczny województwa lubuskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.
-

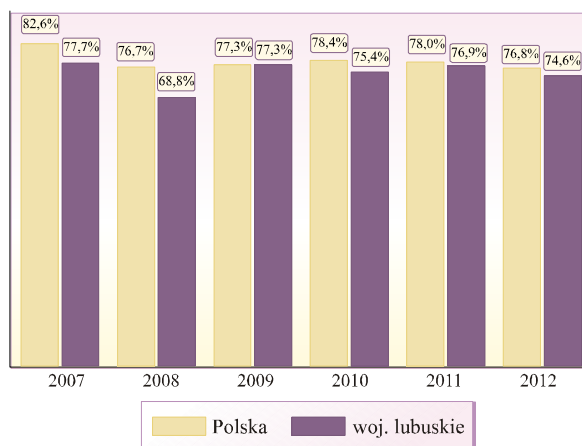
WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW NIEFINANSOWYCH

W 2012 r. w województwie lubuskim notowano poprawę wyników finansowych przedsiębiorstw niefinansowych w relacji do uzyskanych w 2011 r., z wyjątkiem wyniku ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów oraz wyniku na pozostałej działalności operacyjnej. Wolniejszy spadek przychodów z całokształtu działalności niż kosztów ich uzyskania wpłynął na poprawę wskaźnika poziomu kosztów. Bardziej korzystne niż przed rokiem były także pozostałe analizowane wskaźniki ekonomiczno-finansowe, z wyjątkiem wskaźnika rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów.

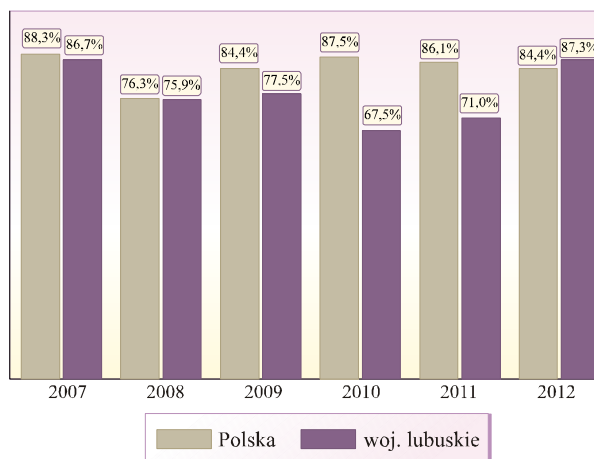
W 2012 r. zysk netto wykazało 74,6% badanych przedsiębiorstw w województwie lubuskim (wobec 76,9% w roku poprzednim), a udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej kwocie przychodów z całokształtu działalności zwiększył się w ujęciu rocznym z 71,0% do 87,3%.

Dane dotyczące wyników finansowych przedsiębiorstw prezentuje się w dostosowaniu do nowelizacji ustawy o rachunkowości z dnia 29 IX 1994 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223, z późniejszymi zmianami).

Wykres 61. **Udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych podmiotów**

Wykres 62. **Udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w przychodach z całokształtu działalności**

Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności obejmują:

- koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów związany z podstawową działalnością operacyjną, do którego zaliczono wartość sprzedanych towarów i materiałów oraz koszty ogółem, pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów;
- pozostałe koszty operacyjne;
- koszty finansowe.

W Polsce zysk netto wykazało 76,8% przedsiębiorstw (wobec 78,0% w 2011 r.), a udział ich przychodów w ogólnej wartości przychodów z całokształtu

działalności wyniósł 84,4% (wobec 86,1% w poprzednim roku).

Przychody z całokształtu działalności ukształtowały się na poziomie 30256,1 mln zł, tj. o 2,7% niższym niż w roku poprzednim, natomiast koszty ich uzyskania wyniosły 28908,3 mln zł i spadły w skali roku o 3,3%.

Wolniejszy spadek przychodów z całokształtu działalności niż kosztów ich uzyskania znalazł odzwierciedlenie w poprawie wskaźnika poziomu kosztów, który obniżył się o 0,6 p. proc., tj. do poziomu 95,5%. W kraju wskaźnik poziomu kosztów był mniej korzystny niż w poprzednim roku – wyniósł 95,8%, tj. o 1,2 p. proc. więcej niż w 2011 r.

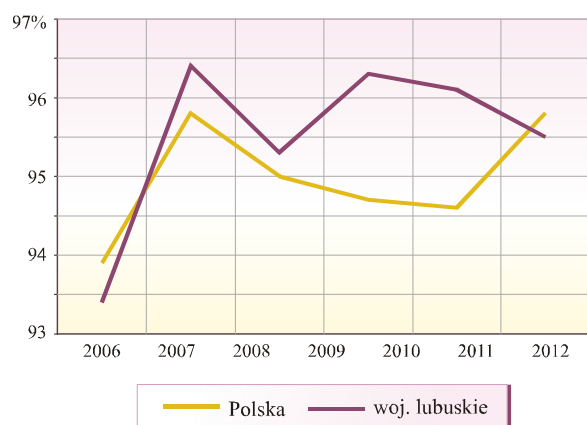
W 2012 r. zanotowano poprawę wyniku na działalności gospodarczej oraz wyniku finansowego brutto. Lepiej niż przed rokiem kształtował się także wynik finansowy netto, wsparty spadkiem obciążeń wyniku finansowego brutto.

Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (29377,1 mln zł) oraz koszty tej działalności (28196,5 mln zł) były niższe niż przed rokiem – odpowiednio o 3,1% i o 2,9%, a wynik ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w wysokości 1180,6 mln zł był o 6,1% niższy od notowanego w 2011 r. Pogorszył się także wynik na pozostałej działalności operacyjnej, który wyniósł 176,7 mln zł, tj. o 14,7% mniej niż w roku poprzednim. Zdecydowanie poprawił się natomiast wynik na operacjach finansowych, który wyniósł minus 9,5 mln zł wobec minus 263,3 mln zł w 2011 r. W rezultacie, wynik finansowy na działalności gospodarczej ukształtował się na poziomie 1347,8 mln zł (o 12,2% wyższym niż w 2011 r.). Po uwzględnieniu wyniku zdarzeń nadzwyczajnych w kwocie minus 3,6 mln zł, wynik finansowy brutto osiągnął wartość 1344,2 mln zł i był wyższy od uzyskanego w 2011 r. o 142,4 mln zł (tj. o 11,8%).

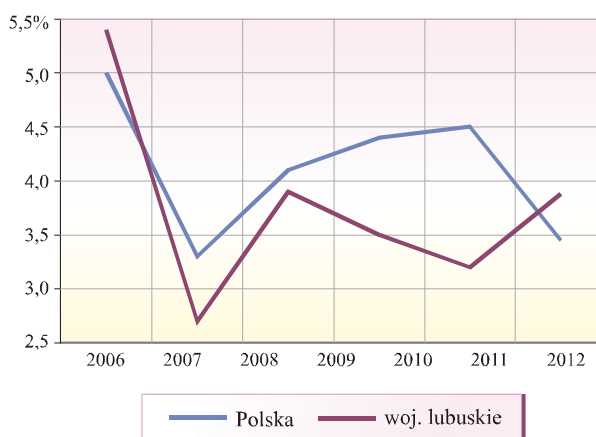
Wyniki finansowe:

- *wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik na działalności gospodarczej, skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych;*
- *obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych, do 2009 r. również inne płatności wynikające z odrębnych przepisów;*
- *wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.*

Wykres 63. Wskaźnik poziomu kosztów

Wykres 64. Wskaźnik rentowności obrotu netto

Obciążenia wyniku finansowego brutto zmniejszyły się w skali roku o 16,5% do 170,9 mln zł. Tym samym relacja podatku dochodowego od osób prawnych i fizycznych do zysku brutto poprawiła się z 14,4% w 2011 r. do 10,7%. Wynik finansowy netto ukształtował się na poziomie 1173,2 mln zł i był wyższy niż w 2011 r. o 176,2 mln zł (tj. o 17,7%), przy czym zysk netto zwiększył się o 16,1%, a strata netto wzrosła o 9,4%.

Wskaźniki:

- wskaźnik poziomu kosztów jest to relacja kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik rentowności ze sprzedaży jest to relacja wyniku ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów do przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów;
- wskaźnik rentowności obrotu brutto jest to relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik rentowności obrotu netto jest to relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik płynności finansowej I stopnia jest to relacja inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych,
- wskaźnik płynności finansowej II stopnia jest to relacja inwestycji krótkoterminowych i należności krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych.

W badanych przedsiębiorstwach odnotowano poprawę większości podstawowych wskaźników ekonomiczno-finansowych w relacji do notowanych w 2011 r. Bardziej korzystny niż przed rokiem był wskaźnik rentowności obrotu brutto (o 0,5 p. proc.) i wskaźnik rentowności obrotu netto (o 0,7 p. proc.), przy nieznacznym pogorszeniu wskaźnika rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (o 0,1 p. proc.).

Poprawie uległy także wskaźniki płynności finansowej: wskaźnik płynności I stopnia wzrósł w skali roku o 4,3 p. proc., natomiast wskaźnik płynności II stopnia był o 2,4 p. proc. wyższy niż w 2011 r.

W kraju obserwowano pogorszenie wskaźników rentowności ze sprzedaży produktów,

towarów i materiałów oraz rentowności obrotu brutto i netto w odniesieniu do poprzedniego roku. Pogorszeniu uległy także wskaźniki płynności finansowej I i II stopnia.

Tabl. 26. **Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych**

Wyszczególnienie	2007	2011	2012
	w %		
POLSKA			
Wskaźnik poziomu kosztów	93,9	94,6	95,8
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	5,6	5,3	4,3
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	6,1	5,4	4,2
Wskaźnik rentowności obrotu netto	5,0	4,5	3,4
Wskaźnik płynności I stopnia	33,7	38,1	34,1
Wskaźnik płynności II stopnia	98,9	102,7	97,4

(dok.)

Wyszczególnienie	2007	2011	2012
	w %		
WOJ. LUBUSKIE			
Wskaźnik poziomu kosztów	93,4	96,1	95,5
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	6,7	4,1	4,0
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	6,6	3,9	4,4
Wskaźnik rentowności obrotu netto	5,4	3,2	3,9
Wskaźnik płynności I stopnia	28,1	21,1	25,4
Wskaźnik płynności II stopnia	109,0	96,3	98,7

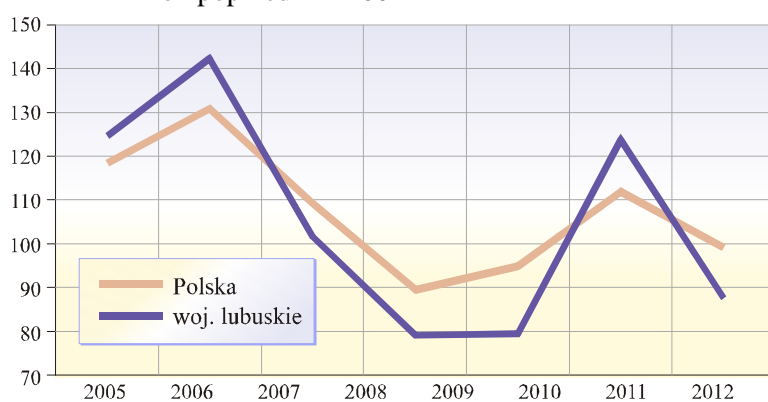
Dane prezentujące wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych w województwie lubuskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubuskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa lubuskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

NAKLĄDY INWESTYCYJNE

W 2012 r. nakłady inwestycyjne na nowe obiekty majątkowe oraz ulepszenie istniejących zmniejszyły się w relacji do roku poprzedniego (po znacznym wzroście w 2011 r.), przy czym niższe niż przed rokiem były zarówno nakłady na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia, jak i na środki transportu oraz budynki i budowle. Mimo spadku liczby inwestycji nowo rozpoczętych, ich wartość kosztorysowa wzrosła.

Wykres 65. **Dynamika nakładów inwestycyjnych ogółem**
(ceny bieżące)
Rok poprzedni = 100

W 2012 r. nakłady inwestycyjne poniesione przez przedsiębiorstwa, w których liczba pracujących wynosi 50 osób i więcej, mające siedzibę na terenie województwa lubuskiego, wyniosły 966,5 mln zł i były (w cenach bieżących) o 12,5% niższe od zrealizowanych w 2011 r. (kiedy notowano wzrost nakładów o 23,6%). W kraju nakłady inwestycyjne zmniejszyły się w skali roku

o 0,1% po wzroście w 2011 r. o 11,9%.

Tabl. 27. **Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące)**

Wyszczególnienie	2005	2011	2012
POLSKA			
Ogółem w mln zł	62160,6	99853,7	99719,0
w tym – w % – nakłady na:			
Budynki i budowle	36,3	39,1	40,6
Zakupy	63,0	59,5	58,5
maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi	52,4	47,1	47,4
środków transportu	10,6	12,4	11,1
WOJ. LUBUSKIE			
Ogółem w mln zł	791,1	1104,1	966,5
w tym – w % – nakłady na:			
Budynki i budowle	32,2	32,3	33,7
Zakupy	67,6	66,9	66,1
maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi	58,3	57,5	56,5
środków transportu	9,3	9,4	9,6

Z ogólnej wartości nakładów inwestycyjnych najwięcej (638,8 mln zł) przeznaczono na zakupy^a oraz środki transportu (w tym głównie na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia – 546,5 mln zł). Było to jednak o 13,5% mniej niż w roku poprzednim, a ich udział w nakładach ogółem wyniósł

^a Maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu.

66,1% wobec 66,9% w 2011 r. Nakłady na budynki i budowle wyniosły 325,4 mln zł i były o 8,6% niższe niż w 2011 r.

Spośród sekcji o największym udziale w nakładach inwestycyjnych ogółem, spadek nakładów w skali roku notowano w m.in. w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 32,9%), w transporcie i gospodarce magazynowej (o 23,1%) oraz w przetwórstwie przemysłowym (o 13,3%), przy czym w sekcjach tych notowano znaczny wzrost nakładów w roku poprzednim, odpowiednio o 22,6%, 92,9% i 22,5%. Utrzymał się natomiast notowany w 2011 r. wzrost nakładów inwestycyjnych m.in. w przedsiębiorstwach prowadzących działalność w zakresie handlu; naprawy pojazdów samochodowych (wyniósł 79,7% wobec 7,2% w 2011 r.) oraz obsługi rynku nieruchomości (3,9% wobec 9,2%).

Nakłady na środki trwałe to nakłady na:

- *budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe;*
- *maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem);*
- *środki transportu;*
- *inne, tj. melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz od 1995 r. inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto koszty obsługi zobowiązań zaciągniętych w celu sfinansowania zakupu, budowy lub ulepszenia środka trwałego za okres realizacji inwestycji (uwzględnione wyłącznie w danych wyrażonych w cenach bieżących).*

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwa-

W 2012 r. (podobnie jak w latach poprzednich) inwestowały głównie przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego, których nakłady stanowiły 63,8% nakładów inwestycyjnych ogółem (tj. o 0,6 p. proc. mniej niż w 2011 r.). Zwiększył się w skali roku udział nakładów przedsiębiorstw z sekcji handel; naprawa pojazdów samochodowych (do 10,0%, tj. o 5,1 p. proc.). Mniejszy niż w roku poprzednim był natomiast odsetek nakładów poniesionych przez przedsiębiorstwa z sekcji: dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (wyniósł 7,9% wobec 10,3% w 2011 r.) oraz transport i gospodarka magazynowa (4,0% wobec 4,5%).

W 2012 r. rozpoczęto 655 inwestycji, tj. o 2,5% mniej niż w 2011 r. Łączna wartość kosztorysowa inwestycji nowo rozpoczętych w wysokości 532,7 mln zł była o 9,4% wyższa niż w roku poprzednim. Na ulepszenie (tj. przebudowę, rozbudowę, rekonstrukcję lub modernizację) istniejących środków trwałych przypadało 22,2% wartości kosztorysowej wszystkich inwestycji rozpoczętych (w 2011 r. – 26,4%). W kraju liczba rozpoczętych inwestycji zmniejszyła się w skali roku o 1,9% (do 157,0 tys.), przy spadku ich łącznej wartości kosztorysowej o 14,5% (do 44,0 mld zł).

Dane prezentujące nakłady inwestycyjne w województwie lubuskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubuskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
  - „Biuletyn statystyczny województwa lubuskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).
-

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE LUBUSKIM
SELECTED DATA ON LUBUSKIE VOIVODSHIP

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Specification
Ludność ^a (w tys.)	1009,2	1008,5	1008,5	1009,0	1010,0	1023,2 ^b	1023,2 ^b	1023,3 ^b	Population ^a (in thous.)
Na 1000 ludności (w okresie I–IX):									Per 1000 population (in the period Jan–Sep):
małżeństwa zawarte	4,87	5,81	6,58	6,91	6,55	5,79	5,09	5,31	marriages contracted
urodzenia żywe	9,82	10,33	10,70	11,24	11,37	10,69	10,19	10,13	live births
zgony	9,05	9,19	9,36	9,48	9,67	9,28	9,43	9,39	deaths
przyrost naturalny	0,77	1,14	1,33	1,76	1,70	1,42	0,76	0,74	natural increase
saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały	-0,64	-1,58	-1,20	-0,68	-0,47	-0,46	-0,81	-0,61	internal and international net migration for permanent residence
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^c (w tys.)	99,6	104,6	110,6	117,4	113,9	114,8	118,3	118,3	Average paid employment in the enterprise sector ^c (in thous.)
rok poprzedni = 100	.	105,1	105,7	106,1	97,1	100,8	103,0	100,0	previous year = 100
Bezrobotni zarejestrowani ^a (w tys.)	89,2	72,8	52,3	46,3	61,1	59,2	59,1	60,6	Registered unemployed persons ^a (in thous.)
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a (w %)	23,0	19,0	14,0	12,5	16,2	15,5	15,4	15,8	Registered unemployment rate ^a (in %)
Unemployed persons without benefit rights in total number of unemployed persons ^a (w %)	83,7	83,6	83,0	77,1	75,9	80,8	80,2	80,5	Unemployed persons without benefit rights in total number of unemployed persons ^a (in %)
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ^a	169	126	53	52	68	70	88	65	Unemployed persons per job offer ^a
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL ^d (w %)	55,1	53,0	53,5	52,4	53,6	55,1	54,7	53,7	Activity rate by LFS ^c (in %)
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL ^d (w %)	44,6	45,7	48,2	49,0	48,5	49,4	49,5	48,9	Employment rate by LFS ^d (in %)
Stopa bezrobocia według BAEL ^d (w %) ..	19,1	13,8	9,7	6,5	9,6	10,5	9,5	9,0	Unemployment rate by LFS ^d (in %)

a Stan w końcu roku. b Dane opracowano na podstawie wyników NSP'2011.. c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. d Przeciętne roczne.

a As of the end of the year. b Data are compiled from the results of NSP'2011. c Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. d Average during the year.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE LUBUSKIM (cd.)
SELECTED DATA ON LUBUSKIE VOIVODSHIP (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Specification
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^a (w zł)	2060,69	2177,77	2391,84	2611,35	2731,87	2830,76	2967,62	3068,34	Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector ^a (in zł)
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów (w tys.)	226,4	224,4	224,9	225,3	228,8	229,1	223,4	219,3	Average monthly number of retirees and pensioners (in thous.)
rok poprzedni = 100	99,2	99,1	100,2	100,2	101,5	100,1	97,5	98,2	previous year = 100
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS (w zł)	1009,25	1090,54	1124,39	1240,23	1358,64	1447,41	1515,86	1604,08	Average monthly gross retirement pay and pension paid by ZUS (in zł)
rok poprzedni = 100	102,8	108,1	103,1	110,3	109,6	106,5	104,7	105,8	previous year = 100
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych (w zł)	852,82	906,13	920,49	975,50	1035,11	1084,18	1119,06	1193,65	Average monthly gross retirement pay and pension for farmers (in zł)
rok poprzedni = 100	101,6	106,3	101,6	106,0	106,1	104,7	103,2	106,7	previous year = 100
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni = 100):									Price indices of consumer goods and services (previous year = 100)
ogółem	102,3	101,1	102,9	104,2	103,4	102,8	104,1	103,8	total
żywność i napoje bezalkoholowe	102,0	99,8	105,1	106,0	103,9	102,6	104,7	104,5	food and non-alcoholic beverages
odzież i obuwie	93,0	93,6	93,8	92,2	93,3	96,9	99,0	98,2	clothing and footwear
mieszkania	104,3	104,7	103,8	107,3	106,7	103,6	105,0	104,8	dwelling
Plony zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi) z 1 ha w dt	27,5	20,4	28,6	24,4	36,2	35,8	26,5	36,2	Basic cereals (including mixed cereals) yields per 1 ha per dt
Pogłowie zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych:									Farm animals stock per 100 ha agricultural land:
bydło ^b	14,5	13,9	14,8	14,4	12,4	15,5 ^c	12,8	14,3	cattle ^b
trzoda chlewna ^d	53,5	47,1	41,8	34,7	36,2	36,6 ^c	37,5	30,3	pigs ^d

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. *b* Stan w czerwcu. *c* Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI. *d* Stan w końcu lipca.
a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. *b* As of June. *c* Data of Agricultural Census as of 30 Jun. *d* As of the end of July.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE LUBUSKIM (cd.)
SELECTED DATA ON LUBUSKIE VOIVODSHIP (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Specification
Wskaźnik cen skupu (rok poprzedni = 100):									<i>Price indices of procurement (previous year = 100):</i>
ziarna zbóż (bez siewnego)	71,4	128,8	154,6	90,6	66,6	128,5	155,4	106,6	<i>cereal grain (excluding sowing seed)</i>
żywcza rzeźnego wołowego (bez cieląt)	125,8	98,7	95,5	101,1	115,1	101,7	127,9	90,5	<i>cattle for slaughter (excluding calves)</i>
żywcza rzeźnego wieprzowego	92,1	94,5	95,0	114,8	113,2	87,9	132,2	111,4	<i>pigs for slaughter</i>
Relacje cen skupu ^a 1 kg żywca wieprzowego do cen targowiskowych:									<i>Procurement price^a per kg of pigs for slaughter to marketplace prices:</i>
1 kg żyta	7,9	6,8	4,8	4,2	6,5	4,8	4,9	6,3	<i>per kg of rye</i>
1 kg jęczmienia	7,5	7,8	4,6	4,1	5,7	4,4	4,6	5,8	<i>per kg of barley</i>
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (rok poprzedni = 100; ceny stałe)	.	106,8	109,9	107,1	113,6	116,9	98,9	97,8	<i>Sold production of industry^b (previous year = 100; constant prices)</i>
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle ^b (w tys.)	59,8	62,9	67,4	68,7	64,8	64,9	64,3	64,5	<i>Average paid employment in industry^b (in thous.)</i>
rok poprzedni = 100	.	105,2	107,1	102,0	94,3	100,1	99,1	100,3	<i>previous year = 100</i>
Produkcja sprzedana budownictwa ^b (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	.	125,1	112,6	118,5	120,3	91,2	123,4	83,8	<i>Sold production of construction^b (previous year = 100; current prices)</i>
Produkcja budowlano-montażowa ^b (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	.	127,0	121,1	124,3	130,3	80,2	113,5	92,3	<i>Construction and assembly production^b (previous year = 100; current prices)</i>
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie ^b (w tys.)	5,5	5,8	6,3	7,0	7,8	7,5	7,7	7,9	<i>Average paid employment in construction^b (in thous.)</i>
rok poprzedni = 100	.	104,7	107,9	111,7	112,1	95,5	102,3	103,5	<i>previous year = 100</i>

a Ceny bieżące bez VAT. *b* Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Current prices excluding VAT. *b* Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE LUBUSKIM (dok.)
SELECTED DATA ON LUBUSKIE VOIVODSHIP (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Specification
Mieszkania oddane do użytkowania	3293	2918	3232	4254	3727	3313	3318	3169	<i>Dwellings completed</i>
rok poprzedni = 100	128,1	88,6	110,8	131,6	87,6	88,9	100,2	95,5	<i>previous year = 100</i>
na 1000 ludności	3,3	2,9	3,2	4,2	3,7	3,2	3,2	3,1	<i>per 1000 population</i>
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania (w m ²)	98,4	100,1	103,2	97,4	99,0	100,3	98,0	104,1	<i>average usable floor space per dwelling (in m²)</i>
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	.	105,6	115,2	102,1	95,6	116,1	111,7	97,5	<i>Retail sale of goods^a (previous year = 100; current prices)</i>
Podmioty gospodarki narodowej ^b	102070	105559	106450	101861	101405	106110	104430	107689	<i>Entities of the national economy^b</i>
rok poprzedni = 100	103,1	103,4	100,8	95,7	99,6	104,6	98,4	103,1	<i>previous year = 100</i>
w tym spółki handlowe	6074	6337	6602	6830	7122	7428	7820	8313	<i>of which commercial companies</i>
rok poprzedni = 100	104,1	104,3	104,2	103,5	104,3	104,3	105,3	106,3	<i>previous year = 100</i>
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	2323	2436	2514	2616	2660	2698	2736	2753	<i>of which with foreign capital participation</i>
rok poprzedni = 100	105,6	104,9	103,2	104,1	101,7	101,4	101,4	100,6	<i>previous year = 100</i>
Wskaźnik poziomu kosztów w przed- siębiorstwach ^c (w %)	.	.	93,4	96,4	95,3	96,3	96,1	95,5	<i>Cost level indicator in enterprises^c (in %)</i>
Wskaźnik rentowności obrotu w przed- siębiorstwach ^c (w %):									<i>Turnover profitability rate in enter- prises^c (in %):</i>
brutto	.	.	6,6	3,6	4,7	3,7	3,9	4,4	<i>gross</i>
netto	.	.	5,4	2,7	3,9	3,5	3,2	3,9	<i>net</i>
Nakłady inwestycyjne w przedsięw- zięciach ^c (w mln zł; ceny bieżące)	791,1	985,1	1400,8	1422,7	1124,2	893,4	1104,1	996,5	<i>Investment outlays in enterprises^c (in mln zł; current prices)</i>
rok poprzedni = 100 (ceny bieżące)	.	124,5	142,2	101,6	79,0	79,5	123,6	87,5	<i>previous year = 100 (current prices)</i>

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. *b* W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu roku. *c* Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. *b* In the REGON register; excluding persons tending private farms in agriculture; as of at the end of the year. *c* Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 49 persons.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE LUBUSKIM WEDŁUG MIESIĘCY
SELECTED DATA ON LUBUSKIE VOIVODSHIP IN MONTHS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2011													
B – 2012													
Ludność ^a (w tys.)	A	.	.	1022,8	.	.	1023,1	.	.	1023,4	.	.	1023,2
Population ^a (in thous.)	B	.	.	1023,1	.	.	1023,1	.	.	1023,6	.	.	1023,3
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^b (w tys.)	A	117,1	117,7	117,4	117,4	117,2	118,1	117,8	117,7	118,1	118,1	117,9	116,8
Average paid employment in the enterprise sector ^b (in thous.)	B	118,8	118,6	117,9	117,8	117,6	117,5	117,2	116,9	116,6	116,1	116,2	115,9
poprzedni miesiąc = 100	A	101,8	100,5	99,8	99,9	99,9	100,7	99,8	100,0	100,3	100,0	99,8	99,1
previous month = 100	B	101,7	99,8	99,4	99,9	99,8	99,9	99,7	99,7	99,7	99,6	100,1	99,7
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	103,2	103,7	103,3	103,0	102,5	103,1	102,9	102,7	102,9	102,6	102,3	101,6
corresponding month of previous year = 100	B	101,5	100,8	100,4	100,4	100,3	99,5	99,5	99,3	98,7	98,3	98,6	99,2
Bezrobotni zarejestrowani ^a (w tys.)	A	65,0	65,0	63,5	61,0	58,5	56,0	55,4	55,0	54,7	54,7	56,1	59,1
Registered unemployed persons ^a (in thous.)	B	64,7	65,2	63,8	61,1	58,9	58,1	57,2	57,3	57,8	56,7	57,8	60,6
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a (w %)	A	16,6	16,6	16,3	15,7	15,2	14,6	14,5	14,4	14,3	14,4	14,7	15,4
Registered unemployment rate ^a (in %)	B	16,5	16,7	16,4	15,8	15,3	15,1	15,0	15,0	15,1	14,9	15,1	15,8
Oferty pracy zgłoszone w ciągu miesiąca	A	2804	2776	3518	3299	2951	3295	3071	3681	3419	3197	2111	1172
Job offers declared during a month	B	1810	3295	3100	2595	2551	2299	2565	2977	3222	2852	1660	1243
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ^a	A	47	56	37	43	43	32	33	31	29	28	42	88
Registered unemployed persons per job offer ^a	B	72	37	36	37	31	37	34	26	29	31	44	65
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^b (w zł)	A	2793,17	2762,50	2914,03	2950,17	2883,37	2963,10	2987,44	2983,48	3008,33	2987,87	3025,75	3312,54
Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector ^b (in zł)	B	2963,87	2951,61	3077,47	3027,90	3030,15	3072,66	3050,90	3068,54	3068,00	3194,78	3095,23	3357,41
poprzedni miesiąc = 100	A	88,5	98,9	105,5	101,2	97,7	102,8	100,8	99,9	100,8	99,3	101,3	109,5
previous month = 100	B	89,5	99,6	104,3	98,4	100,1	101,4	99,3	100,6	100,0	104,1	96,9	108,5
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	105,4	104,0	102,2	104,2	102,6	103,3	104,7	103,9	106,3	104,5	103,2	105,0
corresponding month of previous year = 100	B	106,1	106,8	105,6	102,6	105,1	103,7	102,1	102,9	102,0	106,9	102,3	101,4

a Stan w końcu okresu. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a As of the end of the period. b Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE LUBUSKIM WEDŁUG MIESIĘCY (cd.)

SELECTED DATA ON LUBUSKIE VOIVODSHIP IN MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2011													
B – 2012													
Wskaźnik cen: Price indices of:													
towarów i usług konsumpcyjnych ^a : consumer goods and services ^a :													
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 A	.	.	103,7	.	.	104,5	.	.	103,8	.	.	104,7	
corresponding period of previous year = 100 B			104,2			104,0			104,1			103,0	
skupu ziarna zbóż: procurement of cereal grain:													
poprzedni miesiąc = 100 ..... A	114,9	105,9	99,6	102,5	110,3	90,0	82,8	95,9	112,0	97,8	98,4	99,0	
previous month = 100 B	101,9	101,7	104,1	102,8	92,4	99,4	91,1	101,3	104,3	100,8	101,1	99,3	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 A	194,6	211,0	218,7	221,9	226,3	186,1	170,8	125,6	141,4	123,2	116,5	104,5	
corresponding month of previous year = 100 B	92,8	89,1	93,1	93,4	109,1	102,0	112,4	118,7	110,6	113,9	117,0	117,3	
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt): procurement of cattle for slaughter (excluding calves):													
poprzedni miesiąc = 100 ..... A	106,4	102,7	109,7	108,7	98,2	97,0	103,4	109,9	100,3	99,0	100,3	90,4	
previous month = 100 B	110,2	97,8	100,7	98,5	103,8	96,0	109,1	96,8	97,2	102,0	101,2	104,4	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 A	110,3	110,5	124,9	151,0	138,4	135,3	150,8	155,9	146,8	146,4	136,8	127,2	
corresponding month of previous year = 100 B	131,8	125,5	115,2	104,4	110,4	109,1	115,1	101,3	98,2	101,2	102,0	117,8	
skupu żywca rzeźnego wieprzowego: procurement of pigs for slaughter:													
poprzedni miesiąc = 100 ..... A	90,1	108,8	108,6	104,3	97,6	103,6	102,8	102,7	107,5	99,1	104,4	102,7	
previous month = 100 B	94,0	109,4	95,3	110,5	90,1	105,1	99,5	102,7	104,4	99,8	94,3	95,2	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 A	97,4	109,4	112,2	123,6	111,9	100,2	107,4	107,9	118,6	130,7	140,6	135,4	
corresponding month of previous year = 100 B	141,2	137,1	120,4	127,5	117,8	119,5	115,7	115,7	112,3	113,2	102,2	94,7	

^a W kwartale.

^a In the quarter.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE LUBUSKIM WEDŁUG MIESIĘCY (cd.)

SELECTED DATA ON LUBUSKIE VOIVODSHIP IN MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2011													
B – 2012													
Relacja ceny skupu ^a 1 kg żywca wieprzowego do ceny targowiskowej 1 kg żyta	A	4,2	4,5	4,8	5,3	4,9	4,7	5,2	5,8	5,8	5,6	6,2	6,2
Procurement price ^a per kg of pigs for slaughter to marketplace price per kg of rye	B	6,0	6,0	6,1	6,8	6,1	6,5	6,0	6,6	6,5	6,6	6,1	6,0
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (ceny stałe): Sold production of industry ^b (constant prices):													
poprzedni miesiąc = 100	A	103,4	103,1	109,8	91,3	104,1	92,2	89,9	107,7	120,5	95,9	99,2	81,6
previous month = 100	B	109,4	98,7	111,5	98,6	101,3	92,3	98,7	106,0	100,0	109,0	90,8	73,2
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	113,1	111,1	108,4	102,2	98,2	85,0	91,2	97,1	105,0	94,5	91,0	90,8
corresponding month of previous year = 100	B	95,6	92,5	93,5	101,1	98,4	98,3	108,5	107,0	89,9	102,2	93,7	84,2
Produkcja budowlano-montażowa ^b (ceny bieżące): Construction and assembly production ^b (current prices):													
poprzedni miesiąc = 100	A	31,7	117,6	122,5	106,2	91,6	146,3	90,3	127,1	166,4	54,4	121,8	115,9
previous month = 100	B	30,7	118,8	131,8	90,3	127,4	105,6	129,8	90,9	87,9	113,1	114,1	118,0
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	176,1	158,4	109,3	134,6	93,7	112,6	90,2	114,6	179,8	62,9	112,6	95,4
corresponding month of previous year = 100	B	92,1	93,1	100,2	85,2	118,4	85,5	122,9	87,9	46,5	96,6	90,5	92,2
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	A	180	402	558	799	987	1200	1585	1729	1929	2404	3012	3318
Dwellings completed (since the beginning of the year)	B	287	625	942	1130	1425	1596	1886	2041	2262	2593	2891	3169
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	96,8	110,1	104,5	105,5	97,6	98,0	104,1	102,0	95,5	102,6	107,1	100,2
corresponding period of previous year = 100	B	159,4	155,5	168,8	141,4	144,4	133,0	119,0	118,0	117,3	107,9	96,0	95,5

a Ceny bieżące bez VAT. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Current prices excluding VAT. b Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE LUBUSKIM WEDŁUG MIESIĘCY (dok.)

SELECTED DATA ON LUBUSKIE VOIVODSHIP IN MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2011													
B – 2012													
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (ceny bieżące):													
Retail sale of goods ^a (current prices):													
poprzedni miesiąc = 100	A	78,7	103,5	118,8	102,9	102,0	98,0	100,7	101,6	99,2	101,6	100,3	105,9
previous month = 100	B	83,3	102,5	115,8	92,8	95,1	101,4	98,9	103,2	101,2	96,1	96,4	102,4
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	104,9	109,7	113,4	117,3	118,9	114,4	113,0	114,2	114,9	114,0	122,5	109,0
corresponding month of previous year = 100	B	115,3	114,2	111,4	100,5	93,7	97,0	95,2	96,7	98,6	93,3	89,7	86,7
Podmioty gospodarki narodowej ^b	A	105840	105971	106013	105046	105006	105048	105156	105203	105168	105163	105020	104430
Entities of the national economy ^b	B	104430	104283	104655	104949	105228	105529	105867	106132	106465	106958	107387	107689
w tym spółki handlowe	A	7459	7512	7517	7547	7591	7610	7641	7665	7704	7735	7772	7820
of which commercial companies	B	7820	7907	7960	7987	8016	8045	8075	8105	8153	8205	8250	8313
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	A	2699	2705	2706	2709	2712	2714	2716	2720	2724	2722	2726	2736
of which with foreign capital participation	B	2731	2733	2740	2742	2742	2741	2738	2741	2739	2742	2745	2753
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach ^c :													
Profitability rate of turnover in enterprises ^c :													
brutto (w %)	A	.	.	4,6	.	.	4,7	.	.	3,9	.	.	3,9
gross (in %)	B	.	.	5,6	.	.	5,3	.	.	4,9	.	.	4,4
netto (w %)	A	.	.	3,9	.	.	4,1	.	.	3,2	.	.	3,2
net (in %)	B	.	.	5,0	.	.	4,7	.	.	4,4	.	.	3,9
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ^c	A	.	.	234,7	.	.	480,8	.	.	755,0	.	.	1104,1
(w mln zł; ceny bieżące)	B	.	.	235,3	.	.	433,4	.	.	675,2	.	.	966,5
Investment outlays in enterprises ^c (in mln zł; current prices)													
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	.	.	169,7	.	.	134,0	.	.	130,6	.	.	123,6
(ceny bieżące)	B	.	.	100,3	.	.	90,1	.	.	89,4	.	.	87,5
corresponding period of previous year = 100 (current prices)													

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu okresu.
c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane prezentowane są narastająco.

a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. b In the REGON register; excluding persons tending private farms in agriculture; as of at the end of the period.
c Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 49 persons; data are presented cumulatively.